

Oversigt over medlemsstaternes
strategier på området
lige muligheder for handicappede
og ikke-handicappede

Beskæftigelse & sociale anliggender

Europa-Kommissionen

Oversigt over medlemsstaternes strategier på området lige muligheder for handicappede og ikke-handicappede

Beskæftigelse & sociale anliggender

Social sikring & social integration

Europa-Kommissionen

Generaldirektorat Beskæftigelse, Arbejdsmarkedsrelationer
og Sociale Anliggender
Kontor V/E.4

Manuskript afsluttet i oktober 1998

Generaldirektorat V - Beskæftigelse, Arbejdsmarkedsrelationer og Sociale Anliggender,
Direktorat E - Social sikkerhed og social integrering,
4. kontor - Integration af handicappede.

Denne publikation afspejler ikke nødvendigvis Europa-Kommissionens synspunkter.

Denne publikation samt yderligere information er tilgængelig på Internettet via Europa-serveren (<http://europa.eu.int>).

Indholdsfortegnelse

Forord	s. 5
Indledning	s. 7
Administrativ opbygning	s. 9
<i>Forklarende bemærkninger til oversigter og organisationsplaner</i>	
Kapitel 1 BELGIEN	s. 11
Kapitel 2 DANMARK	s. 17
Kapitel 3 TYSKLAND	s. 23
Kapitel 4 GRÆKENLAND	s. 29
Kapitel 5 SPANIEN	s. 35
Kapitel 6 FRANKRIG	s. 41
Kapitel 7 IRLAND	s. 47
Kapitel 8 ITALIEN	s. 53
Kapitel 9 LUXEMBOURG	s. 59
Kapitel 10 NEDERLANDENE	s. 65
Kapitel 11 ØSTRIG	s. 71
Kapitel 12 PORTUGAL	s. 77
Kapitel 13 FINLAND	s. 83
Kapitel 14 SVERIGE	s. 89
Kapitel 15 DET FORENEDE KONGERIGE	s. 95
Fortegnelse over medlemmerne af Den Højtstående Gruppe på Handicapområdet	s. 103
Fortegnelse over nationale handicaporganisationer	s. 105

FORORD

Arbejdet i Den Højtstående Gruppe på Handicapområdet

For to år siden foretog Den Europæiske Union et afgørende politisk kursskifte med indførelsen af en rettighedsbaseret strategi på handicapområdet. Den nye strategi blev foreslået af Kommissionen i dennes meddelelse fra juli 1996 om lige muligheder for handicappede og blev godkendt fra politisk hold i Ministerrådets resolution fra december 1996.

Den offentlige handicappolitik tog tidligere sigte på at gøre det lettere for folk at leve med et handicap ved at sikre, at der blev taget det fornødne hensyn til dem, men i dag er det i højere grad integration frem for hensyntagen, der opfattes som nøglen til aktiv deltagelse i samfundslivet. Den nye strategi er baseret på en fælles forpligtelse for medlemsstaterne til at afdække og fjerne hindringer for lige muligheder for handicappede og arbejde for, at de kan deltage aktivt på alle områder i tilværelsen.

Resolutionen tjener i dag som referenceramme for bestræbelserne på at klarlægge fælles mål og pege på de bedste metoder og praksis sideløbende med en struktureret udveksling af informationer og erfaringer mellem medlemsstaterne.

Vedtagelsen af den nye strategi førte også til, at der blev oprettet en gruppe bestående af ledende embedsmænd fra medlemsstaterne, som mødes med jævne mellemrum for at følge udviklingen på handicapområdet i hele Den Europæiske Union.

Den Højtstående Gruppe på Handicapområdet lægger særlig vægt på følgende retningslinjer, som figurerer i den resolution, medlemsstaternes regeringsrepræsentanter vedtog på samlingen i Ministerrådet den 20. december 1996 :

- at sætte mennesker med handicap, herunder stærkt handicappede, i stand til at deltage i samfundslivet, idet der samtidig tages behørigt hensyn til deres familiers og plejepersonales behov og interesser
- at integrere hensynet til mennesker med handicap i alle relevante sektorer inden for udformningen af politikken
- at gøre det muligt for mennesker med handicap at deltage fuldt ud i samfundslivet
- at påvirke den offentlige mening til større forståelse for, hvad mennesker med handicap evner, og at arbejde for strategier, der bygger på lige muligheder.

Den højtstående gruppe udveksler også erfaringer om, hvad der gøres for at inddrage repræsentanter for mennesker med handicap i gennemførelsen og opfølgningen af relevante politikker og foranstaltninger til fordel for denne gruppe.

Formålet med oversigten

Det er klart, at hver enkelt medlemsstat har sin egen måde at udvikle og forme de forskellige programmer og foranstaltninger på, der tager sigte på mennesker med handicap. Det er derfor nødvendigt at skaffe sig grundigt kendskab til de i institutionel henseende meget forskelligartede handicapstrategier på både nationalt og regionalt (lokalt) plan. Det må forventes, at en sådan viden både vil gøre det lettere at udveksle informationer, erfaringer og sagkundskab og tilskynde til et tættere samarbejde omkring mere effektive strategier og politikker for fremme af lige muligheder for handicappede og ikke-handicappede.

Der må derfor tages hensyn til konteksten omkring hvert enkelt lands strategi, før der overhovedet kan foretages nogen sammenligning. Problemet i denne sammenhæng ligger i at udvikle en fælles metode til at redegøre for disse forskellige kontekster og samtidig påvise, at alle handicapsystemer på trods af betydelige forskelle i den måde, hvorpå programmer og

strategier er organiseret, opererer med nogle centrale problemstillinger omkring gennemførelsen af lige muligheder. Det er hovedformålet med denne oversigt over medlemsstaternes strategier på området lige muligheder for handicappede og ikke-handicappede.

Det er vigtigt at understrege, at den løsningsmodel, der er valgt til dette arbejde, er grundlæggende baseret på en ligebehandlingsmodel. Det understreges, at handicappolitik er andet og mere end tilvejebringelse af sociale og lægelige serviceydelser for at mindske funktionelle begrænsninger og gøre mennesker med handicap mere selvhjulpne. En regulær ligebehandlingspolitik til fordel for de handicappede vil derfor også omfatte områder som tilgængelighed, uddannelse, beskæftigelse, social sikring m.m. I oversigten er der lagt vægt både på det væsentlige i at beskytte og fremme de handicappedes rettigheder og på at skabe øget opmærksomhed i samfundet omkring de problemstillinger, der gør sig gældende for mennesker med handicap. Der fokuseres desuden også på en samordnet inddragelse af handicaporganisationerne i planlægningen og gennemførelsen af og tilsynet med strategier og tiltag af betydning for de handicappede.

Oversigtens opbygning

I denne oversigt over medlemsstaternes strategier på området lige muligheder for handicappede og ikke-handicappede er følgende beskrevet for hver enkelt medlemsstat:

Del I - Den administrative opbygning på handicapområdet

Del II - En organisationsplan

Del III - Handlingsplaner

Del IV - Samarbejde – Høringsorganer.

I del I om den administrative opbygning på handicapområdet i de enkelte medlemsstater opereres der med følgende underinddeling :

A. Koordinering

B. Borgerlige rettigheder

C. Økonomisk bistand (diverse ydelser)

D. Levering af tjenesteydelser

E. Handicapvenlige omgivelser (tilgængelighed).

I del II er den administrative opbygning vist i form af en organisationsplan. De anvendte koder er forklaret nærmere på de følgende sider. Formålet med organisationsplanen er at give læseren et bedre overblik over de indbyrdes relationer mellem de fem ovennævnte emner og alle centrale/decentrale instanser af relevans for området.

Del III indeholder et resumé af de handlingsplaner på handicapområdet, som hver enkelt medlemsstat gennemfører med henblik på opfyldelsen af retningslinjerne i Rådets resolutions afsnit II.

I del IV redegøres der for karakteren af det samarbejde, der er etableret i forbindelse med høring og/eller informering af handicaporganisationerne i de enkelte medlemsstater.

På side 7-9 i det følgende ("Administrativ opbygning") er de ord og begreber, der er anvendt i skemaerne og organisationsplanerne, forklaret nærmere.

INDLEDNING

ADMINISTRATIV OPBYGNING

Forklarende bemærkninger om oversigter og organisationsplaner

De vigtigste ministerier eller instanser, der er involveret i strategier på området lige muligheder for handicappede og ikke-handicappede kan, afhængigt af deres funktioner, inddeles i fem kategorier :

A. *Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for at koordinere udformningen af en overordnet politik, eller som bistår regeringen hermed*

Da handicappolitik vedrører så mange områder, og da det er forskellige ministerier, der er ansvarlige for gennemførelsen, har mange medlemsstater erkendt behovet for at have særlige koordineringsinstanser eller -udvalg. Nogle af disse er statslige instanser, som koordinerer programmer mellem forskellige ministerier (A1)¹, mens andre er ikke-statslige instanser, som rådgiver regeringen om handicappedes behov og forventninger (A2).

B. *Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for den politik, der føres på området borgerlige rettigheder*

I denne kategori findes de ministerier eller instanser, der hovedsagelig beskæftiger sig med beskyttelsen af de handicappedes borgerlige rettigheder og gennemførelsen af den relativt nye antidiskrimineringslovgivning. Typisk går denne politik ud på at beskytte mod diskriminering på arbejdsmarkedet eller at fastslå retten til gratis uddannelse i det offentlige uddannelsessystem. Andre foranstaltninger i denne kategori vedrører beskyttelsen af rettighederne for personer, der er anbragt på institutioner, herunder fysisk og mentalt handicappede mennesker.

C. *Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for den økonomiske bistand til handicappede (diverse ydelser)*

Denne kategori omfatter instanser, som er beskæftiget med strategier, der tager sigte på indkomstsikring. Disse strategier kan indgå i socialsikringsbestemmelserne (C1) eller socialforsorgsprogrammerne (C2).

D. *Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for levering af tjenesteydelser*

Disse tjenesteydelser kan opdeles i følgende områder :

- *Uddannelse* (D1): instanser, der forvalter specialundervisning eller sikrer adgangen til uddannelse.
- *Omskoling* (D2): instanser, der har ansvaret for uddannelse eller omskoling samt sikring af økonomisk støtte i omskolingsperioden.

¹ A1, A2, etc. = anvendte koder.

- *Beskæftigelse (D3)*: instanser, der har ansvaret for arbejdsformidling, finansielle incitamenter eller finansiel støtte, tilpasning af arbejdspladsen, kvoteordninger eller beskyttet beskæftigelse samt arbejdsmarkedslovgivning.
- *Sundhed (D4)*: instanser, der har ansvaret for foranstaltninger med henblik på forebyggelse eller tidlig diagnosticering af handicap, eller som sikrer adgangen til det offentlige sundhedsvæsen samt genoptræning eller proteser og hjælpemidler.
- *Social integration (D5)*: instanser, der har ansvaret for foranstaltninger såsom handicaphjælpere, aflastningsordninger, basisydelse og hjemmehjælp samt fritidstilbud i sociale institutioner eller tjenester.

E. *Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for sikring af handicapvenlige omgivelser*

Denne kategori omfatter ministerier eller instanser, der er ansvarlige for standarder for handicapvenlige bygninger (E1), transportmidler (E2) og boliger (E3).

Organisationsplan: Opstilling og anvendte figurer og symboler

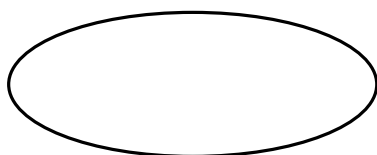

*Grå søjler i
venstre side:*

De 5
hovedområder

*Grå søjler i
højre side:*

Decentraliseret plan, hvor
beslutninger træffes og
politikker implementeres

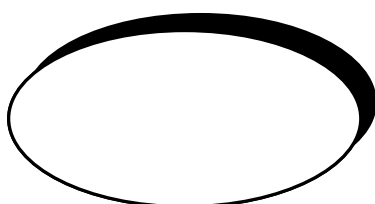
Emner

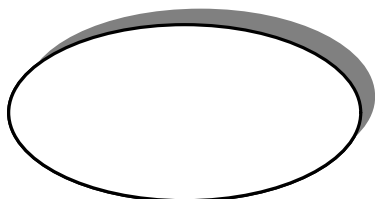
Ministerier

Statslige organer (ej ministerier)

Rådgivende instanser/organer
på regeringsplan

Handicapråd/Invalide-
organisationer

BELGIEN

I. ADMINISTRATIV OPBYGNING

A. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for at koordinere udformningen af en overordnet politik, eller som bistår regeringen hermed

A1. Statslige organer

- Ministeriet for Sociale Anliggender, Folkesundhed og Miljø
- Det Nationale Handicapråd
- Sprogfællesskabernes tværministerielle ligebehandlingsudvalg

B. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for den politik, der føres på området borgerlige rettigheder

- Justitsministeriet
- Centret for Lige Muligheder og Bekæmpelse af Racisme
- Sprogfællesskaberne og regionerne (ministre med ansvar for bistand til handicappede og for ligebehandlingspolitikken)

C. Ministerier og instanser, der er ansvarlige for den økonomiske bistand til handicappede (diverse ydelser)

C1. Bestemmelser på socialsikringsområdet

- Ministeriet for Sociale Anliggender, Folkesundhed og Miljø

C2. Programmer vedrørende social forsorg

- Ministeriet for Sociale Anliggender, Folkesundhed og Miljø

D. Ministerier og instanser, der er ansvarlige for den levering af tjenesteydelser

D1. Uddannelse

- Sprogfællesskaberne

D2. Omskoling

- Sprogfællesskaberne

D3. Beskæftigelse

- Arbejdsministeriet
- Sprogfællesskaberne

D4. Sundhed

- Ministeriet for Sociale Anliggender, Folkesundhed og Miljø
- Sprogfællesskaberne

D5. Social Integration

- Sprogfællesskaberne

D6. Informationsteknologi

- Forskningsministeriet
- Sprogfællesskaberne

E. Ministerier og instanser, der er ansvarlige for handicapvenlige omgivelser

E1. Bygninger

- Regionerne

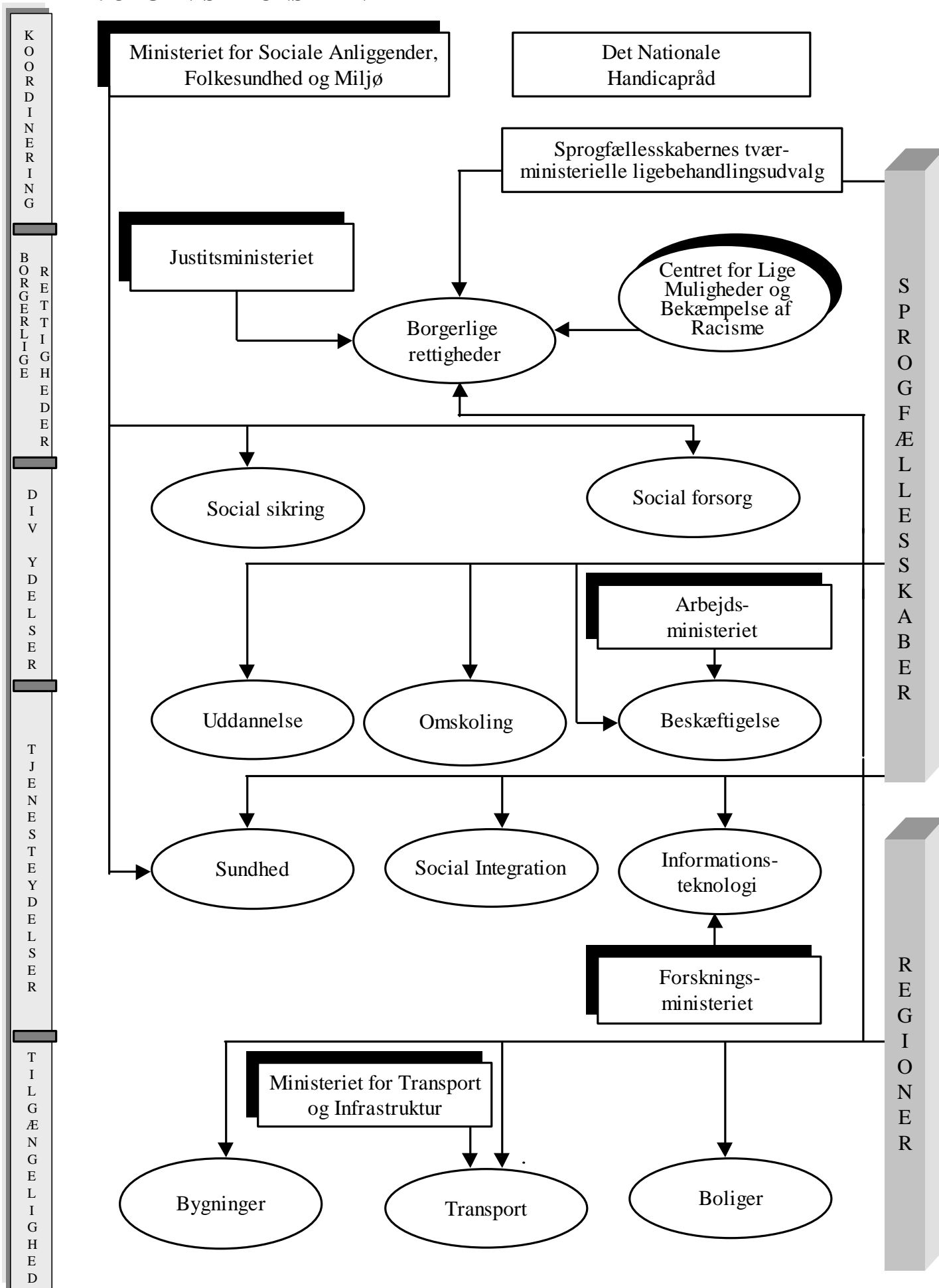
E2. Transportmidler

- Ministeriet for Transport og Infrastruktur
- Regionerne

E3. Boliger

- Regionerne

II. ORGANISATIONSPLAN

III. HANDLINGSPLANER

Koordinering - Overordnet politik

I Belgien ligger ansvaret for de "personlige" aspekter af handicap-politikken hos de tre fællesskaber og regionerne, hvilket ved første øjekast vil sige de tre sprogområder. Forbundsregeringen er dog ansvarlig for mange aspekter, især den økonomiske støtte til mennesker med handicap.

Koordineringen inden for forbundsmyndighederne ligger hos statssekretæren for sikkerhed, social revalidering og miljø i Ministeriet for Sociale Anliggender, Folkesundhed og Miljø.

I statssekretærens redegørelse for politikken på dette område i 1998 anføres det, at den overordnede handicappolitik ikke blot drejer sig om ydelser, men skal ses som led i en mere omfattende indsats. På forbundsplan vil man derfor fokusere på kvalitative forbedringer såsom mere effektive administrative procedurer, bedre lægeundersøgelser og kortere ventetider.

Politikken på området lige muligheder for handicappede og ikke-handicappede er baseret på Europarådets henstilling R92/6 vedrørende en sammenhængende politik for mennesker med handicap og på principperne i Den Europæiske Unions politik for bistand til mennesker med handicap.

De tre fællesskaber og regionerne har ligeledes taget skridt til at forbedre koordineringen. F.eks. blev der ved dekret af 6. april 1995 i regionen Vallonien etableret et samarbejde mellem Socialministeriet, Finansministeriet, Økonomiministeriet og Transportministeriet med det formål at forbedre den sociale integrering af mennesker med handicap.

Det flamske fællesskab har udarbejdet en overordnet perspektivplan for 1997-2000 om integrering af mennesker med handicap. En sådan helhedsstrategi skal sikre, at alle berørte ministerier inddrages.

Uddannelse

Der er taget initiativer til at hjælpe mennesker med handicap til at kunne deltage i almindelige uddannelsesaktiviteter. I Bruxelles er der således iværksat et projekt, som skal give mennesker med handicap mulighed for at blive genuddannet eller efteruddannet i små og mellemstore virksomheder og dermed øge deres chancer for at komme ind på eller tilbage på arbejdsmarkedet.

Social integration og integrering på arbejdsmarkedet

De tre fællesskabers programmer fokuserer på social integration, (gen)indtræden på arbejdsmarkedet, forbedring af levevilkårene og bestræbelser på at gøre mennesker med handicap mere selvhjulpne gennem fjernelse af fysiske og tekniske barrierer. Der ydes ligeledes individuel økonomisk støtte.

Handicapvenlige omgivelser

Loven af 17. juli 1975 indeholder bestemte regler om tilgængeligheden i og omkring offentlige bygninger.

I det flamske fællesskab har ministeren for lige muligheder ansvaret for at koordinere indsatsen for at forbedre tilgængeligheden. Den Flamske Fond yder økonomisk støtte til mennesker med handicap til tilpasning af deres bolig.

Der er ligeledes taget skridt til at lade de specifikke problemer for mennesker med handicap indgå i arkitektuddannelsen.

I det franske fællesskab har socialministeren, ministeren for fysisk planlægning og indenrigsministeren besluttet at undersøge, hvilke krav der skal stilles til offentlige bygninger og de omgivende arealer.

IV. SAMARBEJDE – HØRINGSORGANER

Det Nationale Handicapråd, som er en rådgivende instans for forbundsmyndighederne, består primært af repræsentanter for handicaporganisationer. Også formanden er medlem af en handicaporganisation.

Det er rådets vigtigste opgave at rådgive Ministeriet for Sociale Anliggender, Folkesundhed og Miljø enten efter anmodning fra ministeriet eller på eget initiativ om, hvad der bør gøres for at hjælpe mennesker med handicap. Rådet skal undersøge alle problemer af mere generel art, som berører mennesker med handicap, der er omfattet af belgisk lovgivning.

Rådet nedsætter i mange tilfælde arbejdsgrupper til at udarbejde udtalelser og redegøre for rådets synspunkter.

Den minister, der er ansvarlig for den økonomiske bistand til mennesker med handicap, skal høre rådet vedrørende alle forslag til kongelige dekretter om gennemførelsen af loven af 27. februar 1987 om ydelser til mennesker med handicap.

Der er også i de tre fællesskaber oprettet rådgivende instanser, som omfatter repræsentanter for handicaporganisationer. De rådgiver fællesskabernes regeringer og offentlige instanser med ansvar for iværksættelsen af handicappolitikken i de enkelte fællesskaber.

Sådanne offentlige instanser (eller almennyttige institutioner) oprettes ved lov, og det er deres opgave at fremme de handicappedes sociale integration.

Handicaporganisationerne er repræsenteret i de styrende organer i disse offentlige instanser. Der er oprettet rådgivende organer inden for specifikke områder såsom omskoling og social integration.

Private frivillige handicaporganisationer spiller en væsentlig rolle for gennemførelsen af handicappolitikken i Belgien.

DANMARK

I. ADMINISTRATIV OPBYGNING

A. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for at koordinere udformningen af en overordnet politik, eller som bistår regeringen hermed

NB: Ifølge princippet om ansvarsområder er alle ministerier og offentlige myndigheder ansvarlige for, at handicappolitikken integreres i deres egen lovgivning i nødvendigt omfang. Der er ikke nogen statslig instans, som har ansvaret for den samlede handicappolitik.

A1. Statslige organer

- Socialministeriet
- Undervisningsministeriet
- Kirkeministeriet
- Arbejdsministeriet
- Sundhedsministeriet
- Boligministeriet
- Trafikministeriet
- Kulturministeriet
- Erhvervsministeriet
- Forskningsministeriet

A2. Ikke-statslige organer

- Det Centrale Handicapråd
- Center for Ligebehandling af Handicappede
- De Samvirkende Invalideorganisationer

B. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for den politik, der føres på området borgerlige rettigheder

- Justitsministeriet

C. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for den økonomiske bistand til handicappede (diverse ydelser)

C1. Bestemmelser på socialsikringsområdet

- Socialministeriet

C2. Programmer vedrørende social forsyning

- Socialministeriet
- Arbejdsministeriet
- Amter
- Kommuner

D. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for levering af tjenesteydelser

D1. Uddannelse

- Undervisningsministeriet

D2. Omskoling

- Socialministeriet
- Arbejdsministeriet

D3. Beskæftigelse

- Arbejdsministeriet
- Socialministeriet
- Amter
- Kommuner

D4. Sundhed

- Sundhedsministeriet
- Socialministeriet

D5. Social Integration

- Socialministeriet
- Amter
- Kommuner

D6. Informationsteknologi

- Forskningsministeriet

E. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for sikring af handicapvenlige omgivelser

E1. Bygninger

- Boligministeriet

E2. Transportmidler

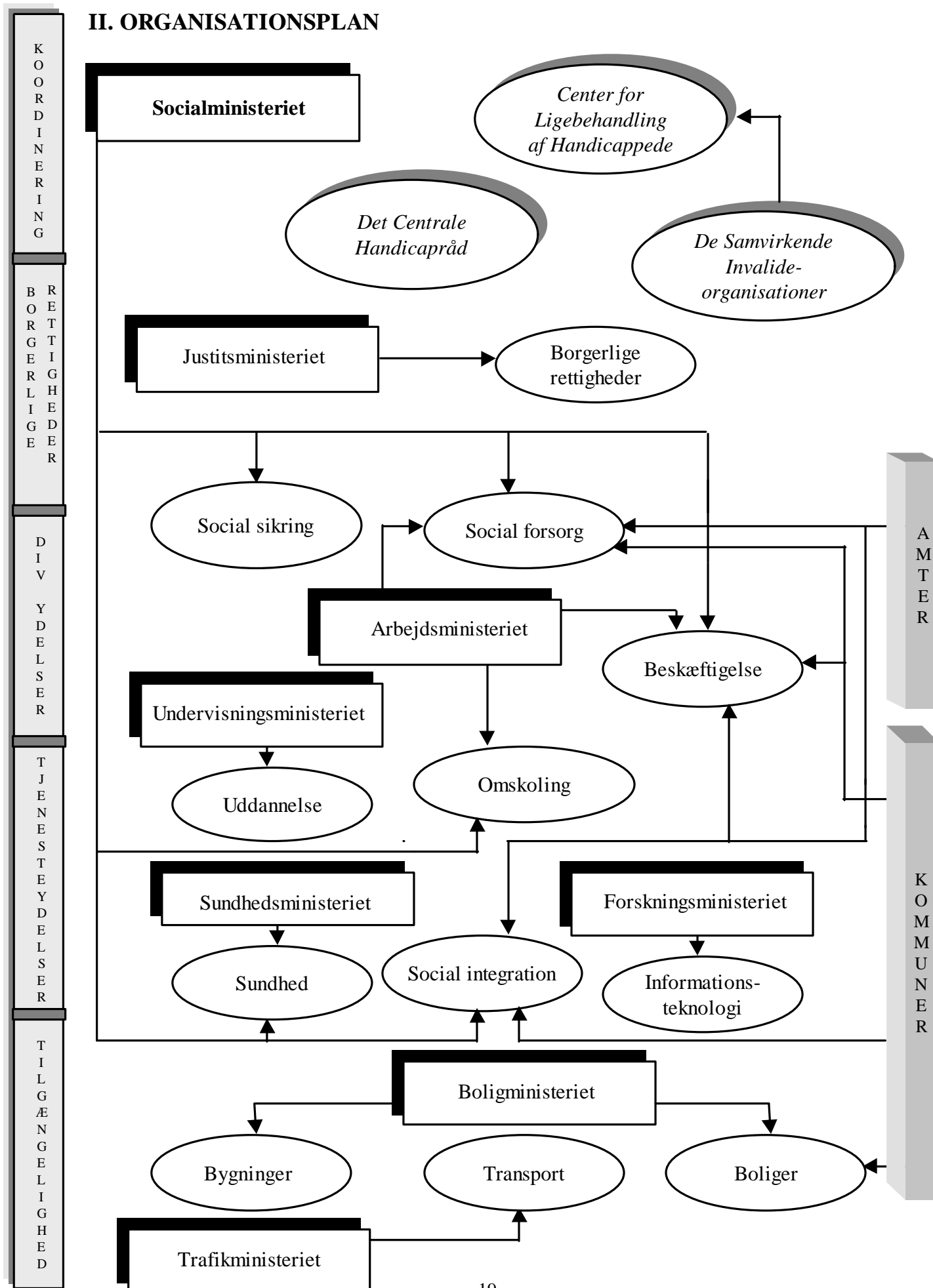
- Trafikministeriet

E3. Boliger

- Boligministeriet
- Kommuner

Hovedprincippet i Danmark er at integrere mennesker med handicap for at sikre, at de behandles på lige fod med andre samfundsborgere. Rent lovgivningsmæssigt er grundtanken den, at lovgivningen generelt skal sikre de handicappedes behov via de almindelige bestemmelser. Det Centrale Handicapråd og Center for Ligebehandling af Handicappede er oprettet for at sikre de handicappede en effektiv og retfærdig behandling i det offentlige system og i alle andre sammenhænge i samfundet.

II. ORGANISATIONSPLAN

III. HANDLINGSPLANER

Koordinering - Overordnet politik

Det Centrale Handicapråd blev oprettet i forbindelse en administrativ reform i 1980, hvorved socialforsorgen og socialforvaltningen blev lagt ud til amter og kommuner. Rådets sammensætning afspejler princippet om brugerindflydelse på den centrale planlægning og lovgivning. Handicappolitikken er ikke kun et spørgsmål om sociale ydelser, men også om overordnede politiske beslutninger. Under alle omstændigheder er det meningen, at de handicappedes problemer skal løses inden for de forskellige områder, hvor de opstår. Man skal derfor være opmærksom på, at ministerierne i denne sammenhæng kun er ansvarlige for lovgivningens udformning og gennemførelse; det er kommunerne, der har ansvaret for den konkrete formidling af økonomisk bistand og tjenesteydelser til mennesker med handicap.

Iværksættelsen af FN's standardregler om lige muligheder for personer med handicap prioriteres meget højt i rådets planlægning af sine arbejdsopgaver.

Oprettelsen af Centret for Ligebehandling af Handicappede er udtryk for et ønske om at sætte mere fokus på handicap-politikkens iværksættelse i praksis. Centret arbejder tværfagligt og går således på tværs af administrative og ministerielle grænser. Det har to hovedopgaver:

- at indsamle, fremme og formidle den nødvendige information og ekspertise både nationalt og internationalt vedørende handicappedes vilkår og konsekvenserne af forskellige former for handicap og
- gøre opmærksom på tilfælde af forskelsbehandling af handicappede.

Centret offentliggør en årsrapport, der danner grundlag for en redegørelse, som socialministeren giver Folketinget på regeringens vegne.

Uddannelse

Arbejdsministeriet har udarbejdet en handlingsplan for at gøre det lettere for mennesker med handicap at få adgang til voksenuddannelsescentre og sikre, at de handicappede kan deltage i arbejdsmarkedsuddannelserne.

Social integration

Kulturministeriet har offentliggjort en rapport om handicappedes adgang til kulturelle aktiviteter. Rapporten indeholder en række henstillinger og anbefalinger i forbindelse med en handlingsplan. Et af punkterne i handlingsplanen er at sikre, at bygninger, der anvendes til kulturelle formål, er tilstrækkeligt handicapvenlige. Planen omfatter også oplysningsinitiativer for at gøre det lettere for handicappede at deltage i kulturelle aktiviteter.

Informationsteknologi

Forskningsministeriet har nedsat en arbejdsgruppe, som skal sikre, at der tages hensyn til de handicappedes behov i forbindelse med udarbejdelsen af initiativer på det informationsteknologiske område.

Handicapvenlige omgivelser

Et tværministerielt udvalg under boligministeriet har udarbejdet en plan for fysisk tilgængelighed. Planen omfatter 45 initiativer, som skal gøre det fysiske miljø mere handicapvenligt.

IV. SAMARBEJDE - HØRINGSORGANER

Det Centrale Handicapråd

I Det Centrale Handicapråd sidder der lige mange repræsentanter for henholdsvis handicaporganisationer, amter, kommuner og statslige myndigheder med ansvar for sundhedsvæsen, social forsorg, undervisning og kultur. Desuden er der til Rådet tilknyttet en række eksperter inden for boligbyggeri, transport, telekommunikation og beskæftigelse.

Det er Rådets opgave at følge og evaluere de forhold i samfundet, der berører de handicappedes tilværelse. I denne sammenhæng kan Rådet fremsætte forslag og tage initiativ til ændringer på områder, der vedrører de handicappedes vilkår.

Alle administrative instanser kan anmode Det Centrale Handicapråd om en udtalelse. Det er i dag almindelig praksis for de forskellige ministerier at spørge rådet til råds i spørgsmål på handicapområdet.

Center for Ligebehandling af Handicappede

I foråret 1993 vedtog Folketinget en beslutning, der anbefalede, at alle offentlige myndigheder og private virksomheder overholder princippet om ligebehandling af handicappede og ikke-handicappede. Samtidig besluttede Folketinget at oprette Centret for Ligebehandling af Handicappede. Folketingsbeslutningen giver udtryk for det politiske synspunkt, at frem for at indføre særlovgivning for handicappede bør man generelt interessere sig mere for de handicappedes vilkår gennem øget oplysning og samarbejde mellem det offentlige og handicaporganisationerne.

De Samvirkende Invalideorganisationer

De Samvirkende Invalideorganisationer er en sammenslutning af 28 nationale handicaporganisationer og den eneste paraplyorganisation i Danmark på handicapområdet. Organisationens primære formål er at beskytte medlemsorganisationernes interesser. Blandt opgaverne er typisk forhandlinger med de statslige myndigheder om generelle spørgsmål af betydning for alle handicapgrupper, f.eks. spørgsmål om uddannelse, arbejdsmarked, diverse ydelser og forsikring. Rådet bliver normalt konsulteret eller anmodet om at udpege egnede personer til at repræsentere de handicappede, når de statslige eller kommunale myndigheder ønsker det.

De Samvirkende invalideorganisationer udpeger syv medlemmer til Det Centrale Handicapråd. Desuden udpeger organisationen medlemmer til en række andre offentlige udvalg og kommissioner, både på landsplan og på lokalt plan. De Samvirkende Invalideorganisationer er opbygget med en afdeling i hvert af de 14 amter i Danmark. Hver medlemsorganisation har en repræsentant i hver amtsafdeling og to repræsentanter i Det Centrale Handicapråd. Formanden og forretningsudvalget vælges af organisationens centrale bestyrelse.

TYSKLAND

I. ADMINISTRATIV OPBYGNING

A. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for at koordinere udformningen af en overordnet politik, eller som bistår regeringen hermed

A1. Statslige organer

- Forbundsregeringens arbejdsmarkeds- og socialministerium
- De tilsvarende ministerier i de enkelte delstater
- Forbunds-kommissærer og delstatskommissærer for handicappede

A2. Ikke-statslige organer

- Det Rådgivende Udvalg for Revalidering af Handicappede
- Tilsvarende rådgivende udvalg i de enkelte delstater

B. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for den politik, der føres på området borgerlige rettigheder

- Forbundsregeringens justitsministerium (generelle anliggender)
- Forbundsregeringens arbejdsmarkeds- og socialministerium (med særlig reference til handicappede)
- Forbunds-kommissærer og delstatskommissærer for handicappede

C. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for den økonomiske bistand til handicappede (diverse ydelser)

C1. Bestemmelser på socialsikringsområdet

- Sygeforsikringsinstitutionen, ulykkesforsikringsinstitutionen, pensionsforsikringsinstitutionen
- Forbunds-kontoret for Arbejdsmarkedsanliggender, forsikringsinstitutionen for længerevarende plejebehov

C2. Programmer vedrørende social forsorg

- Lokale og regionale socialforsorgsinstitutioner
- Ungdomsforsorgsinstitutionen

C3. Ydelser, der hverken falder ind under socialsikringsystemet eller det sociale bistandssystem

- Institutioner med ansvar for sociale ydelser (især til fordel for krigsinvalidere, volds ofre og vaccinationsofre)

D. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for levering af tjenesteydelser

D1. Uddannelse

- Forbundsregeringens ministerium for undervisning, videnskab, forskning og teknologi
- Tilsvarende ministerier i de enkelte delstater

D2. Omskoling

- Forbundsregeringens arbejdsmarkeds- og socialministerium
- Tilsvarende ministerier i de enkelte delstater
- Forbundskontoret for Arbejdsmarkedsanliggender
- Andre institutioner med ansvar for omskoling

D3. Beskæftigelse

- Forbundsregeringens arbejdsmarkeds- og socialministerium
- Forbundsregeringens sundhedsministerium (social forsorg, beskæftigelse på beskyttede værksteder)
- Tilsvarende ministerier i de enkelte delstater

D4. Sundhed

- Forbundsregeringens sundhedsministerium
- Forbundsregeringens arbejdsmarkeds- og socialministerium
- Tilsvarende ministerier i de enkelte delstater

D5. Social Integration

- Forbundsregeringens sundhedsministerium (social forsorg)
- Forbundsregeringens arbejdsmarkeds- og socialministerium
- Tilsvarende ministerier i de enkelte delstater

D6. Informationsteknologi

- Forbundsregeringens ministerium for undervisning, videnskab, forskning og teknologi
- Forbundsregeringens arbejdsmarkeds- og socialministerium
- Tilsvarende ministerier i de enkelte delstater

E. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for sikring af handicapvenlige omgivelser

E1. Bygninger

- Forbundsregeringens ministerium for regional planlægning, boliger og byudvikling
- Tilsvarende ministerier i de enkelte delstater

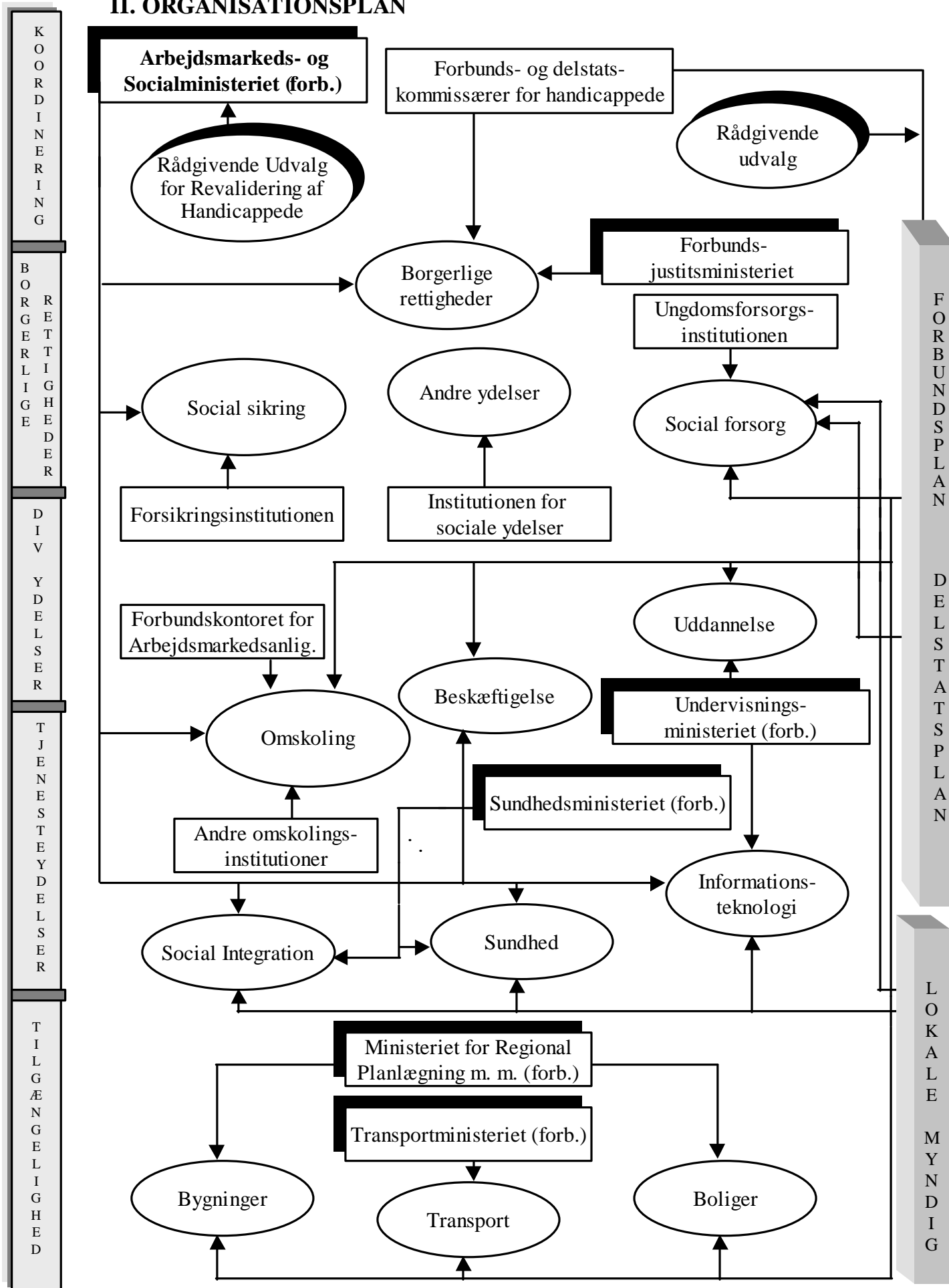
E2. Transportmidler

- Forbundsregeringens transportministerium
- Tilsvarende ministerier i de enkelte delstater

E3. Boliger

- Forbundsregeringens ministerium for regional planlægning, boliger og byudvikling
- Tilsvarende ministerier i de enkelte delstater

II. ORGANISATIONSPLAN

III. HANDLINGSPLANER

Koordinering - Overordnet plan

Forbundsrepublikkens grundlov sikrer alle, uanset årsagen til eller karakteren og omfanget af et eventuelt handicap, respekt for menneskets værdighed, frihed for fysiske overgreb, frihed til personlig udvikling, princippet om socialstaten og ligebehandling af de offentlige myndigheder.

Koordineringen af handicappolitikken skal sikre, at planlægningen/ bevillingerne er i overensstemmelse med efterspørgslen og med de handicappedes behov. De vigtigste instrumenter i koordineringen er oplysningsaktiviteter, arbejdet i forskellige udvalg og samarbejdet med de forskellige relevante institutioner med særlig vægt på formulering og videreudvikling af planer for mennesker med handicap og på deres inddragelse i den regionale sociale planlægning. Planer af denne art, som vedrører de handicappedes behov, giver også mulighed for sammen med handicaporganisationerne at vurdere, om der er tilstrækkeligt med institutioner på regionalt plan til at varetage revalidering og integration, og hvorvidt de har den fornødne ekspertise, eller om der er behov for yderligere tiltag.

For at kunne danne sig et indtryk af fremskridtene på det retlige og politiske område anmodede Forbundsagen i 1982 forbundsregeringen om at forelægge en rapport hvert fjerde år med en redegørelse for forholdene for de handicappede og udviklingen på revalideringsområdet. Den fjerde af disse rapporter, som blev forelagt i december 1997, imødekommer Forbundsagens ønske om en bredt dækkende redegørelse, hvor forholdene er præsenteret i den relevante sammenhæng.

Borgerlige rettigheder

Den tyske grundlovs generelle bestemmelser om ligebehandling i § 3, stk.

1, som sikrer, at alle er lige for loven, blev i november 1994 suppleret med en særlig bestemmelse vedrørende handicappede, idet § 3, stk. 3, blev udvidet med en sætning om, at ingen må stilles ringere på grund af et handicap. Selv om mennesker med handicap i forfatningen er beskyttet mod at blive stillet ringere som følge af foranstaltninger, som måtte være vedtaget før dette tidspunkt, styrkede grundlovens udvidelse de handicappedes stilling, fordi den nu siger klart, at det er statens pligt at tage skridt til at sikre, at mennesker med handicap kan deltage i samfundslivet på lige fod med ikke-handicappede.

Erhvervmæssig genindpasning

Alle med et fysisk, mentalt eller psykologisk handicap eller med risiko for at få et sådant handicap har, uanset årsagen til handicapet, et socialt krav på at få den bistand, der er nødvendig for at :

- forhindre handicapet, fjerne eller forbedre det eller undgå, at det forværres
- eller afbøde konsekvenserne og få en placering i samfundet, især i arbejdslivet, i overensstemmelse med den pågældendes præferencer og færdigheder.

Denne "sociale ret" anerkendes generelt som værende ikke blot et juridisk princip for udformningen og håndhævelsen af den sociale lovgivning, men også et styrende princip for Tysklands revaliderings- og handicappolitik. For at opfylde denne målsætning opererer Forbundsrepublikken med et meget omfattende og differentieret,

men rent begrebsmæssigt sammenhængende system af sociale ydelser, som også tager specifikt sigte på mennesker med handicap. Koordineringen af ydelserne og ansvaret for, at hele systemet fungerer gnidningsløst, anses i Tyskland for at være den vigtigste og vanskeligste opgave i forbindelse med alle tiltag med henblik på at sikre en effektiv revalidering på et rimeligt omkostningsniveau.

Social integration - handicapvenlige omgivelser

For at opnå den mest fuldstændige og effektive integrering i samfundet for mennesker med handicap bliver det nødvendigt at udvide de tidligere omtalte sociale ydelser og alle andre former for bistand til også at omfatte følgende :

- der skal først og fremmest fokuseres på de handicappedes individuelle færdigheder,

- de fysiske forhold skal udformes på en måde, så der tages højde for de særlige problemer, som mennesker med handicap må slås med (f.eks. med hensyn til transport eller kommunikation med andre),
- både de handicappede selv og det omgivende samfund skal vise vilje til at gøre alt, hvad der står i deres magt for at opnå denne integrering og
- indstillingen i samfundet som helhed skal være positiv over for integration.

IV. SAMARBEJDE - HØRINGSORGANER

Med et målrettet samarbejde mellem de nævnte kompetente institutioner kan der på grundlag af ensartede lovbestemmelser etableres et struktureret system og skabes mulighed for effektiv integrering af handicappede og personer, der er i risiko for at få et handicap.

Rådgivende Udvalg for Revalidering af Handicappede

I overensstemmelse med princippet om, at foranstaltninger til fordel for mennesker med handicap skal integreres i den generelle politik, er det dermed blevet de pågældende kompetente myndigheders ansvar. Hvor der er tale om offentlige instanser, afhænger deres beføjelser af, hvorvidt det er forbundsmyndigheder, delstatsmyndigheder eller lokale myndigheder. På forbundsplan har forbundsregeringens arbejdsmarkeds- og socialministerium påtaget sig ansvaret for koordineringen - og det samme gælder for delstaterne. Ministeriet bistås af Det Rådgivende Udvalg for Revalidering af Handicappede og andre forbundsministerier i relevant omfang.

Det rådgivende udvalg omfatter repræsentanter for arbejdstagere, arbejdsgivere, handicaporganisationer, delstaterne, det lokale selvstyre, de vigtigste

institutioner på det sociale forsorgsområde, Forbundskontoret for Arbejdsmarkedsanliggender, den lovfæstede pensionsforsikringsordning, den lovfæstede ulykkesforsikringsordning, frivillige sociale organisationer og de institutioner, der varetager revalidering og omskoling. Udvalget mødes efter behov, men normalt flere gange om året.

Også på regionalt plan er der behov for at koordinere de forskellige former for bistand og hjælp, især for at få et overblik over, hvad der kan stilles til rådighed, få det koordineret og gøre det lettere at finde rundt i reglerne. I mange lokal-forvaltninger ligger dette ansvar hos "handicapkoordinatorer", og i andre instanser varetages koordineringen inden for de eksisterende administrative strukturer eller samarbejdsstrukturer eller på initiativ af uafhængige institutioner. Disse koordineringsenheder er kontakt-punkter for handicaporganisationer og andre relevante organisationer, har forbindelse med de revaliderings- og omskolingsinstitutionerne og fungerer som centrale formidlingsorganer for mennesker med handicap.

GRÆKENLAND

I. ADMINISTRATIV OPBYGNING

A. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for at koordinere udformningen af en overordnet politik, eller som bistår regeringen hermed

A1. Statslige organer

- Sundhedsministeriet

A2. Ikke-statslige organer

- Det Nationale Handicapforbund
- Den Panhelleniske Sammenslutning af Organisationer for Handicappede Børns Forældre og Værger

B. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for den politik, der føres på området borgerlige rettigheder

- Sundhedsministeriet i samarbejde med andre instanser

C. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for den økonomiske bistand til handicappede (diverse ydelser)

C1. Bestemmelser på socialsikringsområdet

- Arbejds- og Socialministeriet

C2. Programmer vedrørende social forsorg

- Sundhedsministeriet

D. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for levering af tjeneteydelser

D1. Uddannelse

- Undervisnings- og Kirkeministeriet

D2. Omskoling

- Sundhedsministeriet
- Undervisnings- og Kirkeministeriet
- Arbejds- og Socialministeriet (Organisationen for Erhvervsaktives Beskæftigelse)

D3. Beskæftigelse

- Arbejds- og Socialministeriet (Organisationen for Erhvervsaktives Beskæftigelse)
- Sundhedsministeriet
- Trepartsudvalget

D4. Sundhed

- Sundhedsministeriet

D5. Social integration

- Sundhedsministeriet

D6. Informationsteknologi

- Sundhedsministeriet

E. Ministeriet eller instanser, der er ansvarlige for sikring af handicapvenlige omgivelser

E1. Bygninger

- Ministeriet for Miljø, Zoneplanlægning og Offentlige Arbejder
- Indenrigsministeriet
- Kulturministeriet

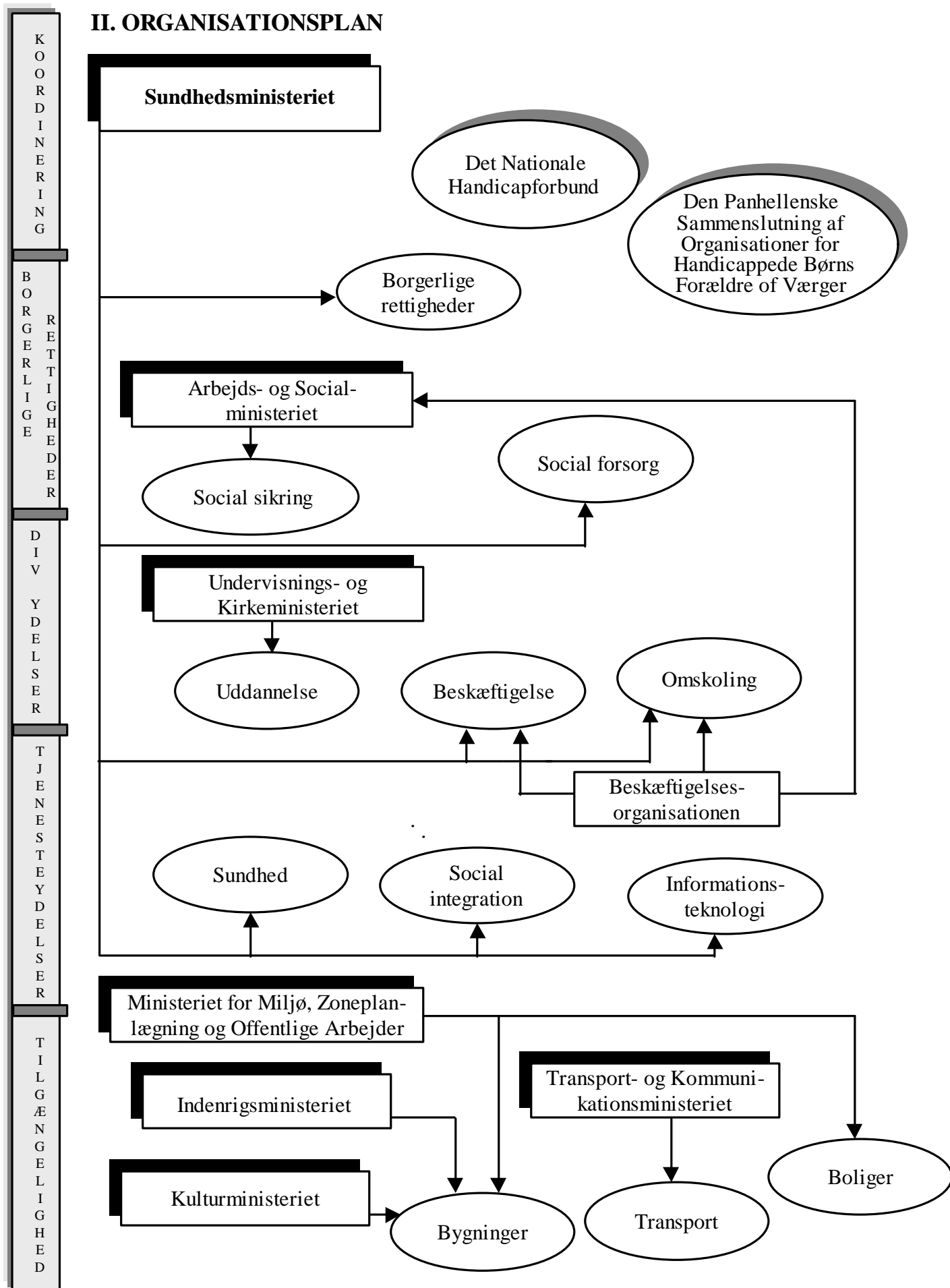
E2. Transportmidler

- Transport- og Kommunikationsministeriet

E3. Boliger

- Ministeriet for Miljø, Zoneplanlægning og Offentlige Arbejder

II. ORGANISATIONSPLAN

III. HANDLINGSPLANER

Handlingsplan - Overordnet plan

Det græske parlament har ratificeret FN's regler vedrørende det internationale handlingsprogram (lov nr. 2430/1996). Et udvalg, hvori der sidder repræsentanter for flere politiske partier, har fået til opgave at forberede den nationale handlingsplan. Formanden for udvalget er statssekretæren for velfærd. Derudover er et tværministerielt udvalg bestående af statssekretærer fra forskellige ministerier og med statssekretæren for velfærd som formand blevet opfordret til at fastlægge retningslinjer for forberedelsen og iværksættelsen af en helhedspolitik på handicapområdet.

Social sikring og social forsorg

Med lov nr. 2646 af 20. oktober 1998 er der indført et mere tidssvarende nationalt socialsikringssystem, som indebærer udstrakt brug af edb og en vis tilpasning af ydelserne.

Uddannelse

Undervisningsministeriet vil meget snart forelægge et lovforslag, der indebærer en mere effektiv organisering af undervisningen af personer med særlige behov for at give handicappede elever en bedre almen, teknisk og erhvervsfaglig uddannelse.

Undervisningsministeriet er i færd med at gennemføre en plan for læreruddannelsen, som også tager sigte på en bedre integrering af handicappede elever.

Beskæftigelse

Lov nr. 2648 af 29. september 1998 sikrer en mere effektiv håndhævelse af kvotesystemet for beskæftigelse af personer med handicap og andre vanskeligt stillede samfundsgrupper både i den private og i den offentlige sektor.

Organisationen for Beskæftigelse af Erhvervsaktive har offentliggjort et nyt program indeholdende foranstaltninger med henblik på at skabe flere jobmuligheder for personer med handicap (større tilskud til arbejdsgivere og unge handicappede erhvervsfolk).

Social integration

De seneste foranstaltninger omfatter følgende:

- præsidentens dekret nr. 210/10 af 10. juli 1998 om indførelse af et invaliditetskort, som gør det lettere og mere enkelt at få adgang til de forskellige ydelser
- et dekret, der fastsætter kriterier for oprettelse og drift af strukturer, som skal gøre mennesker med handicap mere selvhjulpne etablering af et hjemmepleje netværk.

I forbindelse med den anden fællesskabsstøtteramme har Sundhedsministeriet udarbejdet et lovforslag om oprettelse af 23 støttecentre for mennesker med handicap samt specialiserede centre til støtte for autistiske personer.

Handicapvenlige omgivelser

Der er oprettet tværministerielle udvalg, der skal behandle spørgsmål om tilgængelighed og adgangsmuligheder i offentlige institutioner og bygninger og inden for transport og kommunikation.

IV. SAMARBEJDE - HØRINGSORGANER

Det Nationale Handicapforbund

Handicapforbundet er regeringens forhandlingspartner i spørgsmål, der vedrører de handicappede. Den 3. december hvert år forelægger forbundet en rapport for præsidenten for deputeret-kammeret om håndhævelsen af de handicappedes borgerlige og samfunds-mæssige rettigheder.

Herudover kan nævnes følgende :

- Sundhedsministeriet tager hensyn til forbundets udtalelser og synspunkter ved fastsættelsen af vilkårene og procedurerne for støtte til handicaporganisationer.

- I forbindelse med håndhævelsen af kvotesystemet i de enkelte præfekturer er der nedsat et trepartsudvalg, hvori forbundet er repræsenteret, og som fører tilsyn med jobformidlingen til handicappede. På landsplan kan der indgives klage til et særligt udvalg.

Andre organisationer

Der sidder en repræsentant for handicaporganisationerne i de fleste af de administrative styrelser for de sociale instanser, der leverer tjenesteydelser til mennesker med handicap.

SPANIEN

I. ADMINISTRATIV OPBYGNING

A. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for at koordinere udformningen af en overordnet politik, eller som bistår regeringen hermed

A1. Statslige organer

- Den Nationale Sammenslutning for Beskyttelse af og Omsorg for Handicappede
- Arbejds- og Socialministeriet. Institut for Migration og Sociale Tjenester (IMSERSO)

A2. Ikke-statslige organer

- Det Nationale Handicapråd

B. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for den politik, der føres på området borgerlige rettigheder

- Justitsministeriet
- Arbejds- og Socialministeriet

C. Ministerier og instanser, der er ansvarlige for den økonomiske bistand til handicappede (diverse ydelser)

C1. Bestemmelser på socialsikringsområdet

- Arbejds- og Socialministeriet. Statssekretæren for social sikring

C2. Programmer vedrørende social forsyning

- Arbejds- og Socialministeriet. Statssekretæren for sociale anliggender
- De selvstyrende regioner

D. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for levering af tjenesteydelser

D1. Uddannelse

- Undervisnings- og Kulturministeriet
- De selvstyrende regioner

D2. Omskoling

- Arbejds- og Socialministeriet

D3. Beskæftigelse

- Arbejds- og Socialministeriet
- De selvstyrende regioner

D4. Sundhed

- Ministeriet for Sundhed og Forbrugeranliggender
- Arbejds- og Socialministeriet
- De selvstyrende regioner

D5. Social Integration

- Arbejds- og Socialministeriet. Statssekretæren for sociale anliggender
- Lokale myndigheder

E. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for handicapvenlige omgivelser

E1. Bygninger

- Ministeriet for Offentlige Arbejder og Byplanlægning
- Lokale myndigheder
- IMSERSO. Det Nationale Center for Personlig Uafhængighed og Tekniske Hjælpemidler

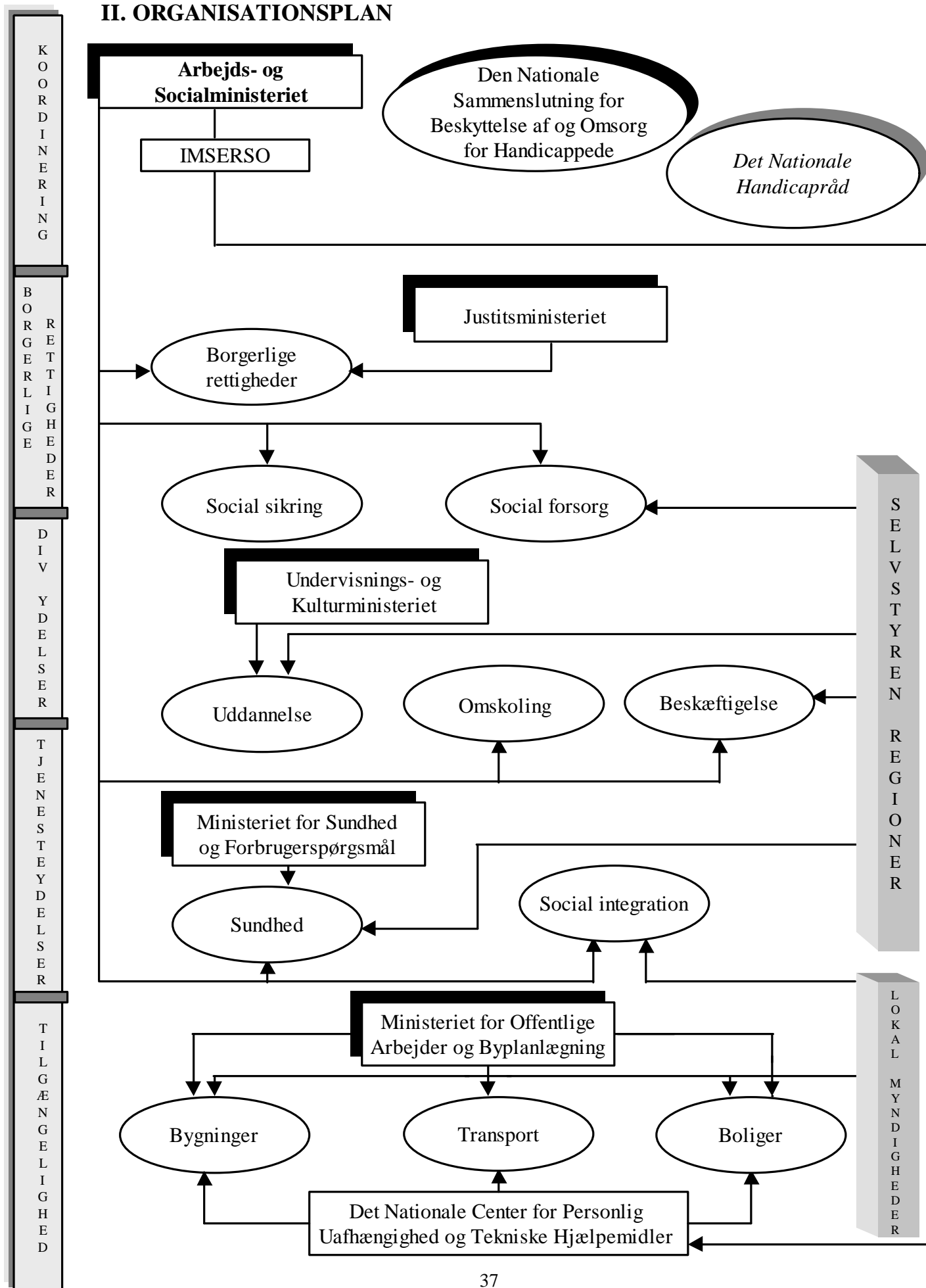
E2. Transportmidler

- Ministeriet for Offentlige Arbejder og Byplanlægning - Lokalforvaltning
- Lokale myndigheder
- IMSERSO. Det Nationale Center for Personlig Uafhængighed og Tekniske Hjælpemidler

E3. Boliger

- Ministeriet for Offentlige Arbejder og Byplanlægning
- Lokale myndigheder
- IMSERSO. Det Nationale Center for Personlig Uafhængighed og Tekniske Hjælpemidler

II. ORGANISATIONSPLAN

III. HANDLINGSPLANER

Koordinering - Overordnet plan

I 1996 blev der vedtaget en handlingsplan på handicapområdet for at underbygge og videreudvikle principperne i lov nr. 13/82 af 7. april 1996 om handicappedes sociale integration. Det grundlæggende formål med handlingsplanen er at sikre, at mennesker med handicap får adgang til et almindeligt job, eller, hvis dette ikke er muligt, at de enten kan arbejde i beskyttede værksteder eller optages på et erhvervs- eller omskolingscenter.

Handlingsplanen (der dækker perioden 1997-2002) bygger på en tredelt løsningsmodel: et politisk kompromis mellem alle de politiske grupper, der er repræsenteret i deputeretkammeret, aktiv inddragelse af alle kompetente myndigheder og ansvarsbevidst medvirken af de organisationer, der repræsenterer de handicappede. Den betragtes som en helhedsplan i og med, at den omfatter alle kompetente myndigheder og organisationer, der repræsenterer mennesker med handicap.

Princippet om lige muligheder, integration og medindflydelse går som en rød tråd gennem alle handlingsplanens principper og foranstaltninger. Foranstaltningerne er opdelt i fem sektorplaner :

1. sundhedsfremmende foranstaltninger og forebyggelse af handicap
2. sundhedsydelse og fuld revalidering
3. uddannelsesmæssig integration og undervisnings- og uddannelsesstilbud til personer med særlige behov
4. økonomisk medindflydelse og integration
5. integration i lokalsamfundet og mulighed for en selvstændig tilværelse for mennesker med handicap.

Beskæftigelse

I januar 1997 blev der nedsat et fællesudvalg bestående af repræsentanter for Arbejds- og Socialministeriet og Det Nationale Handicapråd; dette udvalg skulle udarbejde en plan med forslag til, hvordan man kunne bedre beskæftigelsesmulighederne for de handicappede.

Resultatet af fællesudvalgets arbejde - "Aftale mellem arbejds- og socialministeren og Det Nationale Handicapråd om en plan for hasteforanstaltninger med henblik på bedre beskæftigelsesmuligheder for mennesker med handicap" - lå færdigt og blev underskrevet i oktober 1997. Aftalen indeholder en hel række foranstaltninger, der er opdelt i fire hovedafsnit. De grundlæggende strategier og principper i de enkelte hovedafsnit er følgende :

- a. institutionel medindflydelse
- b. mæglings- og formidlingstjenester
- c. erhvervsuddannelse
- d. ansættelsesvilkår og erhvervs-mæssig integration.

Handicapvenlige omgivelser

Med hensyn til tilgængelighed og adgangsforhold er der taget initiativer til fordel for de handicappede på områder såsom arkitektonisk udformning, transport og audiovisuel kommunikation. Der er indgået samarbejdsaftaler mellem statslige instanser, offentlige virksomheder og handicaporganisationer. Der er også indgået en aftale mellem det spanske forbund af lokalforvaltninger, Spansk Blindesamfund og forskellige selskaber som f.eks. De Spanske Statsbaner.

Telefónica og Transmediterránea har bistået flere byråd med at indføre integrerede planer for tilgængelighed med henblik på at gøre sporvejs-, jernbane- og skibstransport mere handicapvenlig, indkøbe handicapvenlige busser og taxaer og indføre teksttelefoner for døve.

Radio Televisión Española (det statsejede radio- og fjernsynsselskab) har ligeledes besluttet gradvist at tilpasse programmer for hørehæmmede.

IV. SAMARBEJDE - HØRINGSORGANER

Handlingsplanen på handicapområdet var resultatet af bred enighed og samarbejde mellem de relevante ministerier, de selvstyrende regioner, det spanske forbund af lokalforvaltninger, større handicaporganisationer, fagbevægelsen, arbejdsgiverorganisationer og eksperter på forskellige områder. Det forventes, at handlingsplanen vil sikre en bedre koordinering af tjenesteydelser til de handicappede og dermed blive et permanent forum, hvor de handicappede, deres repræsentative organisationer og både statslige og ikke-statslige instanser kan drøfte spørgsmål af relevans for de handicappede.

Det Nationale Handicapråd (CERMI)

Der blev nedsat et fællesudvalg bestående af repræsentanter for Arbejds- og Socialministeriet og Det Nationale Handicapråd, som fik til opgave at udarbejde en beskæftigelsesstrategi for mennesker med handicap. Den afdeling af udvalget, der beskæftiger sig med "institutionel medindflydelse", fremsætter forslag til, hvordan man sikrer et tættere samarbejde mellem de statslige instanser og handicaporganisationerne. Blandt forslagene kan nævnes:

- mere aktiv inddragelse af de handicappedes høringsorganer
- omstrukturering af Den Nationale Sammenslutning for Beskyttelse af og Omsorg for Handicappede og oprettelse af et statsligt handicapråd
- etablering af strukturer, der kan kanalisere organisationens interesser og synspunkter videre til andre høringsorganer såsom Erhvervsuddannelsesrådet og Det Økonomiske og Sociale Råd
- aftaler med andre myndigheder såsom de selvstyrende regioner og det spanske forbund af lokalforvaltninger om et samarbejde om at skabe bedre beskæftigelsesmuligheder for mennesker med handicap.

Det fælles tilsynsudvalg

Der skal nedsættes et fælles tilsynsudvalg bestående af repræsentanter for Arbejds- og Socialministeriet og Det Nationale Handicapråd; udvalget skal bl.a. arbejde på at få gennemført de ovenfor beskrevne foranstaltninger.

FRANKRIG

I. ADMINISTRATIV OPBYGNING

A. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for at koordinere udformningen af en overordnet politik, eller som bistår regeringen hermed

A1. Statslige organer

- Ministeriet for Beskæftigelse og Solidaritet
- Den tværministerielle handicaprepræsentant
- Det Tværministerielle Koordineringsudvalg
- Det Nationale/Regionale Sundheds- og Socialudvalg (CNOSS / CROSS)

A2. Halvoffentlige organer

- Det Nationale Rådgivende Handicapudvalg (CNCPH)
- Rådet for Revalidering og Omskoling
- Det Nationale Tekniske Undersøgelser- og Forskningscenter på Handicapområdet (CTNERHI)

A3. Ikke-statslige organer

- Forbundet af Handicaporganisationer
- Det Nationale Forbund af Private Institutioner i Sundheds- og Socialsektoren (UNIOPSS)

B. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for den politik, der føres på området borgerlige rettigheder

- Forvaltningsrådet
- De enkelte ministerier

C. Ministerier og instanser, der er ansvarlige for den økonomiske bistand til handicappede (diverse ydelser)

C1. Bestemmelser på socialsikringsområdet

- Den nationale sygeforsikringsfond for lønmodtagere
- Den nationale børnetilskudsfond
- Den nationale pensionsfond for lønmodtagere
- Fonden for særlige ordninger

C2. Programmer vedrørende social forsyning

- Den nationale sygeforsikringsfond for lønmodtagere
- Den nationale børnetilskudsfond
- Den nationale pensionsfond for lønmodtagere
- Fonden for særlige ordninger
- Departementsrådet, Direktoratet for Sundhed og Sociale Anliggender

D. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for levering af tjenesteydelser

D1. Uddannelse

- Undervisningsministeriet
- Ministeriet for Beskæftigelse og Solidaritet
- (På departementsplan) Udvalget for Specialundervisning (CDES)

D2. Omskoling

- Fonden for Erhvervsmæssig Integration af Handicappede (AGEFIPH)
- Revaliderings- og omskolingscentre
- Udvalget for Faglig Rådgivning og Erhvervsmæssig Revalidering (COTOREP)
- Forbundet for Erhvervsuddannelse for Voksne (AFPA)
- Kommissionen for Beskæftigelse og Erhvervsuddannelse (DGEFP)
- Regionalrådet

D3. Beskæftigelse

- Ministeriet for Beskæftigelse og Solidaritet
- Fonden for Erhvervsmæssig Integration af Handicappede (AGEFIPH)
- Den nationale eller lokale arbejdsformidling

D4. Sundhed

- Statssekretariatet for Sundhed
- Regionalrådet

D5. Social Integration

- Den nationale børnetilskudsfond
- Kommunale socialcentre

D6. Informationsteknologi

- De enkelte ministerier i samarbejde med Undervisningsministeriet

E. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for handicapvenlige omgivelser

E1. Bygninger

- Boligministeriet
- (På departementsplan) Udvalg for sikkerhed og tilgængelighed

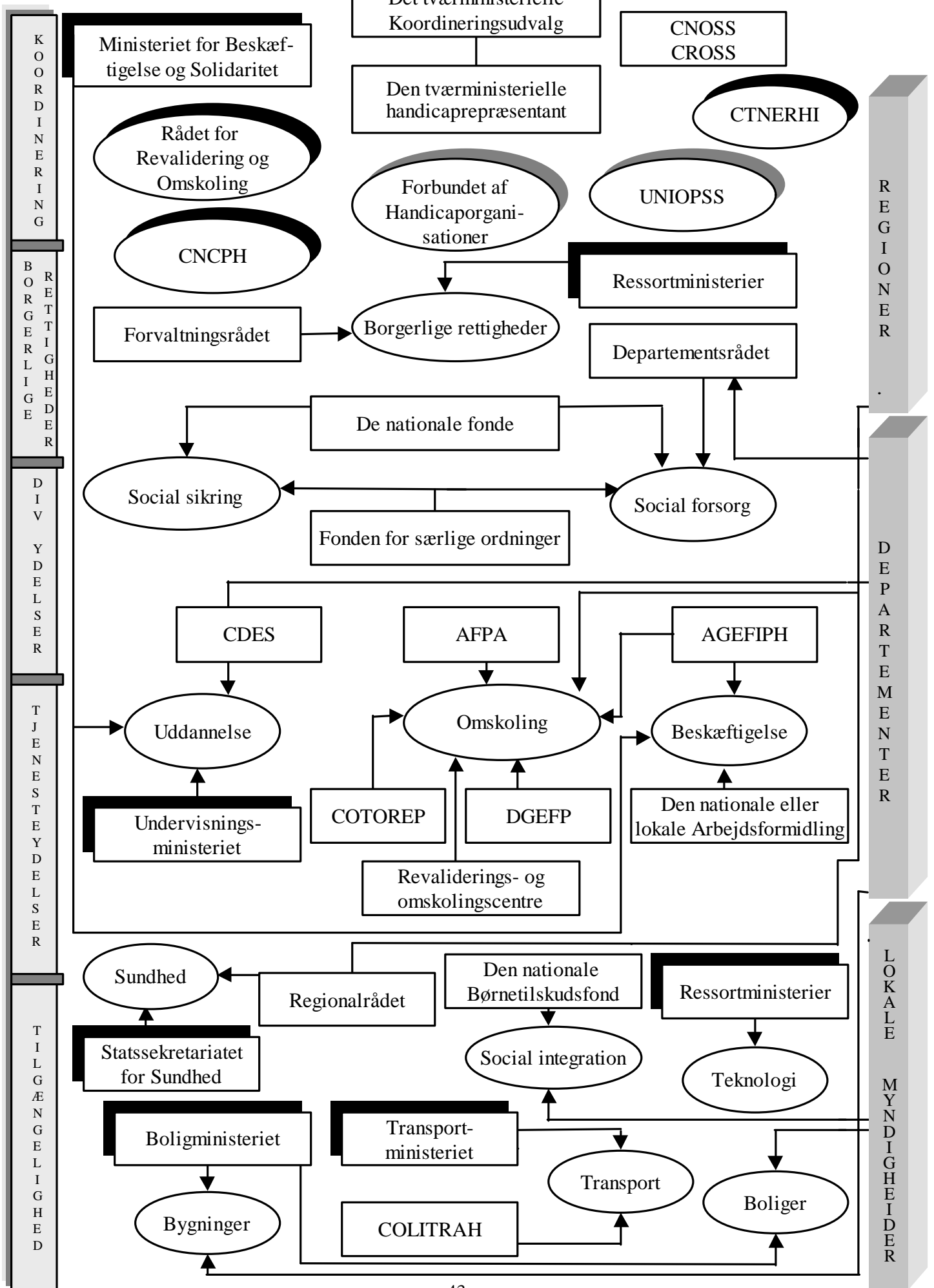
E2. Transportmidler

- Transporministeriet
- Kontaktudvalget for Handicappedes Transportmuligheder (COLITRAH)

E3. Boliger

- Boligministeriet
- Kommunale socialcentre.

II. ORGANISATIONSPLAN

III. HANDLINGSPLANER

Koordinering - Overordnet plan

Den tværministerielle repræsentant for de handicappede, der blev udpeget i 1995, står for koordineringen af de forskellige ministeriers foranstaltninger til fremme af den erhvervsmæssige og sociale integration af mennesker med handicap, især i relation til undervisningsområdet, støtte til handicappedes forbliven i eget hjem, tilgængelighed, beskæftigelse og erhvervsuddannelse.

Den tværministerielle repræsentant bistås af Det Tværministerielle Koordineringsudvalg for Tilpasning og Revalidering, som blev nedsat i henhold til artikel 1 i lov af 30. juni 1975 om støtte og vejledning til personer med handicap. I dette udvalg sidder repræsentanter for alle relevante ressortministerier.

Borgerlige rettigheder

De handicappedes rettigheder er fastlagt i to grundlæggende lovttekster, nemlig lov af 30. juni 1975 om støtte og vejledning til personer med handicap og lov af 10. juli 1987 om fremme af beskæftigelsesmulighederne for personer med handicap. De enkelte ministerier er ansvarlige for håndhævelsen af disse rettigheder inden for deres eget kompetenceområde.

Det grundlæggende princip i fransk lovgivning i dag er, at der primært skal sættes på integration i det normale miljø, det være sig på undervisnings- og uddannelsesområdet, på beskæftigelsesområdet eller med hensyn til at kunne forblive i eget hjem. Specielle foranstaltninger betragtes kun som en løsningsmulighed for dem, hvis handicap er for alvorligt eller specifikt til, at de pågældende kan integreres på normal vis. Håndhævelsen af de handicappedes rettigheder i tilfælde af individuel forskelsbehandling er sikret ved en klageprocedure inden for det almindelige

retssystem; samtidig er de handicappede ved en særlig procedure garanteret retten til specifikke foranstaltninger (særlige tilskud, specialrådgivning m.m.).

Der er en basislov, som gælder for alle grupper, og det er loven af 30. juni 1975 om sociale og socialmedicinske institutioner; denne lov er ved at blive ajourført for at tage højde for de seneste tyve års udvikling og mulighederne for at imødekomme de nye behov.

Beskæftigelse

Loven af 10. juli 1987 afspejler lovgivernes vilje til at "give mennesker med handicap bedre adgang til beskæftigelse under behørig hensyntagen til den økonomiske belastning for arbejdsgiverne, og inddrage de handicappede i fuldt omfang i den politik, der vedrører dem". Det grundlæggende princip i loven er, at virksomheder nu har pligt til at nå bestemte mål, men er ret frit stillet med hensyn til, hvordan det gøres.

Fonden for Erhvervsmæssig Integration af Handicappede fokuserer på "17 foranstaltninger for at skaffe mennesker med handicap i beskæftigelse". Der er opstillet fire hovedmålsætninger for program-merne:

- at forbedre de erhvervsmæssige kvalifikationer, udbygge og videreudvikle den praktiske uddannelse af personer med handicap og forbedre de eksisterende uddannelsesstilbud
- at mobilisere de økonomiske aktører (arbejdsgivere og arbejdstagere); langsigtede foranstaltninger tager sigte på at skabe større forståelse for problemerne hos virksomhedslederne, mens fagforeningerne gennemfører forskellige oplysningsaktiviteter over for deres medlemmer
- at give øget adgang til beskæftigelse og sætte de handicappede bedre i stand til at fastholde et job

- at afhjælpe de tekniske vanskeligheder, som personer med handicap møder.

Social integration

I Frankrig drives de fleste specialtjenester i dag af foreninger og sammenslutninger. Disse tjenester skal godkendes af det offentlige dels for at sikre kvaliteten af de ydelser, der tilbydes, dels fordi de i de fleste tilfælde får tilskud fra det offentlige.

Handicapvenlige omgivelser

Der er i Frankrig flere lovtekster, som indebærer forpligtelse til at gøre offentlige bygninger, nyt boligbyggeri og transportmidler tilgængelige også for handicappede.

Især gælder det, at et udvalg for sikkerhed og tilgængelighed på departementsplan skal

afgive udtalelse om alle ansøgninger om byggetilladelser; i dette udvalg sidder embedsmænd fra Ministeriet for Offentlige Arbejder, repræsentanter for brandvæsenet og repræsentanter for handicaporganisationerne. Denne bestemmelse gælder for alt nybyggeri og større renoveringsarbejder.

Med hensyn til transport har Transportministeriet nedsat et kontaktudvalg for de handicappedes brug af transportmidler; dette udvalg hører om alle nye forslag inden for offentlig transport. I udvalget sidder embedsmænd og repræsentanter for offentlige instanser og handicaporganisationerne.

IV. SAMARBEJDE – HØRINGSORGANER

Det Nationale Rådgivende Handicapudvalg og Rådet for Revalidering og Omskoling

Når ministrene vil fremsætte forslag af politisk karakter, skal de enten forelægge spørgsmålet for Det Nationale Rådgivende Handicapudvalg eller for Rådet for Revalidering og Omskoling. Det Nationale Rådgivende Handicapudvalg, der blev nedsat i henhold til lov af 30. juni 1975, omfatter repræsentanter for brugerorganisationerne og de berørte organer fra den offentlige og den private sektor. Udvalget afgiver udtalelse om udkast til de forslag fra ministerierne, der er af betydning for de handicappede.

Rådet for Revalidering og Omskoling er et høringsorgan, der skal holde arbejdsministeren underrettet om udviklingen med hensyn til offentlige og private foranstaltninger vedrørende revalidering, genoptræning og omskoling samt jobformidling til mennesker med handicap og mulighederne for beskyttet arbejde.

Det Nationale/Regionale Sundheds- og Socialudvalg

Det Nationale/Regionale Sundheds- og Socialudvalg er ansvarligt på henholdsvis nationalt og regionalt plan for at vurdere behovene og afgive udtalelse om det hensigtsmæssige i at oprette nye eller omdanne eksisterende institutioner og tjenester på sundhedsområdet og det sociale område.

Forbundet af Handicaporganisationer

Forbundet af organisationer, der repræsenterer mennesker med handicap og forældre til handicappede børn, er en uformel gruppe, der omfatter nationale organisationer for handicappede, forældre og handicaptjenester. Udvalgets hovedopgave er at undersøge de problemer, som handicappede møder, skabe offentlig opmærksomhed omkring deres vanskeligheder og rette henvendelse til myndighederne for at forsøge at finde løsninger, især i forbindelse med forberedelsen af ny lovgivning.

Det Nationale Forbund af Private Institutioner i Sundheds- og Socialektoren

Det Nationale Forbund af Private Institutioner i Sundheds- og Social-sektoren har til opgave at:

- støtte og koordinere forslag og initiativer fra institutioner i sundheds- og socialektoren,
- fungere som debatforum for alle involverede parter,
- repræsentere institutioner i sundheds- og socialektoren i forhandlinger og kontakter med nationale og lokale myndigheder,
- yde faglig bistand til organisationer på sundhedsområdet gennem styrkelse af deres ledelsesmæssige kapacitet.

Det Nationale Tekniske Undersøgelser- og Forskningscenter på Handicapområdet

Det Nationale Tekniske Undersøgelser- og Forskningscenter på Handicapområdet, som er et halvstatsligt organ, betjener ministerier, foreninger og organisationer, folk, der beskæftiger sig med handicappede og deres problemer i praksis, virksomheder og undersøgelses- og forskningsorganer. Det har til opgave at udføre undersøgelser og forskning og tilvejebringe og formidle information på handicapområdet.

Kontaktudvalget for Transport

Kontaktudvalget for Handicappedes Transportmuligheder skal afgive udtalelse om alle tiltag inden for offentlig transport. I udvalget sidder embedsmænd og repræsentanter for offentlige organer og handicaporganisationerne.

Andet

I Frankrig i dag drives de fleste specialtjenester af foreninger. Strategien for Fonden for Erhvervs-mæssig Integration af Handicappede blev fastlagt af et stort antal repræsentanter for de relevante organisationer, myndighederne, arbejdsgiverne og fagforeningerne, som var medansvarlige for iværksættelsen af loven af 10. juli 1987. Også på departementsplan findes der integrations-programmer, hvor alle de instanser, der er ansvarlige for de handicappedes erhvervs-mæssige integration, er repræsenteret.

På departementsplan og lokalt plan findes der Regionalrådet og Departementsrådet. Det er instanser af stor betydning for de handicappedes dagligdag. Regionalrådet er ansvarligt for erhvervsuddannelse, regional planlægning, kulturelle og sociale faciliteter, sundhedsvæsen og social-forvaltning.

Departementsrådet er ansvarligt for social bistand, hjemmehjælp, familiepleje, herberger, madudbringning i offentligt regi, hjælp til børn og husvildeboliger.

IRLAND

I. ADMINISTRATIV OPBYGNING

A. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for at koordinere udformningen af en overordnet politik, eller som bistår regeringen hermed

A1. Statslige organer

- Justits- og Ligestillingsministeriet
- Den Tværministerielle Taskforce
- Den Nationale Handicapstyrelse

A2. Ikke-statslige organer

- Det Irske Handicapråd

B. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for den politik, der føres på området borgerlige rettigheder

- Retshjælpskommissionen under Justits- og Ligestillingsministeriet
- Direktoratet for Ligestillingsspørgsmål under Justits- og Ligestillingsministeriet

C. Ministerier og instanser, der er ansvarlige for den økonomiske bistand til handicappede (diverse ydelser)

C1. Bestemmelser på socialsikringsområdet

- Social- og Familieministeriet
- Ligningskommissionerne
- Lokalforvaltningerne

C2. Programmer vedrørende social forsyning

- Social- og Familieministeriet
- Sundheds- og Børneministeriet
- De regionale sundhedskommissioner
- Lokalforvaltningerne

D. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for levering af tjenesteydelser

D1. Uddannelse

- Undervisnings- og Forskningsministeriet

D2. Omskoling

- Sundheds- og Børneministeriet
- Den Nationale Revalideringskommission
- De regionale sundhedskommissioner

D3. Beskæftigelse

- Sundheds- og Børneministeriet
- De regionale sundhedskommissioner
- Den Nationale Revalideringskommission
- Ligestillingsstyrelsen

D4. Sundhed

- Sundheds- og Børneministeriet
- De regionale sundhedskommissioner
- Det offentlige sundhedsvæsen

D5. Social Integration

- Justits- og Ligestillingsministeriet
- Social- og Familienministeriet
- De regionale sundhedskommissioner

E. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for handicapvenlige omgivelser

E1. Bygninger

- Ministeriet for Miljøspørgsmål og Lokalforvaltning
- De lokale myndigheder

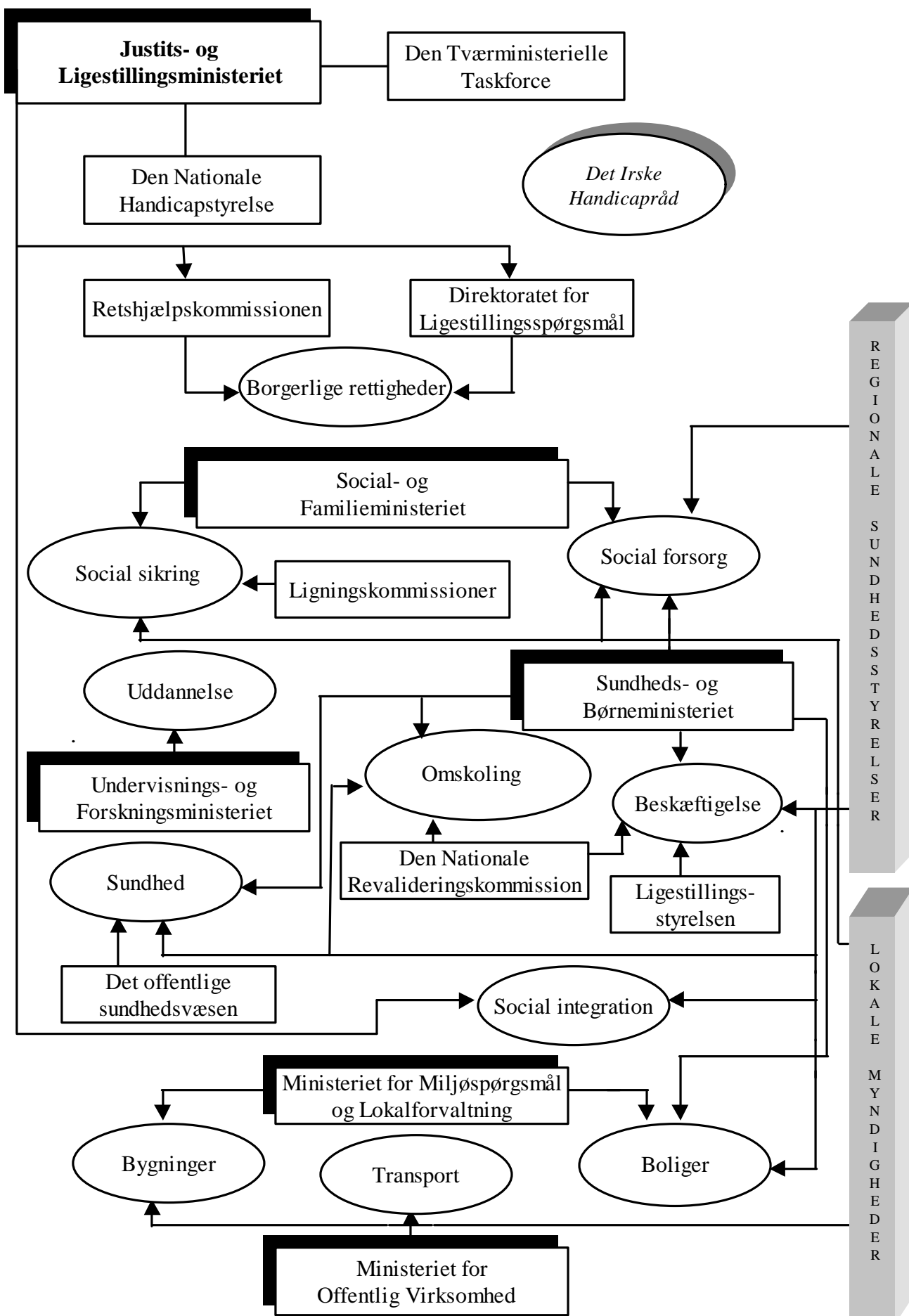
E2. Transportmidler

- Ministeriet for Offentlig Virksomhed

E3. Boliger

- Ministeriet for Miljøspørgsmål og Lokalforvaltning
- Sundheds- og Børneministeriet
- De regionale sundhedskommissioner.

II. ORGANISATIONSPLAN

III. HANDLINGSPLANER

Koordinering - Overordnet plan

Den irske regering har siden 1993 iværksat en række omfattende initiativer med det formål at fremme mere lige muligheder for handicappede og ikke-handicappede, herunder nedsættelse af en kommission for handicappedes vilkår og det forberedende arbejde med oprettelsen af Det Irske Handicapråd.

Den 18. november 1997 offentliggjorde den irske regering, at den havde til hensigt at oprette en national handicapstyrelse og en handicapstøttetjeneste. Der blev nedsat en forberedelsesgruppe, der skulle udarbejde forslag til regeringen vedrørende disse spørgsmål og komme med anbefalinger om den fremtidige placering af det ministerielle ansvar på området handicappedes beskæftigelse. Gruppen rapporterede i juni 1998, og ved udgangen af juli udpegede regeringen medlemmerne af Den Nationale Handicapstyrelse, der forventes at påbegynde arbejdet i januar 1999.

Regeringen meddelte samtidig, at der ville blive oprettet en støttetjeneste under Social- og Familieministeriet, og at ansvaret på området handicappedes beskæftigelse ville blive flyttet fra Sundheds- og Børneministeriet over til Ministeriet for Handel, Erhverv og Beskæftigelse. Man er nu i færd med at gennemføre et helt program af tiltag, der skal afhjælpe marginaliseringen og sikre fuld ligestilling for mennesker med handicap.

Borgerlige rettigheder

Justits- og Ligestillingsministeriet har eksisteret i sin nuværende form siden januar 1993. Det er ministerens ansvar gennem institutionelle, administrative og lovgivningsmæssige reformer at fremme og håndhæve ligebehandling af mennesker med handicap og personer, som er vanskeligt stillet eller udsat for forskelsbehandling.

Ministeren nedsatte Kommissionen for Handicappedes Vilkår i slutningen af 1993; den skulle komme med anbefalinger til, hvordan man sikrer, at de handicappede kan håndhæve deres ret til i videst muligt omfang at deltage i det økonomiske, sociale og kulturelle liv. Kommissionen forelagde sin rapport i november 1996. Justits- og Ligestillingsministeriet leder en tværministeriel taskforce, der blev oprettet med det formål at udarbejde en handlingsplan for handicappedes rettigheder med udgangspunkt i ovennævnte rapport.

Ministeren er i færd med at gennemføre omfattende reformer af familieretten og lovgivningen om kvinders og handicappedes rettigheder. Ministeren forvalter ligeledes via Retshjælps-kommissionen et retshjælpssystem for borgerne, der skal sikre lige adgang til loven uanset økonomisk formåen.

Beskæftigelse

Regeringen har forelagt en handicaplov, der fastsætter handicappedes rettigheder samt ret til klageadgang for dem, der føler deres rettigheder krænket. Det irske parlament vedtog i 1996 to love om forbud med forskelsbehandling. Det var lovforslaget om ligestilling på beskæftigelsesområdet, som forbyder forskelsbehandling på arbejdspladsen, og lovforslaget om lige vilkår, som bl.a. forbyder forskelsbehandling i forbindelse med levering af tjenesteydelser. De handicappede er blandt de grupper, der er omfattet af disse to lovforslag. Efter at Højesteret erklærede begge lovforslag for forfatningsstridige, er regeringen nu i færd med at udarbejde et nyt lovforslag om lige vilkår efter samme retningslinjer som det forslag, der blev underkendt af Højesteret. Lovforslaget om ligestilling på beskæftigelsesområdet blev ophøjet til lov den 18. juni 1998.

I loven defineres forskelsbehandling som behandling af en person på en mindre gunstig måde, end en anden personer bliver,

er blevet eller vil blive behandlet. Loven forbyder forskelsbehandling, der udøves under henvisning til ni specifikke forhold, heriblandt handicap. Loven dækker ansatte både i den offentlige og den private sektor samt ansøgere til beskæftigelse og uddannelse. Den forbyder forskelsbehandling på beskæftigelsesområdet og giver mulighed for positive særforanstaltninger til fordel for handicappede, som specifikt tager sigte på at integrere de pågældende i beskæftigelse. En arbejdsgiver skal gøre alt, hvad der med rimelighed kan forventes, for at imødekomme en handicappets behov, medmindre han kan dokumentere, at det medfører væsentlige omkostninger for ham. En ny ligestillingsstyrelse, som er ved at blive oprettet i forbindelse med loven, får som sin lovfæstede opgave at arbejde for afskaffelse af forskelsbehandling og fremme af lige muligheder på beskæftigelsesområdet - også for handicappede. Der skal udvikles nye adfærdskodekser, som ministeren kan gøre bindende. Disse

adfærdskodekser vil kunne anvendes ved bevisførelse og vil indgå i bedømmelsen af sager om forskelsbehandling.

Der oprettes en ny stilling som direktør for ligestillingsspørgsmål i Justits- og Ligestillingsministeriet. Direktøren skal være den vigtigste klageinstans i forbindelse med loven. Han skal undersøge alle de sager, han får forelagt, og træffer en afgørelse, som er bindende for parterne og kan håndhæves via underretten.

Justits- og Ligestillingsministeriet opererer med et omfattende lovgivningsprogram. I det omfang, ministeriet fungerer som leverandør af tjenesteydelser direkte til offentligheden, foregår det primært via de forskellige organisationer i ministeriets regi, nemlig Retshjælpskommissionen, Kontoret for Ligestilling på Beskæftigelsesområdet, som nu er erstattet af Ligestillings-styrelsen, og direktøren for ligestillings-spørgsmål.

IV. SAMARBEJDE - HØRINGSORGANER

Kommissionen for Handicappedes Vilkår

Kommissionen for Handicappedes Vilkår blev nedsat den 29. november 1993. Dens vigtigste opgave var at rådgive regeringen om, hvilke konkrete foranstaltninger der skal til for at sikre, at de handicappede kan udøve deres ret til - i det omfang det overhovedet er muligt - at deltage i det økonomiske, sociale og kulturelle liv. Desuden skulle kommissionen undersøge den aktuelle situation for mennesker med handicap, og hvorvidt de eksisterende tjenester var organiseret hensigtsmæssigt og i stand til at imødekomme behovene. Endelig skulle den komme med anbefalinger til nødvendige ændringer af lovgivningsmæssig, politisk og organisatorisk art og i relation til praksis og

strukturer for at sikre, at de handicappedes behov imødekommes på en sammenhængende, fyldestgørende og omkostningseffektiv måde.

Kommissionen indledte den hidtil mest omfattende undersøgelse af de handicappedes vilkår. Der blev afholdt 30 offentlige "høringsmøder" på forholdsvis let tilgængelige steder rundt omkring i landet, hvor de handicappede og deres familier samt folk, der beskæftiger sig med pasning af handicappede, fik mulighed for at fremkomme med deres synspunkter om de spørgsmål, der er af betydning for deres tilværelse; der indkom desuden over 600 skriftlige henvendelser. Kommissionens rapport blev offentliggjort den 18. november 1996.

Tilsynsudvalget for kommissionens rapport

Det tilsynsudvalg, som skal følge med i iværksættelsen af kommissionens anbefalinger, blev nedsat i april 1997. Det omfatter repræsentanter for handicaporganisationer, individuelle handicappede og repræsentanter for handicappedes familier og folk, der beskæftiger sig med handicappede, samt leverandører af tjenesteydelser, arbejdsmarkedets parter og forskellige ministerier.

Udvalgets opgave er :

- at rådgive den tværministerielle taskforce om prioriteringen af anbefalingerne fra Kommissionen for Handicappedes Vilkår,
- efter opfordring fra taskorcen at bistå og støtte denne med det forberedende arbejde omkring handlingsplanen for handicap-pedes rettigheder,
- at rådgive og udarbejde forslag til Justits- og Ligestillingsministeriet,
- at overvåge iværksættelsen af de anbefalinger fra Kommissionen for Handicappedes Vilkår, som regeringen har godkendt.

Den Tværministerielle Taskforce

Efter rapportens offentliggørelse blev der nedsat en tværministeriel taskforce under ledelse af Justits- og Ligestillingsministeriet, som skulle udarbejde en handlingsplan for handicappedes rettigheder på grundlag af rapporten. I taskorcen deltager de ministerier, som er mest berørt af rapporten. I tilknytning til kommissionens anbefalinger på sundheds-området behandler taskorcen desuden den rapport fra Revisionsgruppen for Sundhedsydelser og Personlige Sociale Ydelser til Personer med Fysiske og Sensoriske Handicap, som Sundhedsministeriet offentliggjorde i december 1995.

Det Irske Handicapråd (tidligere Rådet for Handicappedes vilkår)

Den 6. april 1995 nedsatte Justits- og Ligestillingsministeriet en ad hoc-forberedelsesgruppe med henblik på oprettelse af et råd for handicappedes vilkår.

Ad hoc-gruppens arbejde resulterede i oprettelsen af et interimråd for handicappede den 11. marts 1997, finansieret af Justits- og Ligestillingsministeriet. Det forventes, at rådet oprettes i sin endelige form i 1999.

ITALIEN

I. ADMINISTRATIV OPBYGNING

A. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for at koordinere udformningen af en overordnet politik, eller som bistår regeringen hermed

A1. Statslige organer

- Socialministeriet
- Det Tværministerielle Handicapudvalg
- Det Stående Udvalg for Forbindelserne mellem Staten, Regionerne og de Selvstændige Provinser Trento og Bolzano (permanent konference)

A2. Ikke-statslige organisationer

- Handicaprådet

B. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for den politik, der føres på området borgerlige rettigheder

- Alle ministerier
- Regionerne

C. Ministerier og instanser, der er ansvarlige for den økonomiske bistand til handicappede (diverse ydelser)

C1. Bestemmelser på socialsikringsområdet

- Indenrigsministeriet
- Regionale myndigheder, provinsmyndigheder og kommunale myndigheder

C2. Programmer vedrørende social forsorg

- Regionale myndigheder, provinsmyndigheder og kommunale myndigheder

D. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for levering af tjenesteydelser

D1. Uddannelse

- Undervisningsministeriet
- Ministeriet for Højere Uddannelse og Forskning
- Provinsernes undervisningsdirektorater

D2. Omskoling

- Ministeriet for Beskæftigelse og Velfærd
- Regionale myndigheder

D3. Beskæftigelse

- Ministeriet for Beskæftigelse og Velfærd
- Regionale myndigheder

D4. Sundhed

- Sundhedsministeriet
- Det nationale sundhedsvæsen
- De lokale sundhedsforvaltninger

D5. Social Integration

- Sundhedsministeriet
- Socialministeriet
- Regionale myndigheder, provinsmyndigheder og kommunale myndigheder

D6. Informationsteknologi

- Ministeriet for Telekomunikation

E. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for handicapvenlige omgivelser

E1. Bygninger

- Ministeriet for Offentlige Arbejder

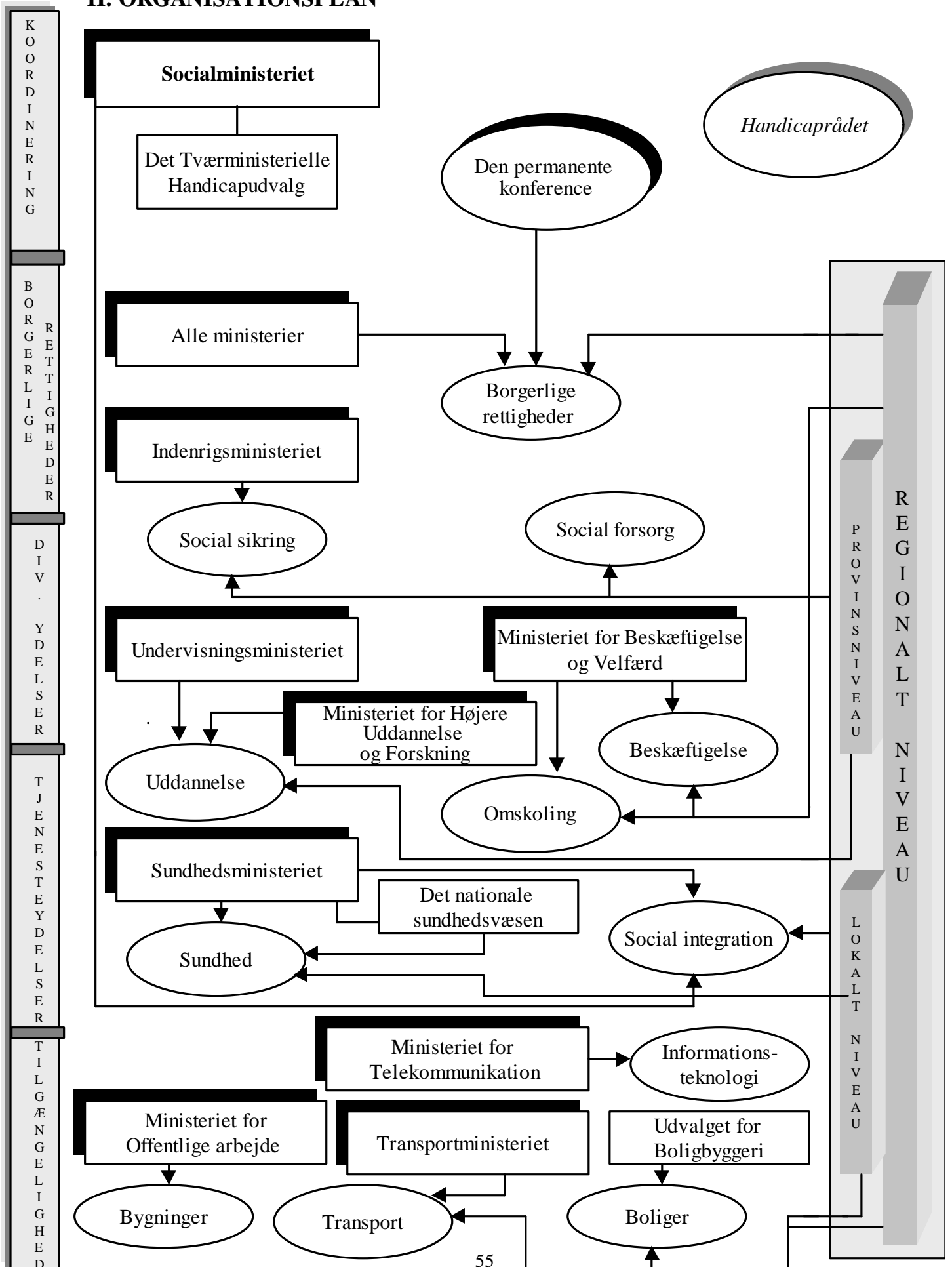
E2. Transportmidler

- Transportministeriet
- Regionale og kommunale myndigheder

E3. Boliger

- Regionale og kommunale myndigheder
- Udvalget for Boligbyggeri

II. ORGANISATIONSPLAN

III. HANDLINGSPLANER

Koordinering - Overordnet plan

Lov nr. 104/92 med titlen "Rammelov om omsorg, social integration og rettigheder for handicappede" er udtryk for landets politik og strategi på handicapområdet. Den indeholder bestemmelser om forebyggelse og diagnosticering, behandling og revalidering, hjælp i hjemmet og personlig assistance, ret til uddannelse samt ret til uddannelsesmæssig, erhvervmæssig og social integration. Der indgår desuden specifikke foranstaltninger med henblik på "total integration på arbejdsmarkedet" og adgangsforhold i bygninger og transportmidler.

På integrationsområdet indeholder loven en lang række bestemmelser om bl.a. følgende:

- personlig pleje og omsorg
- adgang til almen og erhvervsfaglig uddannelse og tekniske hjælpemidler
- erhvervsuddannelse og individuelle beskæftigelsesordninger
- dagcentre for sociale aktiviteter, fritidsaktiviteter og undervisning
- tilpasning af undervisningshjælpemidler og sportsudstyr og faciliteter
- direkte indgreb med henblik på at overvinde byggetekniske hindringer
- adgang til offentlig transport, specialtransport og assistance med privat transport.

Hovedformålet med loven er at fjerne hindringer, sikre bedre tilgængelighed og generelt gøre det muligt for handicappede at få del i de almindelige tjenesteydelser og faciliteter, der er til rådighed i samfundet. Der tilstræbes en ensartet håndhævelse af rammeloven i hele landet.

Det er socialministeren, der i medfør af ovennævnte rammelov er ansvarlig for at koordinere og fremme støtten til de handicappede og for at vurdere og kontrollere, at lovgivningen håndhæves på dette felt.

Direktoratet for Koordinering af og Tilsyn med Handicappolitikker og Kontoret for Spørgsmål vedrørende Handicappede, Familien, de Ældre og Marginaliserede (placeret i Socialministeriet) spiller en vigtig rolle for iværksættelsen af handicappolitikken.

I denne henseende arbejder Socialministeriet bl.a. med følgende:

- løbende vurdering af alle love, der indeholder bestemmelser af relevans for mennesker med handicap
- tættere koordinering
- mere effektiv implementering af handicappolitikken, især i relation til:
 - regionernes og de lokale myndigheders kompetenceområder
 - samarbejdet med handicaporganisationerne
 - EU-initiativer.

I Det Tværministerielle Stående Handicapudvalg sidder en repræsentant for henholdsvis Socialministeriet, Ministeriet for Offentlig Forvaltning, Indenrigsministeriet, Finansministeriet, Skatteministeriet, Undervisningsministeriet, Sundhedsministeriet, Ministeriet for Beskæftigelse og Velfærd og Ministeriet for Højere Uddannelse og Forskning samt repræsentanter for den italienske kommunalforening, ligaen af selvstændige lokale organer, det italienske provinsforbund, præsidenterne for regioner og provinser, eksperter, forskningsinstitutioner og -organisationer samt repræsentanter for fagbevægelsen.

Statens og regionernes permanente konference og statens og byrådenes permanente konference varetager forbindelserne mellem staten, regionerne, de selvstændige provinser Trento og Bolzano samt byrådene.

De to konferencer skal beskæftige sig med de handicappedes problemer på det institutionelle plan og samtidig skabe bedre sammenhæng mellem de tiltag inden for handicappolitikken, som kræver en integreret og samordnet indsats fra staten, regionerne og byrådene.

Social sikring og social forsorg

Italien befinder sig i øjeblikket i en overgangsfase, idet man er ved at omdefinere velfærdsstatens rolle og funktioner. I denne sammenhæng arbejdes der også med nye indgangsvinkler til invaliditet og handicap og nye fælles værktøjer og metoder. Desuden har den nye struktur for personlig assistance og revalideringscentre og de nye organisatoriske og finansielle ordninger resulteret i en omfattende decentralisering af funktioner i lokalsamfundet og en højnelse af kvaliteten af den hjælp, der tilbydes mennesker med handicap. Denne proces kræver en indsats inden for de lokale servicenetværk.

Ifølge regeringens seneste redegørelse for den økonomiske og finansielle planlægning skal socialministeren i højere grad fungere som initiativtager og koordinator med det formål at indføre nyskabende foranstaltninger og skabe incitament til at få gennemført sociale projekter, der imødekommer befolkningens behov i hele landet.

Man er derfor i gang med at forberede en ny socialpolitik, hvortil der skal afsættes særlige ressourcer for at sikre:

- et garanteret minimumssubsistens-niveau
- skattelettelser for familier med handicappede medlemmer
- bedre livskvalitet for multihandicappede
- en effektiv indsats inden for forebyggelse og revalidering samt omdannelse af lokalsamfundenes servicenetværk.
- De fremtidige planer omfatter følgende:
- en socialfond under Socialministeriet
- en fond til fordel for personer, der ikke kan klare sig selv
- midler til nye erhvervsuddannelsesinitiativer

Uddannelse

Det er Undervisningsministeriet, der skal sørge for, at lærere og andet undervisningspersonale får en uddannelse, der giver dem forudsætninger for at sikre de handicappedes integration i skoler og på højere uddannelsesinstitutioner. Undervisningsministeren træffer beslutningerne sammen med socialministeren og sundhedsministeren samt ministeren for højere uddannelse og forskning.

IV. SAMARBEJDE - HØRINGSORGANER

Det Tværministerielle Stående

Handicapudvalg

Det Tværministerielle Stående Handicapudvalg, som skal føre tilsyn, rådgive, gennemføre undersøgelser og udarbejde forslag vedrørende handicappolitikken, er nedsat i henhold til en ministeriel bekendtgørelse. Udvalget mødes efter anmodning fra socialministeren.

Handicaprådet

Handicaprådet er oprettet ved en ministeriel bekendtgørelse. Der sidder repræsentanter for 30 medlemsorganisationer, som alle er udpeget af de to landsdækkende handicapforbund.

Arbejdsgrupper på undervisnings-området

For at opnå integration i skolerne skal alle provinsers skoleforvaltninger nedsætte en arbejdsgruppe bestående af en særlig tilsynsførende (udpeget af undervisningsdirektoratet), en uddannelsesekspert, to eksperter udpeget af de lokale myndigheder, to eksperter fra den lokale sundhedsforvaltning og tre eksperter, der er udpeget af de handicaporganisationer, som er mest repræsentative på provinsplan.

LUXEMBOURG

I. ADMINISTRATIV OPBYGNING

A. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for at koordinere udformningen af en overordnet politik, eller som bistår regeringen hermed

A1. Statslige organer

- Ministeren for handicapsspørgsmål (Familieministeriet)
- Handicaprådet

A2. Ikke-statslige organer

- Info-Handicap

B. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for den politik, der føres på området borgerlige rettigheder

- Ministeren for handicapsspørgsmål

C. Ministerier og instanser, der er ansvarlige for den økonomiske bistand til handicappede (diverse ydelser)

C1. Bestemmelser på socialsikringsområdet

- Socialministeriet (sygeforsikring, forsørgerforsikring)

C2. Programmer vedrørende social forsyning

- Familieministeriet / Den Nationale Solidaritetsfond

D. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for levering af tjenesteydelser

D1. Uddannelse

- Departementet for Specialundervisning under undervisningsministeren og ministeren for handicapsspørgsmål

D2. Omskoling

- Departementet for Handicappede Arbejdstagere under arbejdsministeren og ministeren for handicapsspørgsmål

D3. Beskæftigelse

- Departementet for Handicappede Arbejdstagere under arbejdsministeren og ministeren for handicapsspørgsmål

D4. Sundhed

- Sundhedsministeren
- Ministeren for handicapsspørgsmål

D5. Social Integration

- Ministeren for handicapsspørgsmål

E. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for handicapvenlige omgivelser

E1. Bygninger

- Ministeren for handicapsspørgsmål
- Ministeriet for Offentlige Arbejder

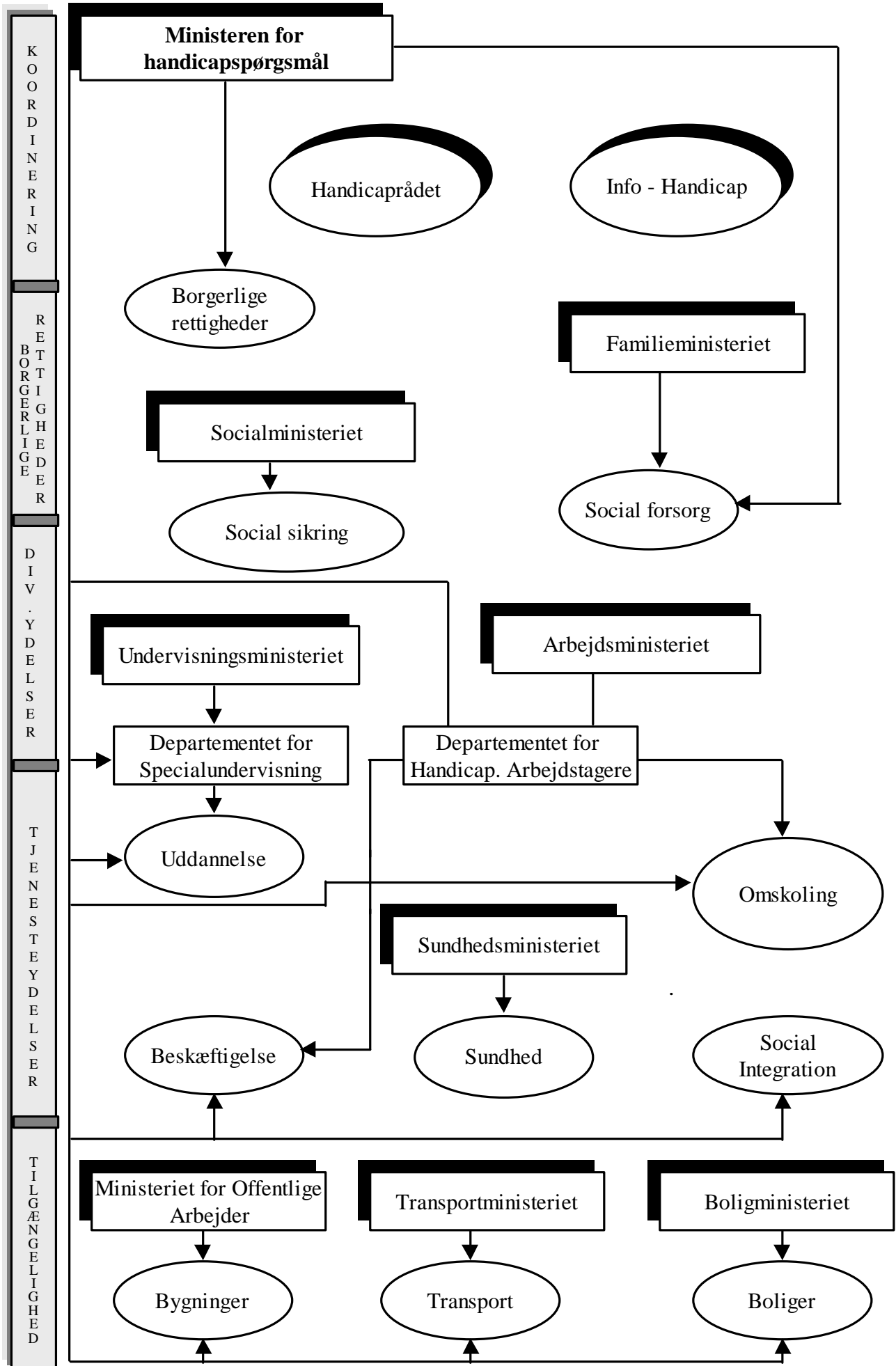
E2. Transportmidler

- Ministeren for handicapsspørgsmål
- Transportministeriet

E3. Boliger

- Ministeren for handicapsspørgsmål
- Boligministeriet

II. ORGANISATIONSPLAN

III. HANDLINGSPLANER

Koordinering - Overordnet plan

Politikken på handicapområdet koordineres tværministerielt af ministeren for handicapsspørgsmål. Departementet for Handicapsspørgsmål skal sikre, at tiltagene fra de forskellige ministerier koordineres i nødvendigt omfang.

Ministeren for handicapsspørgsmål tager initiativ til samarbejde med relevante instanser og personer på følgende prioriterede områder:

Undervisning

Målet er at opnå uddannelsesmæssig integration af børn med særlige behov og kombinere almindelige klasser og specialklasser på grundlag af en undervisningsplan for hvert enkelt barn. Der opereres desuden med planer om at reorganisere lærernes grunduddannelse og efteruddannelse for at forbedre undervisningen af børn med særlige behov.

Erhvervsuddannelse og beskæftigelse

Der er forberedelser i gang med henblik på at overføre erhvervsuddannelsesstrukturer til arbejdsmarkedet og garantere mennesker med handicap et frit erhvervsuddannelsesvalg.

Det er nødvendigt at foretage forskellige ændringer i lovgivningen for at sikre, at loven af 12. november 1991 om handicappede arbejdstagere kan bidrage effektivt til at integrere de handicappede i arbejdslivet.

Man bliver også i stigende grad opmærksom på behovet for særlige fælliciteter for mennesker med handicap, der ønsker at få en kompetencegivende uddannelse.

Der er behov for flere former for beskyttet beskæftigelse og lokale beskyttede værksteder.

Social integration

Man er i færd med at gennemføre en decentralisering af de større specialiserede institutioner for i stedet at lægge vægt på individuelle boliger i et almindeligt miljø med de nødvendige støttetjenester.

Handicapvenlige omgivelser

Der arbejdes med et lovforslag om, at statslige og kommunale bygninger, hvortil offentligheden har adgang, skal være handicapvenlige.

IV. SAMARBEJDE - HØRINGSORGANER

Handicaprådet

Handicaprådet er det eneste rådgivende organ for politikken på handicapområdet. Rådet blev oprettet ved sundhedsministerens og familieministerens fælles forordning af 13. december 1985.

Rådet skal behandle generelle problemer for personer med kliniske handicap, afgive udtalelse om spørgsmål, det får forelagt af regeringen, og på eget initiativ udarbejde relevante forslag til regeringen.

Rådet består primært af repræsentanter for ministerierne og fem repræsentative handicaporganisationer.

Rådet skal reorganiseres, således at repræsentanter for handicaporganisationer kommer til at udgøre flertallet af medlemmerne.

Info-Handicap

Info-Handicap er en organisation med almennyttigt formål, der er dannet af 16 organisationer, som arbejder aktivt med handicapsspørgsmål. Organisationen har en aftale med Familieministeriet. Der er i øjeblikket 39 medlemsorganisationer. I 1994 blev Info-Handicap anmodet om at oprette og drive et nationalt informationscenter som et forum for handicapsspørgsmål.

NEDERLANDENE

I. ADMINISTRATIV OPBYGNING

A. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for at koordinere udformningen af en overordnet politik, eller som bistår regeringen hermed

A1. Statslige organer

- Ministeriet for Sundhed, Velfærd og Sport
- Det Tværministerielle Udvalg for en Sammenhængende og Koordineret Politik for Personer med Handicap og/eller Kroniske Sygdomme
- Den Nationale Syge- og Invaliditetssikringsstyrelse
- Rådet for Social- og Kulturpolitik
- Kommissionen for Social- og Kulturpolitik

A2. Ikke-statslige organer

- "Det private initiativ":
- Nederlandenes Handicapforum - spørgsmål vedrørende fysiske/sensoriske handicap
- Forbundet af Forældreforeninger - spørgsmål vedrørende psykiske handicap
- Institutet for Handicaphjælpere
- Forbundet af Organisationer for Kronisk Syge

B. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for den politik, der føres på området borgerlige rettigheder

- Indenrigsministeriet
- Ministeriet for Sundhed, Velfærd og Sport
- Justitsministeriet

C. Ministerier og instanser, der er ansvarlige for den økonomiske bistand til handicappede (diverse ydelser)

C1. Bestemmelser på socialsikringsområdet

- Social- og Arbejdsministeriet
- Administrative instanser

C2. Programmer vedrørende social forsorg

- Social- og Arbejdsministeriet
- Kommunerne

D. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for levering af tjenesteydelser

D1. Uddannelse

- Ministeriet for Undervisning, Kultur og Videnskab
- Kommunerne
- Skoler

D2. Omskoling

- Social- og Arbejdsministeriet
- Erhvervsuddannelsescentre for handicappede
- Administrative instanser

D3. Beskæftigelse

- Social- og Arbejdsministeriet
- Kommunerne
- Arbejdsformidlingskontorer
- Administrative instanser

D4. Sundhed

- Ministeriet for Sundhed, Velfærd og Sport
- Sundhedstilsynet
- Den Nationale Syge- og Invalidesikringsstyrelse
- Forsikringselskaber på sundhedsområdet
- Kommunerne

D5. Social Integration

- Ministeriet for Sundhed, Velfærd og Sport
- Social- og Arbejdsministeriet
- Kommunerne
- Administrative instanser

D6. Informationsteknologi

- Ministeriet for Undervisning, Kultur og Videnskab

E. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for handicapvenlige omgivelser

E1. Bygninger

- Ministeriet for Boligbyggeri, Fysisk Planlægning og Miljø
- Ministeriet for Transport og Offentlige Arbejder
- Kommunerne

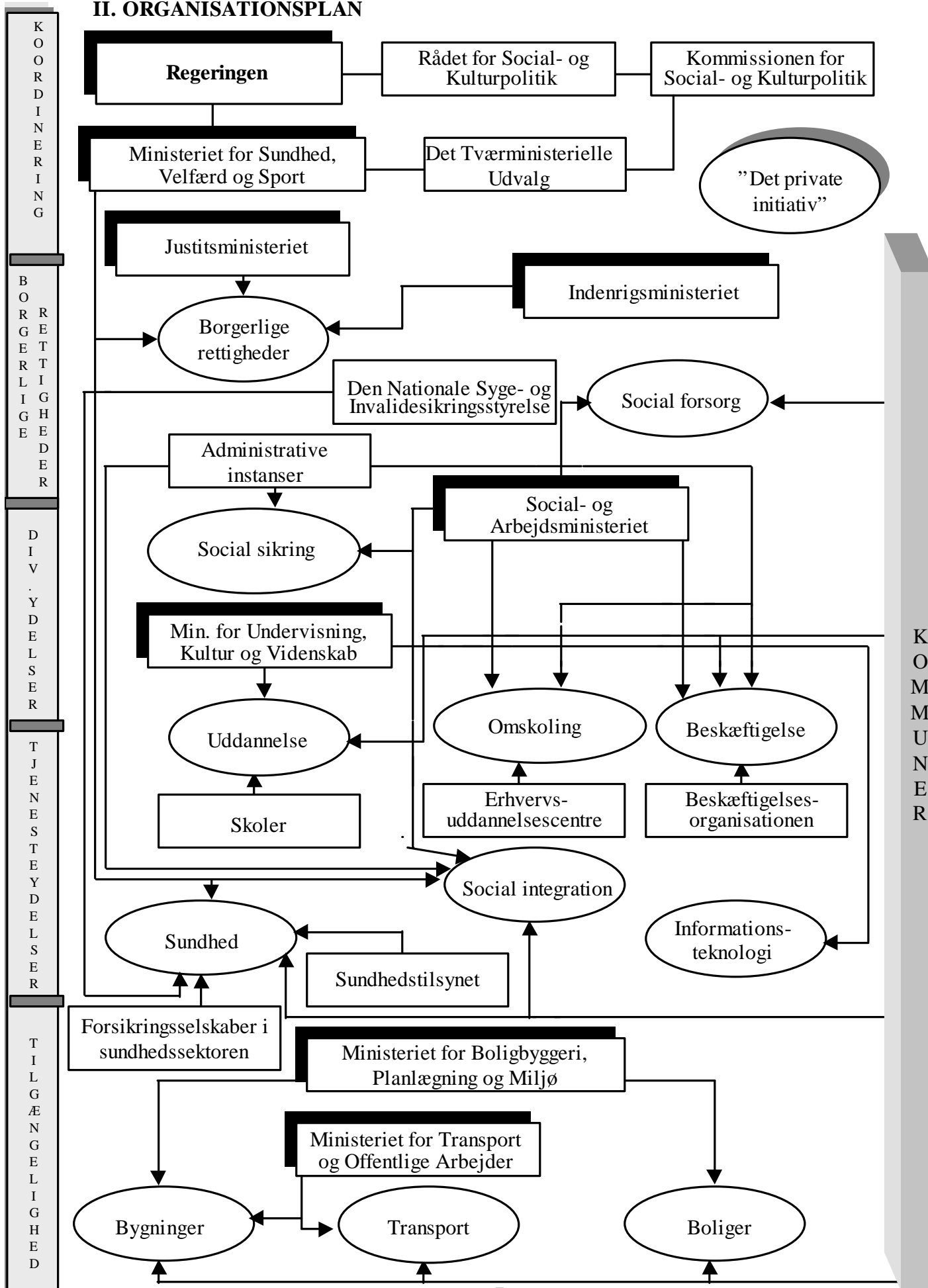
E2. Transportmidler

- Ministeriet for Transport og Offentlige Arbejder
- Trafikselskaber
- Kommunerne

E3. Boliger

- Ministeriet for Boligbyggeri, Fysisk Planlægning og Miljø
- Kommunerne.

II. ORGANISATIONSPLAN

III. HANDLINGSPLANER

Koordinering - Overordnet plan

Statssekretæren i Ministeriet for Sundhed, Velfærd og Sport er ansvarlig for koordineringen af handicappolitikken. I 1968 blev der nedsat et tværministerielt udvalg, der skulle udvikle og forbedre politikken på dette felt. Dette udvalg hedder i dag "Det Tværministerielle Udvalg for en Sammenhængende og Koordineret Politik for Personer med Handicap og/eller Kroniske Sygdomme".

Dette tværministerielle udvalg koordinerer de forskellige ministeriers tiltag på handicapområdet. Både Ministeriet for Sundhed, Velfærd og Sport, Social- og Arbejdsministeriet, Ministeriet for Transport og Offentlige Arbejder, Ministeriet for Boligbyggeri, Fysisk Planlægning og Miljø og Ministeriet for Undervisning, Kultur og Videnskab er repræsenteret i det tværministerielle udvalg. Indenrigsministeriet, Justitsministeriet og Forsvarsministeriet er repræsenteret i det omfang, det er relevant, og Finansministeriet deltager som observatør. Formandskabet og sekretariatsfunktionerne varetages af Ministeriet for Sundhed, Velfærd og Sport.

Det tværministerielle udvalg fokuserer primært på boliger, undervisning, beskæftigelse, mobilitet og ydelser på sundhedsområdet.

Det rådgiver ministerierne og regeringen via Rådet for Social- og Kulturpolitikken og nedsætter med jævne mellemrum underudvalg, der skal behandle specifikke emner, udarbejde vejledninger o.lign. Nogle af disse udvalg er af permanent karakter, det gælder f.eks. Det Centrale Koordineringsudvalg for Handicapvenlige Omgivelser og Udvalget for Information, Tilsyn og Forskning. Andre udvalg nedsættes på ad hoc-basis såsom Arbejdsgruppen for Lige Muligheder for Handicappede og Udvalget for Tegnsprog.

Det tværministerielle udvalg hører enten regelmæssigt eller på ad hoc-basis de forskellige handicaporganisationer, det såkaldte "Private initiativ", der omfatter Nederlandenes Handicapforum, som repræsenterer personer med fysiske eller sensoriske handicap, Forbundet af Forældreforeninger, som repræsenterer personer med psykiske handicap, Institutet for Handicaphjælpere og Forbundet af Organisationer for Kronisk Syge.

I 1995 blev der udarbejdet et flerårigt tværsektorielt program for handicappolitikken (1995-1998). Programmet skitserer regeringens planer efter følgende hovedretningslinjer:

- lige rettigheder, lige forpligtelser og lige behandling
- integration og medindflydelse
- om nødvendigt: beskyttelse og kompensation.

Disse principper tager sigte på opfyldelse af fire mål:

1. at sætte mennesker med handicap og/eller kronisk syge bedre i stand til selv at løse problemerne ved f.eks. at indføre individuelle ydelser
2. at tilskynde til, at handicappede og kronisk syge integreres og får medindflydelse i alle sektorer i samfundet (især på uddannelsesområdet og på arbejdsmarkedet)
3. at skaffe mere information og viden om de mest sårbare grupper
4. at tilskynde de handicappede og kronisk syge til selv at organisere sig for at højne kvaliteten af de ydelser, de får tilbudt, og bringe disse ydelser i bedre overensstemmelse med deres behov samt få indført standardiserede og objektive metoder til at fastlægge invaliditetsgraden.

Det flerårige program blev opdateret i 1996 og igen i 1997.

Borgerlige rettigheder

Det er indenrigsministeren, der er ansvarlig for politikken på området borgerlige rettigheder.

Statssekretæren i Ministeriet for Sundhed, Velfærd og Sport er ansvarlig for forberedelsen af lovgivning om forbud mod diskrimination af mennesker med handicap og kronisk syge.

Den 31. marts 1998 forelagde regeringen et lovforslag i parlamentet om forbud mod uberettiget forskelsbehandling på grundlag af handicap eller kronisk sygdom. Sundhedstilsynet, der hører under Ministeriet for Sundhed, Velfærd og Sport, er ansvarligt for tilsynet med pleje og (tvangs)indlæggelse af psykiatriske patienter og personer med psykiske handicap.

Uddannelse

Det er ministeren for undervisning, kultur og videnskab, der er ansvarlig for uddannelsespolitikken. Der skal i nær fremtid indføres en forsøgsordning, der giver forældre til handicappede børn mulighed for at vælge mellem at lade barnet gå i en specialskole eller i en almindelig skole. Der er fastlagt et tilskudsbeløb til hvert enkelt barn til dækning af udgifter til ekstra faciliteter.

Den politik for "fælles skolegang", som blev indført i 1992, skal videreføres i et forsøg på at nedbryde skellet mellem almindelig undervisning og special-undervisning og tilskynde til integration og samarbejde.

Omskoling

Loven om erhvervsmæssig (gen)ind-pasning af mennesker med handicap, som blev forelagt af social- og arbejdsministeren, trådte i kraft den 1. juli 1998. Den har til formål at sikre en bedre koordinering af de eksisterende bestemmelser om omskoling og revalidering af mennesker med handicap. Loven indeholder en række nye tiltag såsom et omskolingstilskud til arbejdsgivere.

Sundhed

Det er ministeren for sundhed, velfærd og sport, der er ansvarlig for sundhedspolitikken. Der ydes offentlig støtte til forskning på det forebyggende område, og et "Institut for Genetisk Information" er tilknyttet alle universitetshospitaler. Den Nationale Syge- og Invalidesikrings-styrelse er et vigtigt rådgivende organ for regeringen og har også kompetence til at træffe afgørelse om (finansiering af) faciliteter på sundhedsområdet som f.eks. førerhunde til blinde og undervisning i og brug af tegnsprog.

Social integration

Det er ministeren for sundhed, velfærd og sport, der er ansvarlig for loven om ekstraordinære udgifter ved sygdom, som sikrer kompensation for udgifter i forbindelse med et handicap. Det kan være udgifter til lægehjælp og medicin eller til hospitalsindlæggelse. Loven om hjælpemidler til mennesker med handicap, som er vedtaget på initiativ af social- og arbejdsministeren, sikrer godtgørelse af udgifter til hjælpemidler af ikke-lægelig art, såsom speciel indretning af hjemmet eller privat transport. Det er kommunerne, der er ansvarlige for lovens gennemførelse. Man søger i videst muligt omfang at tilpasse ydelserne til de handicappedes og deres familiers individuelle behov og interesser, og pasning i eget hjem prioriteres meget højt. Der kan eventuelt bevilges individuelle tilskud.

Politikken for social integration tager sigte på at tilbyde de handicappede individuelle eller mindre, kollektive boliger og på at dele de handicappedes tilværelse op i arbejdstid/dagaktiviteter og fritid. Man tilstræber også at anvende ensartede metoder til fastlæggelse af invaliditetsgraden. Kommunerne og socialforvaltningerne spiller en vigtig rolle for gennemførelsen af politikken på dette felt.

Handicapvenlige omgivelser

Ministeren for boligbyggeri, fysisk planlægning og miljø indførte i forbindelse med byggebekendtgørelsen faste regler for tilgængeligheden i offentlige bygninger og nyt boligbyggeri.

Ministeren for transport og offentlige arbejder har fastlagt retningslinjer for situationsplaner for bebyggede områder og deres infrastruktur. Regeringen går ind for begrebet "design for alle".

IV. SAMARBEJDE - HØRINGSORGANER

Inddragelsen af de handicappede og deres repræsentanter i forberedelsen, gennemførelsen og opfølgningen af politiske initiativer på handicapområdet afspejles i de forskellige forhandlingstrukturer, der findes mellem regeringen og paraplyorganisationerne for de handicappede og deres repræsentanter i "Det Private Initiativ". Som eksempler kan nævnes løbende samråd mellem det tværministerielle udvalg og paraply-organisationerne og jævnlige formelle møder mellem statssekretæren for sundhed, velfærd og sport og ovennævnte repræsentative organer.

Desuden foregår der tosidede forhandlinger mellem de enkelte ministerier og handicaporganisationerne på ad hoc-basis. Som led i proceduren for vedtagelse af tiltag og lovgivning på handicapområdet kan handicaporganisationerne blive anmodet om at afgive udtalelse om et givet forslag.

ØSTRIG

I. ADMINISTRATIV OPBYGNING

A. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for at koordinere udformningen af en overordnet politik, eller som bistår regeringen hermed

A1. Statslige organer

- Forbundsministeriet for Arbejdsmarkeds-, Sundheds- og Sociale Anliggender

A2. Ikke-statslige organer

- Forbundsregeringens Rådgivende Handicapudvalg
- Centralforbundet af Handicaporganisationer

B. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for den politik, der føres på området borgerlige rettigheder

- Forbundskanslerens Kontor (lovgiv¹.): beskyttelse af handicappede i henhold til forfatning
- Forbundsministeriet for Arbejdsmarkeds-, Sundheds- og Sociale Anliggender (lovgiv./udøv.): beskyttelse mod diskrimination på arbejdsmarkedet
- Forbundsministeriet for Undervisning og Kultur (lovgiv./udøv.): integration i skolen
- Forbundsjustitsministeriet (lovgiv./udøv.): overformynder for personer med psykiske handicap, juridisk repræsentant for psykisk handicappede på institutioner

C. Ministerier og instanser, der er ansvarlige for den økonomiske bistand til handicappede (diverse ydelser)

C1. Bestemmelser på socialsikringsområdet

- Forbundsministeriet for Arbejdsmarkeds-, Sundheds- og Sociale Anliggender (lovgiv.)
- Socialsikringsinstitutioner (udøv.): invalidepensioner, pensioner til personer med nedsat eller ingen erhvervsevne, ulykkespensioner, der kommer til udbetaling ved arbejdsulykker eller erhvervs sygdomme

C2. Programmer vedrørende social forsorg

- Delstaterne (lovgiv./udøv.)
- Lokale myndigheder (udøv.): kontantydelse til dækning af leveomkostninger (socialforsorg, bistand til handicappede)

C3. Ydelser, der hverken hører under socialsikringsinstitutionen eller det sociale forsorgssystem:

- Forbundsministeriet for Arbejdsmarkeds-, Sundheds- og Sociale Anliggender (lovgiv. og udøv.)
- Socialsikringsinstitutioner (udøv.)
- Delstaterne (lovgiv. og udøv.): handicapydelse
- Forbundsministeriet for Miljø, Ungdomsanliggender og Familie (lovgiv.): forhøjet børnetilskud til familier med handicappede børn

D. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for levering af tjenesteydelser

D1. Uddannelse

- Forbundsministeriet for Undervisning og Kultur (lovgiv./udøv.)
- Delstaterne (lovgiv./udøv.) og i et vist omfang de lokale myndigheder (udøv.)

D2. Omskoling

- Forbundsministeriet for Arbejdsmarkeds-, Sundheds- og Sociale Anliggender (lovgiv./udøv.)
- Arbejdsformidlingen (udøv.)
- Socialsikringsinstitutioner (udøv.)
- Delstaterne (lovgiv./udøv.)

D3. Beskæftigelse

- Forbundsministeriet for Arbejdsmarkeds-, Sundheds- og Sociale Anliggender (lovgiv./udøv.): kvoteordning, finansiel bistand (f.eks. løntilskud, tilpasning af arbejdsstedet), integrationsforanstaltninger, særlig beskyttelse af handicappede mod afskedigelse, arbejdsmarkedslovgivning, arbejdsformidling
- Arbejdsformidlingen (udøv.): arbejdsformidling, finansiel bistand
- Socialsikringsinstitutioner (udøv.): finansiel bistand
- Delstaterne (lovgiv./udøv.): finansiel bistand

D4. Sundhed

- Forbundsministeriet for Arbejdsmarkeds-, Sundheds- og Sociale Anliggender (lovgiv./delvist udøv.)
- Socialsikringsinstitutioner (udøv.): hospitaler, genoptræning, profylaktiske lægeundersøgelser, ulykkesforebyggelse, mor-barn-ydelser, proteser og hjælpemidler
- Delstaterne (lovgiv./udøv.) / lokale myndigheder (delvist udøv.): hospitaler, genoptræning, proteser og hjælpemidler, hjemmepleje

D5. Social Integration

- Delstaterne (lovgiv./udøv.) / lokale myndigheder (delvist udøv.): sociale ydelser, transport, fritidsfaciliteter, beskyttede værksteder og ergoterapi

E. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for handicapvenlige omgivelser

E1. Bygninger

- Forbundsministeriet for Økonomiske Anliggender: Østrigske standarder (Ö-NORMEN) for handicapvenlige bygninger er kun vejledende
- Delstaterne (lovgiv./udøv.) / lokale myndigheder (udøv.): byggeri og boliger

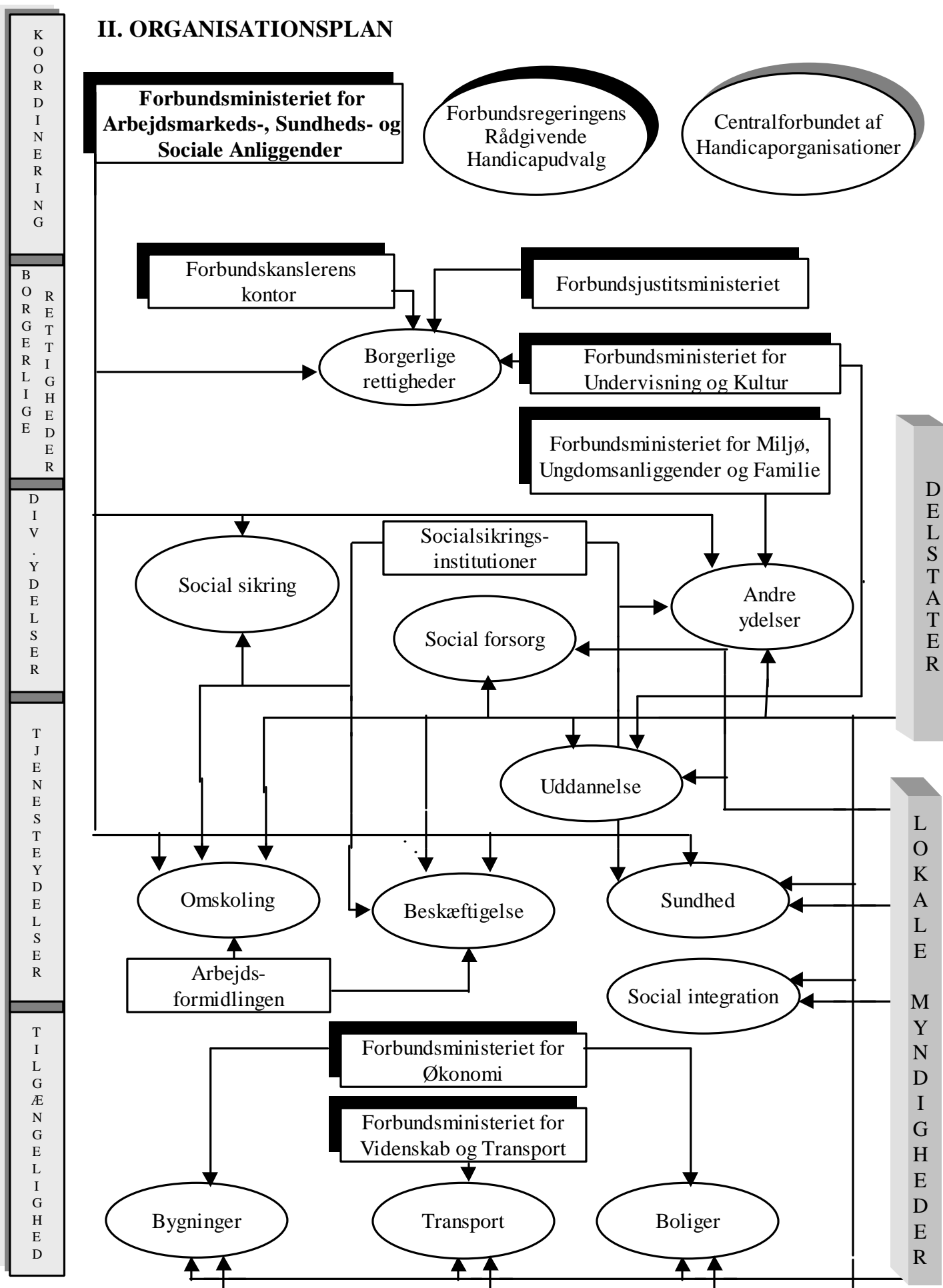
E2. Transportmidler

- Forbundsministeriet for Videnskab og Transport (lovgiv.)
- Delstaterne (lovgiv./udøv.) / lokale myndigheder (udøv.)

E3. Boliger

- Forbundsministeriet for Økonomiske Anliggender: Østrigske standarder (Ö-NORMEN)
- Delstaterne (lovgiv./udøv.) / lokale myndigheder (udøv.): byggeri og boliger

II. ORGANISATIONSPLAN

III. HANDLINGSPLANER

Koordinering - Overordnet plan

Den østrigske regerings handicappolitiske redegørelse, der stammer tilbage fra 1992 og er udarbejdet af Forbundsministeriet for Arbejdsmarkeds-, Sundheds- og Sociale Anliggender sammen med Centralforbundet af Handicaporganisationer, bygger på en meget bred definition af begrebet handicappolitik.

Det betyder, at der både på politisk og administrativt plan i alle sektorer skal tages fuldt hensyn til de handicappedes interesser. Integrationsbegrebet indgår derfor som et væsentligt element i den politiske redegørelse.

Borgerlige rettigheder - lige muligheder

Forbundsministeriet for Arbejdsmarkeds-, Sundheds- og Sociale Anliggender beskytter de handicappedes interesser ved at sikre, at alle lovforslag på forhånd gennemgås meget grundigt.

I juli 1997 blev § 7 i Østrigs forbundsforfatning udvidet til at omfatte forbud mod diskrimination. § 7 i forfatningen omfatter også en national målsætning i form af en forpligtelse for Republikken Østrig til at sikre, at handicappede behandles på samme måde som ikke-handicappede i alle henseender i dagligdagen.

Længerevarende pleje- og pasningsbehov

I 1993 blev bestemmelserne om længerevarende pleje- og pasningsbehov ændret. Med forbundsloven om handicapydelse og de enkelte delstaters love om en tilsvarende ydelse indførtes der en graderet og behovsbaseret ydelse, som alle med behov for længerevarende pleje og pasning er berettiget til uanset indkomst og ressourcer og uanset årsagen til behovet. Ydelsen er tænkt som et engangsbeløb som tilskud til at dække ekstra udgifter, der følger af behovet for længerevarende pleje og pasning, således at de pågældende kan få den fornødne pleje og hjælp og selv

forbedre deres muligheder for at leve en selvstændig tilværelse i overensstemmelse med deres egne ønsker og behov. Over 300 000 personer får i dag denne ydelse.

Der blev også indgået en aftale mellem forbundsmyndighederne og delstatsmyndighederne, hvorefter delstaterne bl.a. påtog sig at sørge for en bred dækning med sociale ydelser, der opfylder visse minimumskrav.

Den arbejdsgruppe om længerevarende pleje og pasningsbehov, som blev nedsat i 1993, fik specielt til opgave at udarbejde anbefalinger og forslag og forelægge en årlig rapport på området længerevarende pleje og pasning.

Uddannelse

I december 1996 blev der forelagt en række uddannelsesreformer, der udgjorde et vigtigt skridt i retning af at integrere handicappede børn i undervisningssystemet. Forslaget tog sigte på at integrere børn på fjerde til ottende klassetrin, således at handicappede børn i alderen mellem 6 og 14 år med omgående virkning kunne deltage i integreret undervisning.

En række delstater har vedtaget det lovgivningsmæssige grundlag for oprettelse af integrerede børnehavergrupper. I 1997 stillede forbundsmyndighederne betydelige beløb til rådighed til projekter med henblik på at integrere handicappede børn i daginstitutionerne.

Beskæftigelse

Med midler fra Den Europæiske Socialfond bliver der sponsoreret stadigt flere nyskabende beskæftigelsesprojekter for handicappede, især i forbindelse med personlig assistance til erhvervsudøvelse o.lign.

Handicapvenlige mgivelser

Lavgulvsbusser er i dag stort set den eneste form for bustyper, der anskaffes til transport i byerne.

IV. SAMARBEJDE - HØRINGSORGANER

Med forbundsloven om handicappede fra 1990 nedsattes Forbundsregeringens Rådgivende Handicapudvalg, der har en rådgivende funktion omkring handicappolitikken. Udvalgets kommissorium er følgende:

- at rådgive forbundsministeren for arbejdsmarkeds-, sundheds- og sociale anliggender om alle grundlæggende spørgsmål i relation til handicappolitikken
- at afgive ekspertudtalelser og udarbejde anbefalinger om alle væsentlige emner af relevans for de handicappede
- at bistå forbundsministeren for arbejdsmarkeds-, sundheds- og sociale anliggender med koordineringen af lovfæstede og andre foranstaltninger vedrørende bistand til de handicappede.

Følgende er repræsenteret i det rådgivende udvalg med stemmeret:

- Forbundsministeriet for Arbejdsmarkeds-, Sundheds- og Sociale Anliggender (formand)
- et medlem for hvert af de politiske partier, der er repræsenteret i parlamentet
- medlemmer, der repræsenterer Forbundsministeriet for Arbejdsmarkeds-, Sundheds- og Sociale Anliggender, Forbundsfinansministeriet og Forbundsministeriet for Miljø, Ungdoms-anliggender og Familie. Når udvalget behandler sager, som hører under ressortministerier, deltager en repræsentant for de pågældende ministerier i møderne
- to medlemmer fra hver delstat
- et medlem, der repræsenterer Østrigs socialsikringsinstitution

- tre medlemmer, der repræsenterer arbejdsgiverorganisationerne, og tre medlemmer, der repræsenterer fagbevægelsen
- syv medlemmer, der repræsenterer handicaporganisationerne.

Det rådgivende udvalgs sekretariatsfunktioner varetages af Forbundsministeriet for Arbejdsmarkeds-, Sundheds- og Sociale Anliggender. Det Rådgivende Handicapudvalg mødes mindst én gang om året.

I en række delstater findes der tilsvarende organer, der rådgiver delstatsmyndighederne, eller som høres i vigtige spørgsmål (rådgivende handicapudvalg og organer, der repræsenterer de handicappedes interesser).

Desuden skal nævnes de individuelle rådgivende udvalg, der er nedsat i henhold til forskellige love om social sikring, og som repræsenterer bestemte grupper af forsikrede (f.eks. personer med behov for længerevarende pleje eller pasning), og de kan insistere på at blive hørt i vigtige spørgsmål.

Handicaporganisationerne er repræsenteret i disse rådgivende udvalg og repræsenterer også alle, der modtager den særlige handicapydelse. Medlemmer af handicaporganisationerne er ligeledes repræsenteret i arbejdsgruppen vedrørende længerevarende pleje- og pasningsbehov.

I henhold til § 15a i forbundsforfatningen kan forbundsmyndighederne og delstatsmyndighederne indgå aftaler om forhold, der vedrører deres respektive ansvarsområder. I forbindelse med dækning af længerevarende pleje- og pasningsbehov findes der allerede en sådan aftale om fælles foranstaltninger fra forbundsmyndighederne og delstatsmyndigheder til fordel for denne gruppe.

Centralforbundet af Handicaporganisationer høres af alle forbundsministerier, der ønsker en ekspertudtalelse om spørgsmål på handicapområdet. I en række delstater er

det allerede vedtaget ved lov, at handicaporganisationerne kan kræve at blive inddraget i det regelforberedende arbejde.

¹ "G" indikerer "lovgivende myndighed"
"V" indikerer "udøvende myndighed"

PORTUGAL

I. ADMINISTRATIV OPBYGNING

A. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for at koordinere udformningen af en overordnet politik, eller som bistår regeringen hermed

A1. Statslige organer

- Statssekretæren for social integration i Ministeriet for Solidaritet og Social Sikring
- Styrelsen for Revalidering og Integration af Handicappede i Arbejdsministeriet

A2. Ikke-statslige organer

- Det Nationale Råd for Revalidering og Integration af Handicappede
- Dialoggruppen

B. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for den politik, der føres på området borgerlige rettigheder

- Ministeriet for Solidaritet og Social Sikring

C. Ministerier og instanser, der er ansvarlige for den økonomiske bistand til handicappede (diverse ydelser)

C1. Bestemmelser på socialsikringsområdet

- Styrelsen for Revalidering og Integration af Handicappede
- Ministeriet for Solidaritet og Social Sikring

C2. Programmer vedrørende social forsyning

- Styrelsen for Revalidering og Integration af Handicappede

D. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for levering af tjenesteydelser

D1. Uddannelse

- Undervisningsministeriet

D2. Omskoling

- Institut for Beskæftigelse og Erhvervsuddannelse
- Styrelsen for Revalidering og Integration af Handicappede

D3. Beskæftigelse

- Arbejdsministeriet
- Institut for Beskæftigelse og Erhvervsuddannelse

D4. Sundhed

- Sundhedsministeriet

D5. Social Integration

- Sundhedsministeriet
- Ministeriet for Solidaritet og Social Sikring
- Finansministeriet
- Ministeriet for Kultur, Sport og Fritid

E. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for handicapvenlige omgivelser

E1. Bygninger

- Ministeriet for Byplanlægning og Boligbyggeri

E2. Transportmidler

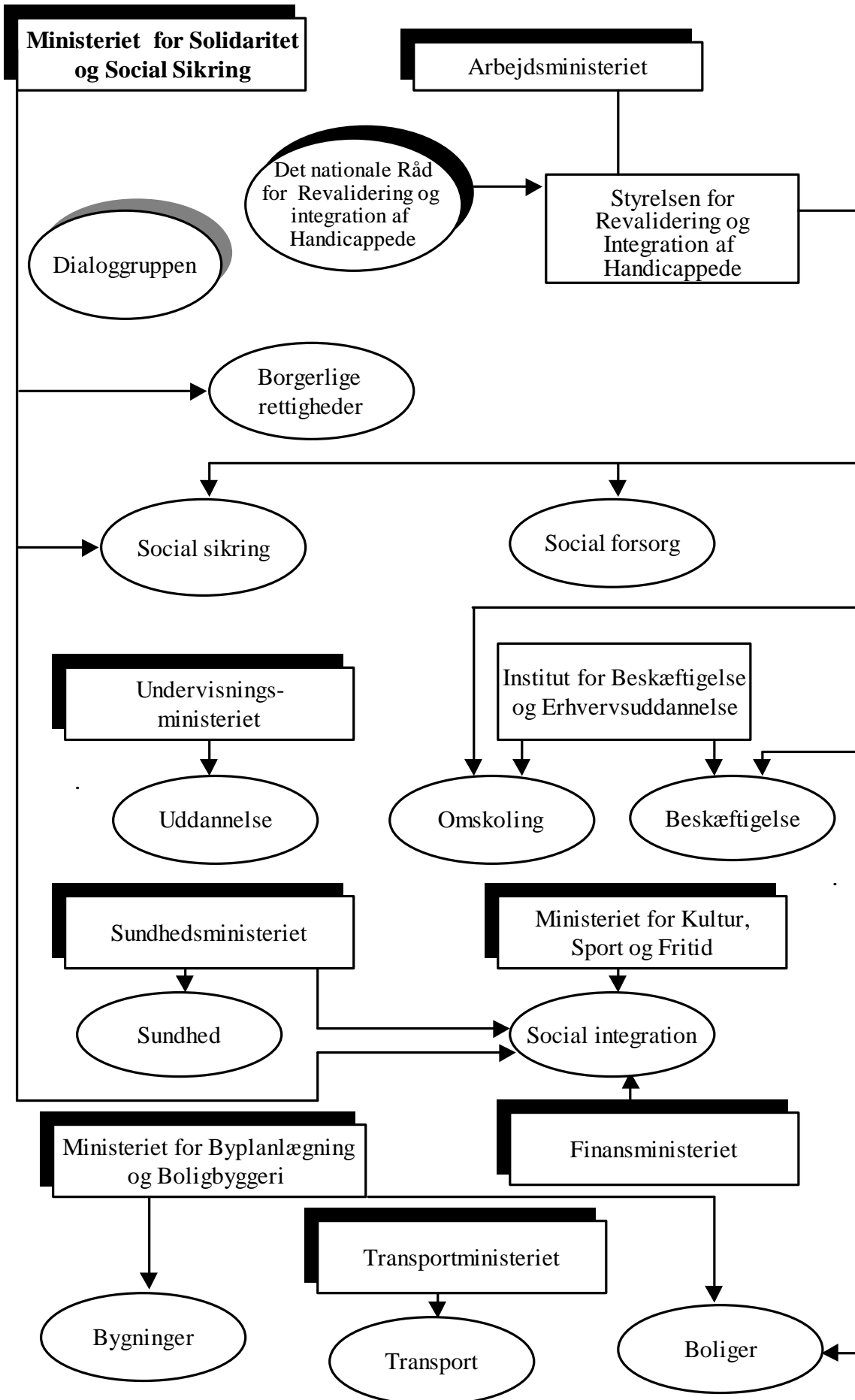
- Transportministeriet

E3. Boliger

- Styrelsen for Revalidering og Integration af Handicappede
- Ministeriet for Byplanlægning og Boligbyggeri.

II. ORGANISATIONSPLAN

K O O R D I N E R I N G
 B O R G E T L I G H E D E R
 D I V Y D E L S E R
 T J E N E S T E Y D E L S E R
 T I L G Æ N G E L I G H E D

III. HANDLINGSPLANER

Koordinering - Overordnet plan

Den vigtigste opgave for Styrelsen for Revalidering og Integration af Handicappede er at sikre en effektiv sammenhæng mellem de foranstaltninger, der skal iværksættes i de enkelte sektorer, og sørge for, at de initiativer, der hidrører fra henholdsvis den offentlige og den private sektor, supplerer hinanden hensigtsmæssigt. Styrelsen forsøger primært at varetage denne opgave via en tættere koordinering.

Omskoling

Det er hensigten at operere med en sammenhængende og integreret plan på mellemlang sigt, der specificerer de omskolingsaktiviteter, som skal iværksættes på nationalt plan i alle berørte sektorer. Desuden skal de ngo'er, der beskæftiger sig med handicappede og revalidering, have støtte og opmuntring til at sikre de tekniske og finansielle forudsætninger for at opnå gode resultater. Det vil styrke ngo'ernes aktiviteter og højne kvaliteten af deres operationer, fremme dialogen og generelt give dem større medindflydelse på arbejdet med at udvikle og koordinere den nationale omskolings- og revalideringspolitik.

Handicapvenlige opgivelser

Handlingsplanen tager sigte på at gøre byggeri og transport mere handicapvenligt gennem fjernelse af tekniske hindringer (det omfatter bygninger og infrastruktur, uddannelsessystemet, information samt undervisning af alle berørte fagfolk og aktører).

Med hensyn til tekniske hjælpemidler er der behov for en ændring af de nuværende regler og den gældende finansieringsordning for at sikre bedre adgang til sådanne faciliteter.

Social Integration

Den nationale omskolings- og revalideringspolitik skal formuleres i tæt samarbejde med de nationale ngo'er, der foretager undersøgelser på dette felt og udarbejder forslag med henblik på at imødekomme de handicappedes særlige behov. Der lægges i denne sammenhæng vægt på social integration af de handicappede og på at give dem mulighed for at leve en selvstændig tilværelse.

Et program, der gennemføres i nært samarbejde med ngo'er inden for sport, fritid og kulturaktiviteter, skal ligeledes videreføres.

I handlingsplanen indgår desuden oplysningskampagner med henblik på at påvirke og ændre samfundets holdninger til handicapsspørgsmål. Det omfatter også en oplysningsindsats over for de handicappede og deres familier, handicaporganisationer, private institutioner og offentligheden samt kursustilbud til ledere af ngo'er og til fagfolk på handicapområdet.

Informationsteknologi

Teknisk og videnskabelig information omkring handicap og revaliderings- og omskolingsmuligheder forudsætter udvikling af og støtte fra et specialiseret dokumentationssystem, der er tilgængeligt for alle interesserede parter.

Dette dokumentationssystem skal omfatte indsamling, bearbejdning og formidling af statistiske data underbygget af dokumentationsmateriale af kvalitativ og kvantitativ art inden for omskoling og revalidering.

Desuden er der brug for investeringer til forskning og nyskabende programmer, projekter og undersøgelser. Der skal også investeres i aktiviteter vedrørende udveksling af viden og erfaringer fra projekter på det videnskabelige, teknologiske og metodemæssige område.

På internationalt plan er det hensigten at øge samarbejdet med Den Europæiske Union, Europarådet, De Forenede Nationers organer og andre relevante internationale organisationer, men også samarbejdet med de afrikanske lande, hvor der tales portugisisk.

IV. SAMARBEJDE - HØRINGSORGANER

Karakteren af den samarbejdsstruktur, der er etableret med det formål at informere og/eller høre handicaporganisationerne, er fastsat ved lov nr. 35.96 af 2. maj 1996. Loven indeholder bestemmelser om den overordnede struktur i Ministeriet for Solidaritet og Social Sikring.

I henhold til § 4 i lov nr. 35.96 er det ministeren for solidaritet og social sikring, der er ansvarlig for udarbejdelsen og gennemførelsen af politikker vedrørende omskoling, revalidering og integration af handicappede.

Det Nationale Råd for Revalidering og Integration af Handicappede rådgiver ministeren. Rådets sammensætning og arbejdsopgaver vil blive fastlagt ved en bekendtgørelse, der skal behandles og godkendes af regeringen.

Som rådgivende organ skal rådet - sammen med de nationale handicaporganisationer - fungere som et høringsorgan for regeringen og som dialog- og debatforum både med hensyn til udformningen af handicappolitikken og med hensyn til forslag til, hvordan man kan sikre lige muligheder for handicappede og ikke-handicappede.

I overensstemmelse med en række internationale organers anbefalinger til, hvordan man kan give handicaporganisationerne større medindflydelse, blev der i 1992 nedsat en såkaldt "dialoggruppe".

FINLAND

I. ADMINISTRATIV OPBYGNING

A. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for at koordinere udformningen af en overordnet politik, eller som bistår regeringen hermed

A1. Statslige organer

- Social- og Sundhedsministeriet
- Det Nationale Handicapråd, regionale og kommunale handicapråd
- Den Rådgivende Kommission for Revalidering
- Rådet for Offentlig Transport

A2. Ikke-statslige organer

- De Samvirkende Handicaporganisationer

B. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for den politik, der føres på området borgerlige rettigheder

- Justitsministeriet
- Arbejdsministeriet (diskrimination i henseende til beskæftigelse)
- Social- og Sundhedsministeriet
- Ligestillingsombudsmanden

C. Ministerier og instanser, der er ansvarlige for den økonomiske bistand til handicappede (diverse ydelser)

C1. Bestemmelser på socialsikringsområdet

- Social- og Sundhedsministeriet
- Socialsikringsinstitutionen

C2. Programmer vedrørende social forsorg

- Social- og Sundhedsministeriet
- Socialsikringsinstitutionen
- Lokale myndigheder

D. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for levering af tjenesteydelser

D1. Uddannelse

- Ministeriet for Undervisning, Videnskab og Kultur
- Skoleforvaltningerne

D2. Omskoling

- Social- og Sundhedsministeriet: Sikringsdepartementet
- Socialsikringsinstitutionen
- Lokale myndigheder

D3. Beskæftigelse

- Arbejdsministeriet
- Social- og Sundhedsministeriet
- Socialsikringsinstitutionen
- Lokale myndigheder

D4. Sundhed

- Social- og Sundhedsministeriet:
- . Social- og Sundhedsdepartementet
- . Sikringsdepartementet
- . Departementet for Aktivering og Forebyggelse
- Lokale myndigheder

D5. Social Integration

- Social- og Sundhedsministeriet: Social- og Sundhedsdepartementet
- Ministeriet for Undervisning, Videnskab og Kultur
- Lokale myndigheder

E. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for handicapvenlige omgivelser

E1. Bygninger

- Miljøministeriet
- Lokale myndigheder

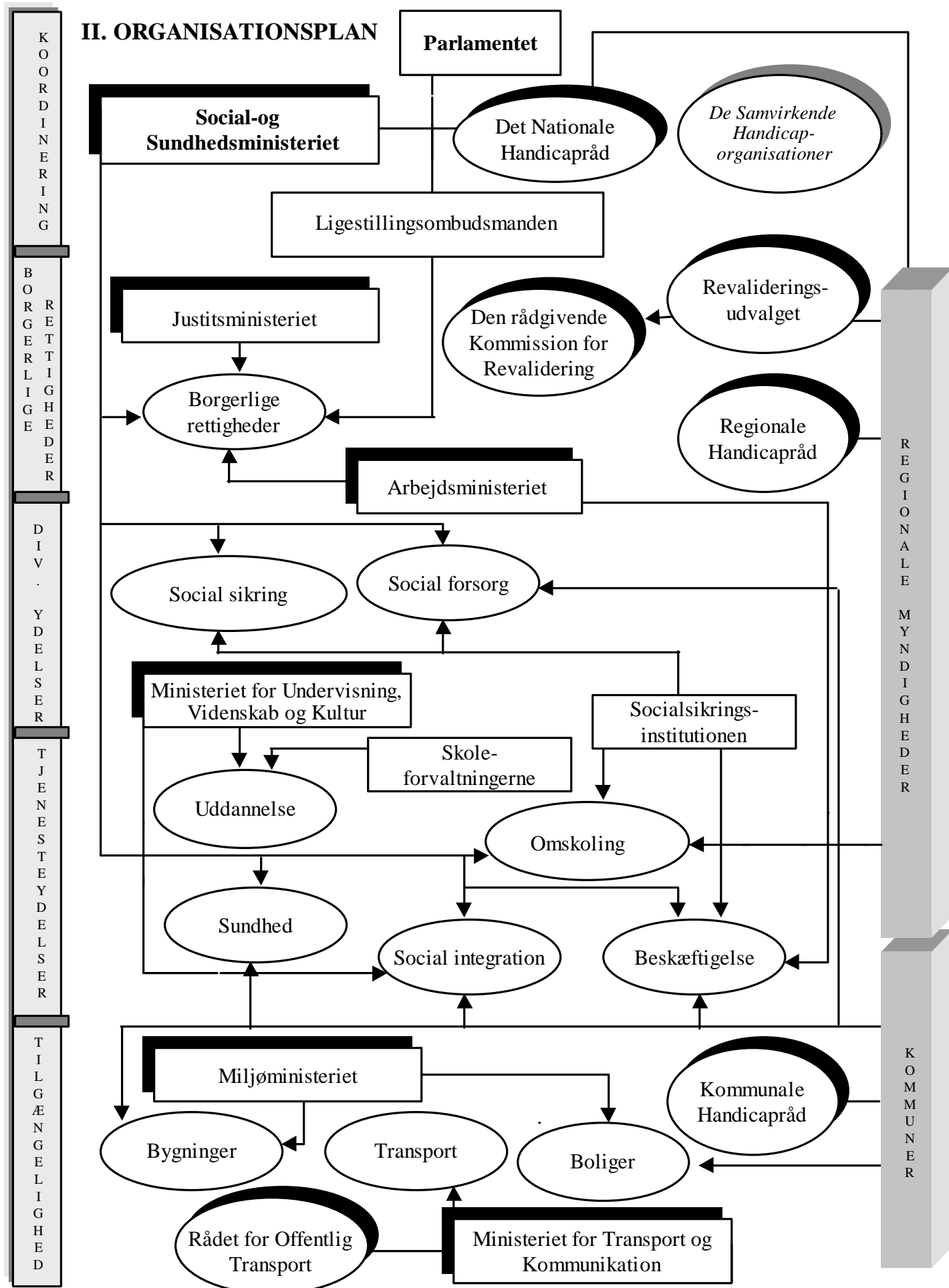
E2. Transportmidler

- Ministeriet for Transport og Kommunikation
- Rådet for Offentlig Transport

E3. Boliger

- Miljøministeriet
- Lokale myndigheder.

II. ORGANISATIONSPLAN

III. HANDLINGSPLANER

Overordnet plan

I 1996 offentliggjorde Det Nationale Handicapråd et landsdækkende handicap-program med titlen: "Et samfund for alle". Programmet tager sigte på at skabe øget solidaritet i samfundet og omhandler spørgsmål såsom de handicappedes "selvstændiggørelse", deres inddragelse i den politiske beslutningsproces, fjernelse af hindringer for tilgængelighed og kommunikation og udvikling af en positiv holdning til de handicappedes fulde integration i samfundet.

Social- og sundhedsministeren har det overordnede ansvar for koordineringen af den nationale handicappolitik, selv om de enkelte ressortministerier i overensstemmelse med integrationsprincippet skal tage hensyn til de handicappedes behov i forbindelse med afgørelser, der vedrører deres eget område. Også kommunerne opfordres til at iværksætte deres egne handlingsplaner med udgangspunkt i det landsdækkende handicapprogram.

Social forsorg og social integration

I 1996 nedsatte Social- og Sundhedsministeriet en arbejdsgruppe på handicapområdet. Arbejdsgruppen konkluderede i sin rapport bl.a., at grundlaget for og indholdet af den sociale forsorg for handicappede burde opdateres.

Arbejdsgruppen fremkom også med forslag til definitioner, videreudvikling og forenkling af reglerne om udbetaling af sociale ydelser, ydelser i sundheds-sektoren, forhøjelser af skattefradrag, ydnyttelse af informationsteknologi og anden teknologi som hjælp for de handicappede, udvikling af handicap-venlige omgivelser og bedre beskæftigelsesmuligheder for personer med handicap. De centrale begreber i rapporten er handicappolitik, tjenester for handicappede, ydelser til handicappede,

omskoling og revalidering og evne til at klare sig selv og klare et arbejde.

I 1996 nedsatte Justitsministeriet en arbejdsgruppe, der skulle vurdere og sikre tegnsprogsbrugeres retsstilling.

I 1995 nedsatte Social- og Sundhedsministeriet en arbejdsgruppe, der skulle følge ændringerne i omsorgen for personer med psykiske handicap. Denne særlige arbejdsgruppe afsluttede sine overvejelser i 1997.

Uddannelse

I 1995 nedsatte Undervisningsministeriet et udvalg, der skulle undersøge forholdene omkring fysiske udfoldelsesmuligheder for grupper med særlige behov og udarbejde udkast til et nyt landsdækkende udviklingsprogram på dette felt.

I 1996 foretog Den Nationale Undervisningskommission en omfattende evaluering af specialundervisningen i Finland.

Omskoling og beskæftigelse

I 1997 offentliggjorde Den Rådgivende Kommission for Revalidering et landsdækkende handlingsprogram for omskoling og beskæftigelse af handicappede. Programmet er en vejledning for alle, som arbejder med konkrete tiltag med henblik på at opfylde målsætningerne om handicappedes lige muligheder og fulde integration i samfundslivet. Blandt de emner, der behandles i programmet, er: flere og bedre erhvervsuddannelses tilbud, forbedring af de handicappedes arbejdsmarkedsrelevante færdigheder samt foranstaltninger, der skal forhindre, at de handicappede udelukkes fra arbejdsmarkedet.

I juni 1998 fremsendte regeringen et forslag til parlamentet om bedre muligheder for de handicappede med hensyn til beskæftigelse og almen og erhvervsfaglig uddannelse;

forslaget var baseret på rapporten fra arbejdsgruppen på handicapområdet.

IV. SAMARBEJDE - HØRINGSORGANER

Det Nationale Handicapråd

Det Nationale Handicapråd er tilknyttet Social- og Sundhedsministeriet. Det består af repræsentanter for handicaporganisationerne og embedsmænd fra forskellige ministerier. Formålet med dette råd er at bekæmpe diskrimination og udrydde fordomme mod mennesker med handicap og samtidig arbejde for at give de handicappede mere lige muligheder og integrere dem fuldt ud i samfundet.

Ca. 220 kommuner (ud af 450) har nedsat kommunale handicapråd. De kommunale og de regionale handicapråd bygger på samme samarbejdsstrategi som Det Nationale Handicapråd.

Andre ministerier og statslige instanser har etableret forskellige arbejdsgrupper og rådgivende organer på handicapområdet.

Den Rådgivende Kommission for Revalidering

Den Rådgivende Kommission for Revalidering består af repræsentanter for Arbejdsministeriet, Undervisningsministeriet, Social- og Sundhedsministeriet, arbejdsmarkedsorganisationerne og handicaporganisationerne. Rådet rådgiver regeringen i spørgsmål vedrørende omskoling og beskæftigelse.

Rådet for Offentlig Transport

Rådet for Offentlig Transport er tilknyttet Transportministeriet. Flere ministerier, den finske kommunalforening, handicaporganisationer og forskellige trafikelskaber er repræsenteret i Rådet.

SVERIGE

I. ADMINISTRATIV OPBYGNING

A. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for at koordinere udformningen af en overordnet politik, eller som bistår regeringen hermed

A1. Statslige organer

- Socialministeriet
- Socialstyrelsen
- Handicapombudsmanden

A2. Ikke-statslige organer

- Handicaporganisationerne

B. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for den politik, der føres på området borgerlige rettigheder

- Justitsministeriet

C. Ministerier og instanser, der er ansvarlige for den økonomiske bistand til handicappede (diverse ydelser)

C1. Bestemmelser på socialsikringsområdet

- Socialministeriet
- Socialsikringsdirektoratet

C2. Programmer vedrørende social forsorg

- Kommunerne

D. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for levering af tjenesteydelser

D1. Uddannelse

- Kommunerne
- Undervisningsministeriet

D2. Omskoling

- Lokale forsikringskasser
- Offentlige og private arbejdsgivere
- Arbejdsmarkedsinstituttet

D3. Beskæftigelse

- Arbejdsministeriet
- Arbejdsmarkedsstyrelsen
- Lensarbejdsmarkedsnævn

D4. Sundhed

- Socialministeriet
- Landstingene
- Kommunerne

D5. Social Integration

- Socialministeriet
- Kommunerne

E. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for handicapvenlige omgivelser

E1. Bygninger

- Indenrigsministeriet
- Boligstyrelsen
- Kommunerne

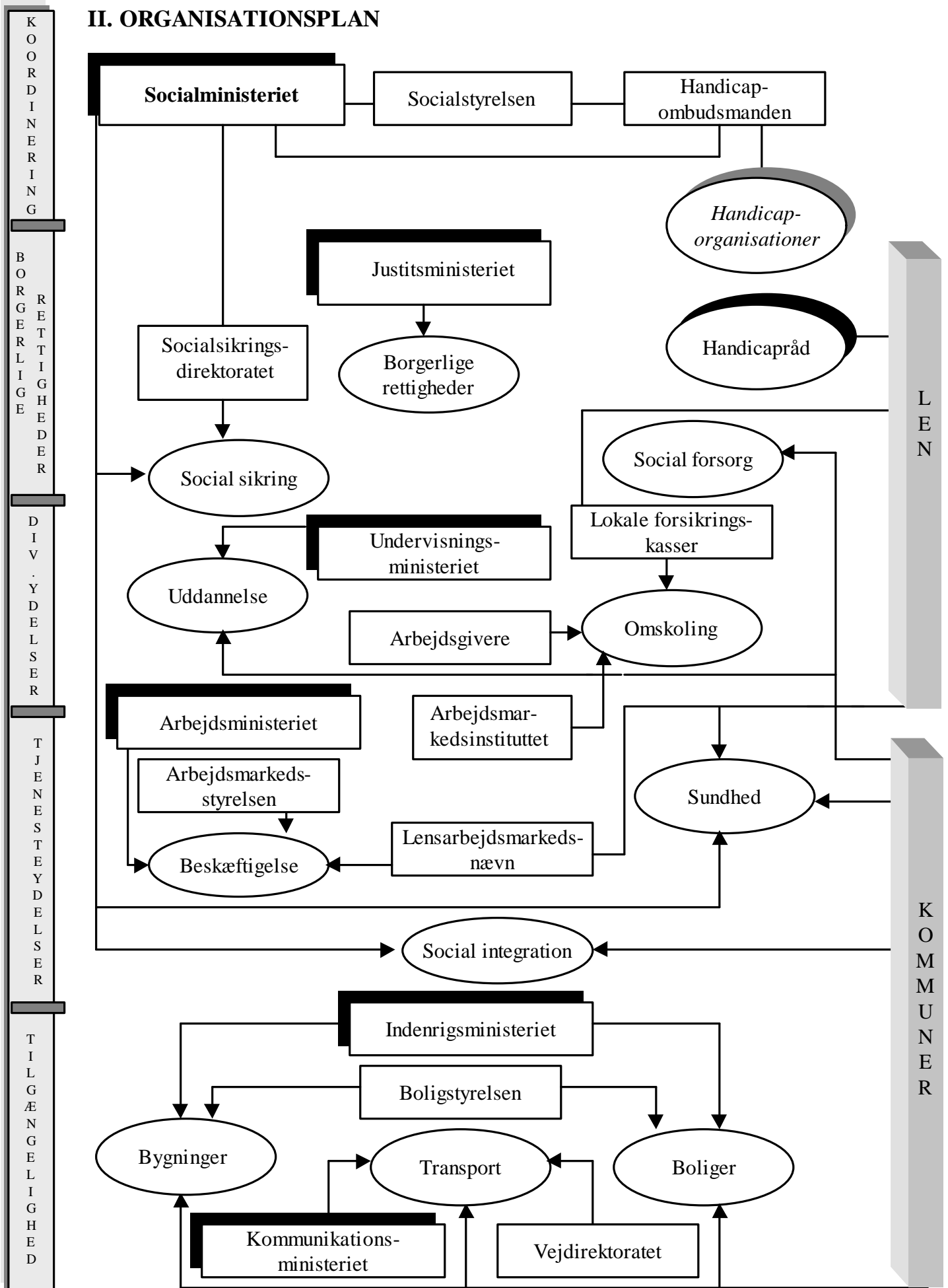
E2. Transportmidler

- Kommunikationsministeriet
- Vejdirektoratet
- Kommunerne

E3. Boliger

- Indenrigsministeriet
- Boligstyrelsen
- Kommunerne

II. ORGANISATIONSPLAN

III. HANDLINGSPLANER

Koordinering - Overordnet plan

Regeringens politik på handicapområdet er baseret på en overordnet strategi, som primært tager sigte på, at staten, kommunerne, landstingene skal arbejde på at gøre hele samfundet mere handicapvenligt i bred forstand. Denne strategi fokuserer også på foranstaltninger, der skal sikre de handicappede samme muligheder som ikke-handicappede for at deltage på alle områder i samfundslivet. Især kommunerne varetager en vigtig funktion i samarbejde med lokale handicaporganisationer, relevante myndigheder og andre involverede parter. Med handicapvenlige omgivelser menes f.eks. også spørgsmål i relation til transport og informationsteknologi.

Man har erkendt, at handicapsspørgsmål vedrører alle områder i samfundet og ikke blot forsorg og sundhed. Derfor skal der tages hensyn til de handicappede og deres problemer i alle politikker i relation til uddannelse, beskæftigelse og arbejdsmarked, økonomi, boliger, trafik og transport. I princippet er det den enkelte offentlige instans' eget ansvar at sikre, at disse spørgsmål indarbejdes i fuldt omfang på det pågældende sagsområde. Samtidig er det vigtigt at fastholde et helhedssyn på handicapsspørgsmålene.

Socialstyrelsen er regeringens centrale ekspert- og tilsynsorgan for bl.a. handicapsspørgsmål.

Socialstyrelsens hovedopgave er at føre tilsyn med lægelige, sundhedsmæssige og forsorgsmæssige aktiviteter af betydning for sikringen af den enkelte borgers rettigheder og sørge for videreudvikling og evaluering af disse aktiviteter, overførsel af knowhow, uddannelse og koordinering af statistikker.

Borgerlige rettigheder

Ombudsmanden er en statslig institution, som overvåger de handicappedes borgerlige rettigheder og beskytter deres særinteresser ved bl.a. at tilbyde juridisk rådgivning. Ombudsmanden kan inden for sit kompetenceområde behandle klager fra og yde rådgivning til både offentlige og private organer og organisationer. Det skal dog understreges, at ombudsmanden ikke har nogen beføjelser i retlig henseende.

Desuden har handicapombudsmanden fået til opgave at evaluere de foranstaltninger, der vedtages for at opfylde Sveriges forpligtelser i henhold til De Forenede Nationers standardregler om lige muligheder for handicappede.

Endelig er det ombudsmandens opgave at samle viden og oplysninger om faktuelle forhold. F.eks. har han for nylig gennemført en undersøgelse om handicapdiskrimination på arbejds-markedet. I den forbindelse forelægger handicapombudsmanden hvert år en aktivitetsrapport for regeringen.

Omskoling og beskæftigelse

Det er hensigten at sikre de handicappede mere lige vilkår på arbejdsmarkedet med et forslag, der skal tilskynde handicappede arbejdstagere til at forblive i beskæftigelse. Med henblik herpå kan der ydes tilskud til arbejdsgivere, som har afholdt udgifter til at foretage de nødvendige tilpasninger eller sikre særlige faciliteter til den handicappede arbejds-tager. Desuden vil man i nær fremtid påbegynde en særlig undersøgelse af udformningen af lovgivning om forbud mod diskrimination på arbejdsmarkedet på grundlag af handicap.

Arbejdsmarkedsstyrelsen har til opgave at fastlægge de overordnede retningslinjer og mål for lensarbejdsmarkedsnævnene. Den fordeler også bevillinger og evaluerer lensarbejdsmarkedsnævnenes resultater. En særlig delegation i Arbejdsmarkedsstyrelsen beskæftiger sig med omskoling og arbejdsmarkedsforanstaltninger til fordel for handicappede, den såkaldte "YR"-delegation. Denne delegation har en rådgivende funktion i forbindelse med tilsyn med og støtte til udvikling af foranstaltninger, der skal give de handicappede bedre beskæftigelsesmuligheder. Lensarbejdsmarkedsnævnene står i spidsen for og koordinerer arbejdsformidlingen i de enkelte len.

Social integration

Regeringen vil fortsat støtte De Forenede Nationers aktiviteter vedrørende handicapsspørgsmål og give udtryk for Sveriges holdning på dette felt i Den Europæiske Union.

Handicapvenlige omgivelser

Vejdirektoratet er en statslig instans, der skal tilgodese de handicappedes behov i det samlede offentlige transportsystem og koordinere foranstaltninger med henblik på integration af handicappede overalt i den offentlige transportstruktur. Denne forvaltningsgrens hovedopgave er at sørge for, at stadigt flere handicappede kan benytte vejtransport.

Boligstyrelsen er ligeledes en statslig instans, der bl.a. er ansvarlig for planlægningen af naturressourcer og miljøet i landdistrikter. Styrelsen administrerer de statslige boligtilskud og udsteder bygningsforskrifter vedrørende sundhedsmæssige og sikkerhedsmæssige krav og krav om tilgængelighed.

IV. SAMARBEJDE - HØRINGSORGANER

For at kunne afdække problemer og finde løsninger i relation til handicappolitikken er det vigtigt for regeringen altid at samarbejde med handicaporganisationerne. I denne sammenhæng koordinerer Statssekretærgruppen de statslige instanser, der beskæftiger sig med handicapsspørgsmål, og fungerer også som et forum for dialog med handicaporganisationerne og - rent midlertidigt - som koordineringsudvalg. Handicaporganisationerne har jævnligt møder med repræsentanter for regeringen. I denne gruppe mødes organisationerne med socialministeren og de øvrige ressortministre mindst en gang om året.

Handicapombudsmanden varetager som nævnt spørgsmål, der vedrører de handicappedes rettigheder og interesser. Han fører også tilsyn med, at De Forenede Nationers standardregler bliver fulgt. I henhold til standardreglerne er staterne forpligtet til at nedsætte nationale koordineringsudvalg eller tilsvarende organer for at sikre koordineringen på handicapområdet. Når ombudsmanden har fungeret i tre år, skal institutionen tages op til vurdering, og der skal stilles forslag til, hvilke opgaver den fremover skal løse.

DET FORENEDE KONGERIGE

I. ADMINISTRATIV OPBYGNING

A. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for at koordinere udformningen af en overordnet politik, eller som bistår regeringen hermed

A1. Statslige organer

- Den Tværministerielle Handicapgruppe

A2. Ikke-statslige organer

- Det Nationale Handicapråd og Handicaprådet for Nordirland
- Taskforce for Handicappedes Rettigheder
- Det Rådgivende Udvalg for Handicappede Personer i Beskæftigelse eller under Uddannelse (ACDET)
- Det Rådgivende Udvalg for Handicappedes Transport (DPTAC)

B. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for den politik, der føres på området borgerlige rettigheder

- Undervisnings- og Arbejdsministeriet

C. Ministerier og instanser, der er ansvarlige for den økonomiske bistand til handicappede (diverse ydelser)

C1. Bestemmelser på socialsikringsområdet

- Socialministeriet
- Socialstyrelsen
- Socialsikringsstyrelsen (Nordirland)

C2. Programmer vedrørende social forsorg

- Sundhedsministeriet
- Lokale myndigheder (direkte ydelser)

D. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for levering af tjenesteydelser

D1. Uddannelse

- Undervisnings- og Arbejdsministeriet
- Undervisnings- og Arbejdsministeriet (afdelingen for Wales)
- Ministeriet for Skotland
- Undervisningsministeriet for Nordirland
- Undervisnings- og Biblioteksstyrelsen for Nordirland
- Lokale skoleforvaltninger
- Kommissioner for Finansiering af Videregående Uddannelser

D2. Omskoling

- Undervisnings- og Arbejdsministeriet. Arbejdsformidlingen
- Kommissioner for Erhvervsuddannelse og Iværksættere (England og Wales)

- Lokale erhvervs sammenslutninger (Skotland)
- Ministeriet for Økonomisk Udvikling (Nordirland)
- Erhvervsuddannelses- og Arbejdsformidlingstjenesten (Nordirland)

D3. Beskæftigelse

- Undervisnings- og Arbejdsministeriet. Arbejdsformidlingen
- Ministeriet for Økonomisk Udvikling (Nordirland)
- Erhvervsuddannelses- og Arbejdsformidlingstjenesten (Nordirland)

D4. Sundhed

- Sundhedsministeriet
- Sundhedsministeriet (afdelingen for Wales)
- Ministeriet for Skotland
- Sundheds- og Socialministeriet (Nordirland)
- Den Nationale Sundhedsstyrelse og Den Skotske Sundhedsstyrelse
- Sundheds- og Socialtilsynene (Nordirland)
- Lokale sundhedsforvaltninger

D5. Social Integration

- Sundhedsministeriet
- Sundhedsministeriet (afdelingen for Wales)
- Ministeriet for Skotland
- Sundheds- og Socialministeriet (Nordirland)
- Lokale socialforvaltninger
- Sundheds- og Socialtilsynene (Nordirland)

E. Ministerier eller instanser, der er ansvarlige for handicapvenlige omgivelser

E1. Bygninger

- Ministeriet for Miljø, Transport og Regionaludvikling
- Ministeriet for Miljø, Transport og Regionaludvikling (afdelingen for Wales)
- Ministeriet for Skotland
- Miljøministeriet for Nordirland
- Lokale myndigheder

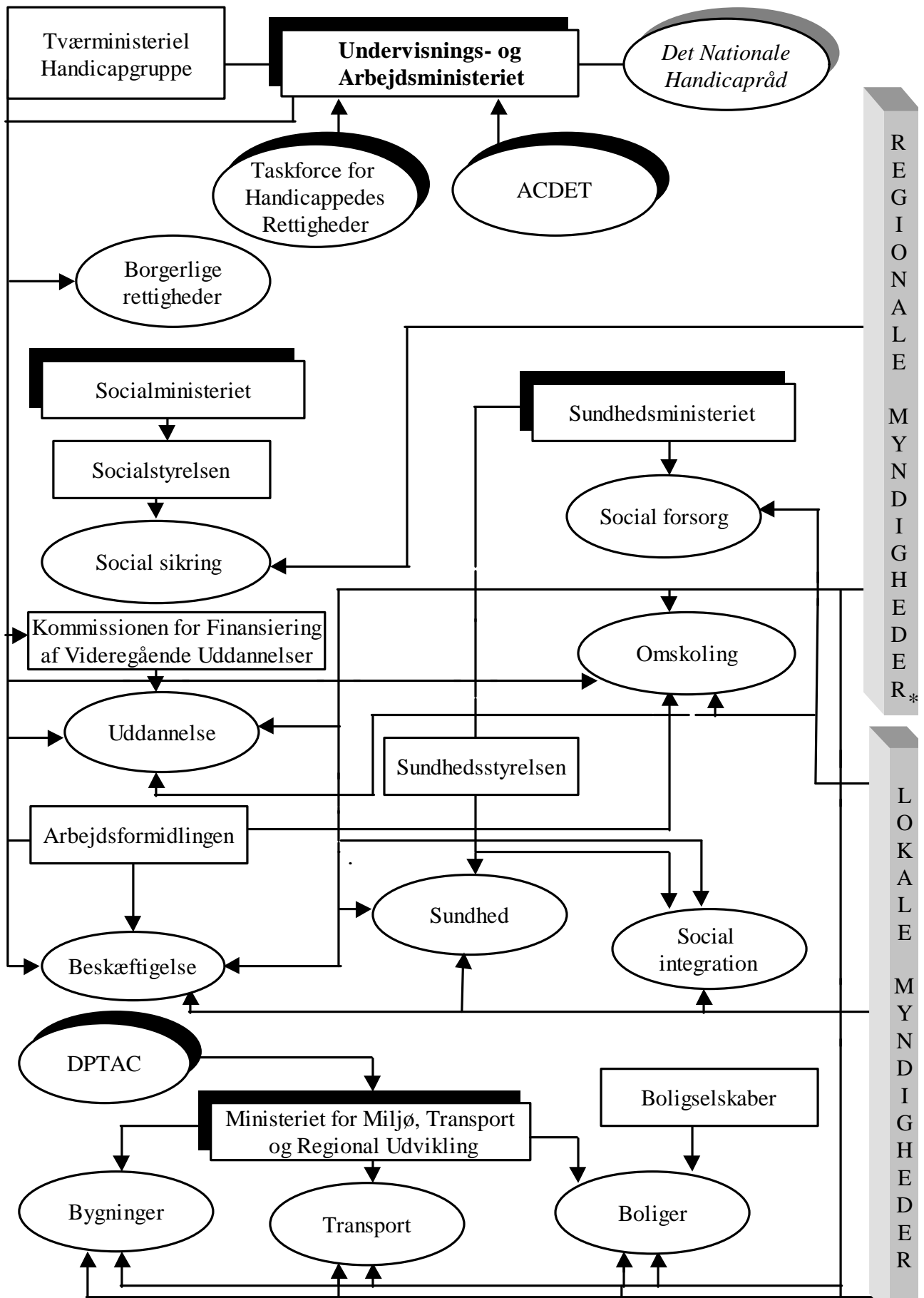
E2. Transportmidler

- Ministeriet for Miljø, Transport og Regionaludvikling
- Ministeriet for Miljø, Transport og Regionaludvikling (afdelingen for Wales)
- Ministeriet for Skotland
- Miljøministeriet for Nordirland

E3. Boliger

- Ministeriet for Miljø, Transport og Regionaludvikling
- Ministeriet for Miljø, Transport og Regionaludvikling (afdelingen for Wales)
- Ministeriet for Skotland
- Miljøministeriet for Nordirland
- Lokale myndigheder og boligselskaber

II. ORGANISATIONSPLAN

* De regionale myndigheder omfatter selvstyreforvaltningerne for Wales, Skotland og Nordirland

III. HANDLINGSPLANER

Koordinering - Overordnet plan

Det Forenede Kongeriges handicappolitik tager sigte på at sætte de handicappede i stand til at deltage i fuldt omfang i samfundslivet. Det er vidt forskellige problemer og krav, der gør sig gældende for mennesker med handicap, men der er dog en række behov, som er fælles for dem alle: lige muligheder og adgang til almen og erhvervsfaglig uddannelse og beskæftigelse, herunder mulighed for at arbejde, behov for adgang til varer, tjenesteydelser, bygninger og andre faciliteter, mere koordinerede ydelser og adgang til de rette pleje- og støtteordninger i nødvendigt omfang. Mange ministeriers målsætninger og strategier skal derfor ses som led i den overordnede plan.

Den Tværministerielle Handicapgruppe er et forum, hvor repræsentanter for de forskellige ministerier mødes med jævne mellemrum. Gruppen bistår med koordineringen af handicappolitikken i samtlige ministerier.

Borgerlige rettigheder

Afskaffelse af diskrimination er et centralt politisk mål. Regeringen ønsker, at de handicappede skal nyde samme borgerlige rettigheder som alle andre og har vedtaget en trepunktsstrategi for at opfylde denne målsætning. Der er oprettet en ministeriel taskforce, der skal gennemføre en omfattende høring af, hvordan man sikrer de handicappedes borgerlige rettigheder. Denne taskforce har foreslået oprettet en Kommission for Handicappedes Rettigheder og arbejder nu på at få implementeret de bestemmelser i handicap diskriminationsloven af 1995¹, der vedrører adgang til varer og tjenesteydelser. Taskforcen for handicap-pedes rettigheder blev oprettet i december 1997 med den ansvarlige minister for handicapsspørgsmål som formand. Taskforcens opgave er at

overveje, hvordan man bedst sikrer de handicap-pedes fulde borgerlige rettigheder i samfundet, og hvordan disse rettigheder kan håndhæves, samt komme med forslag til, hvilken rolle og funktioner en eventuel Kommission for Handicappedes Rettigheder skal have. Taskforcen skal senest i juli 1999 forelægge en rapport med sine anbefalinger vedrørende de mere generelle spørgsmål i relation til borgerlige rettigheder (f.eks. hvem der skal beskyttes mod diskrimination, definitionen af handicap, og hvilke områder af de handicappedes tilværelse der bør være omfattet af lovgivning).

En hvidbog indeholdende regeringens forslag til en handicapdiskriminationslov byggende på taskforcens anbefalinger blev lagt ud til høring i juli 1998. Det foreslås heri, at Kommissionen for Handicappedes Rettigheder primært skal fungere som en central informations- og rådgivningskilde, bistå enkeltpersoner med at håndhæve deres rettigheder, forvalte og føre tilsyn med en mæglingsinstitution inden for områderne adgang til varer, tjeneste-ydelser, faciliteter og bygninger (bestemmelserne i del III i handicap-diskriminationsloven) og iværksætte officielle undersøgelser og forskning. Parlamentet skal snarest muligt behandle lovforslaget om nedsættelse af Kommissionen for Handicappedes Rettigheder.

¹ I henhold til handicapdiskriminationsloven af 1995 er det ulovligt at diskriminere mod handicappede på følgende områder: beskæftigelse, adgang til varer, faciliteter og tjenesteydelser samt salg og udlejning af lokaler m.m.

Desuden indeholder loven bestemmelser om, at skoler, lærestudier og universiteter skal formidle information til handicappede, og at regeringen er bemyndiget til at fastsætte minimumskrav for at gøre det muligt for handicappede at benytte offentlige transportmidler. Der er i medfør af loven oprettet handicapråd, der skal rådgive myndighederne i spørgsmål vedrørende diskrimination mod handicappede.

Samtidig arbejdes der videre med iværksættelsen af handicapdiskriminationsloven. Fra oktober 1999 skal leverandører af tjenesteydelser træffe rimelige foranstaltninger til at ændre praksis, strategier eller procedurer, som gør det uforholdsmæssigt vanskeligt for handicappede at gøre brug af en bestemt tjenesteydelse (f.eks. skal restauranter, hvor der ikke må medtages hunde, ændre deres politik, så der kan medtages førerhunde). Leverandører af tjenesteydelser skal i rimeligt omfang tilbyde hjælpemidler eller støttetjenester, hvis det dermed bliver muligt for handicappede at gøre brug af den pågældende tjenesteydelse (f.eks. tegnsprogstolke til døve). Leverandører af tjenesteydelser får desuden pligt til at overvinde fysiske hindringer ved at tilbyde den pågældende tjenesteydelse i en rimelig, alternativ form. Det kan f.eks. være hjemmebesøg eller andre passende foranstaltninger. Fra 2004 skal leverandører af tjenesteydelser træffe foranstaltninger til at fjerne eller ændre eller på anden måde i rimeligt omfang undgå fysiske forhold, der gør det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt for handicappede at gøre brug af en given tjenesteydelse.

Den rådgivningstjeneste vedrørende handicappedes ret til adgang, som blev oprettet i medfør af handicapdiskriminationsloven, tilbyder organisationer, som rådgiver handicappede, og leverandører af tjenesteydelser telefonisk eller skriftlig rådgivning om lovens bestemmelser om adgang til varer, tjenesteydelser og faciliteter. Denne rådgivningstjeneste udleverer også informationsmateriale, udsender nyheds-breve og tilbyder uddannelse til de pågældende organisationer for at hjælpe dem til at skaffe sig den fornødne ekspertise. Der kan arrangeres mægling via rådgivningstjenesten for at give handicappede og leverandører af tjenesteydelser mulighed for at afgøre tvister, uden at sagen behøver at komme for retten. Rådgivningstjenesten for Handicappedes Ret til Adgang har en

kontrakt med regeringen, men er afhængig af denne.

Social sikring

Myndighederne forsøger også at hjælpe dem, som er i stand til at arbejde, med at komme tilbage på arbejdsmarkedet ved at fjerne de regler, der eventuelt kan gøre det mindre attraktivt for dem. Reformen af skatteregler og tilskudsordninger m.m. indgår i denne strategi. F.eks. har man ændret socialsikringsreglerne for handicappede, der modtager ydelser i forbindelse med længerevarende uarbejdsdygtighed, for at tilskynde dem til at tage beskæftigelse, idet de får garanti for, at de, hvis det viser sig, at de ikke kan klare det pågældende job på grund af deres sygdom eller handicap, atter vil kunne få udbetalt den pågældende ydelse på det tidligere niveau op til et år senere. Også reglen om højst 16 timers frivilligt arbejde om ugen er blevet afskaffet.

Beskæftigelse

Bestemmelserne i handicapdiskriminationsloven vedrørende beskæftigelse gælder for arbejdsgivere med mindst 20 ansatte. Bestemmelserne beskytter handicappede ansatte og jobsøgende mod diskrimination og indebærer pligt for arbejdsgiverne til at foretage rimelige tilpasninger, hvis deres lokaler eller arbejdsystemer stiller en handicappet arbejdstager væsentligt ringere end de øvrige ansatte. Fra 1. december 1998 kommer bestemmelserne også til at gælde for arbejdsgivere med mindst 15 ansatte. Kommissionen for Handicappedes Rettigheder vil, når den er etableret, blive anmodet om at følge udviklingen på dette felt med henblik på at fremkomme med yderligere anbefalinger. Der er fuld forståelse for, at der også er brug for praktisk hjælp til at overvinde hindringerne for at opnå beskæftigelse. Der findes en lang række mere generelle og specialiserede institutioner og beskæftigelses- og uddannelsesprogrammer, der skal hjælpe handicappede med at få

og fastholde et job. F.eks. har arbejdsformidlingen ud over sine almindelige tilbud og programmer (som kan hjælpe størsteparten af de handicappede) nogle særlige handicap-rådgivere, der kan hjælpe folk, som har alvorlige problemer med at få eller beholde et arbejde, via f.eks. omskolingsprogrammer og programmet "Adgang til arbejde". Gennem dette program kan mennesker med handicap f.eks. få tilskud til ekstra transportomkostninger til og fra arbejde, tilpasning af arbejdsstedet, specialudstyr og udgifter til personlig assistance på jobbet. Programmet for beskyttet arbejde kan tilbyde meningsfuld beskæftigelse til over 22 000 alvorligt handicappede. Uddannelsesprogrammer er struktureret og finansieret på en sådan måde, at handicappede kan deltage i de almindelige kurser, hvor det overhovedet er muligt, og voksne handicappede har umiddelbar adgang til uddannelse uden først at skulle opfylde det kriterium om seks måneders ledighed, som gælder for ikke-handicappede. 15 specialiserede kursusudbydere kan tilbyde uddannelse hjemme til ledige voksne handicappede. Tilsvarende ordninger findes i Nordirland.

Ud over de ovennævnte institutioner og programmer har regeringen stillet forslag om et nyt program til 195 mio. GBP, som har til formål at finde bedre metoder til at støtte de mange mennesker, der modtager ydelser for uarbejdsdygtighed, men som selv ønsker at arbejde og kunne gøre det, hvis de får den rette støtte, samt at bistå dem, der er i arbejde, men som er i risiko for at blive tvunget over på offentlige ydelser på grund af sygdom eller handicap. Programmet skal omfatte nyskabende projekter med henblik på at få undersøgt, hvordan man bedst kan hjælpe folk med at få eller blive i et job, personlige rådgivere, der skal hjælpe de handicappede og folk med længerevarende sygdom til at overvinde hindringerne for at kunne arbejde, oplysning om de eksisterende former for hjælp, der er til rådighed for at skaffe folk i arbejde, og en

kampagne for at ændre holdningerne både hos dem, der modtager offentlige ydelser, og hos arbejdsgiverne og offentligheden generelt og endelig et program for forskning og evaluering.

Der skal iværksættes to sæt af nyskabende projekter, hvoraf det første (10 projekter) skal være påbegyndt inden udgangen af 1998. Udbuddet for det andet sæt projekter udløb den 9. oktober 1998. Ordningen med personlig rådgivning vil blive gennemført på forsøgsbasis i 12 områder, der dækker over en kvart mio. mennesker, som modtager invaliditetsydelse. De første seks ordninger, der drives af Arbejdsformidlingen, startede den 28. september 1998. Udbuddet for de resterende ordninger udløb den 25. november, og de forventes at starte i begyndelsen af 1999. Det overvejes at gøre ordningen landsdækkende fra april 2000.

Uddannelse

Ifølge undervisningsloven af 1996 skal alle børn med særlige undervisningsbehov, herunder også handicappede børn, undervises i de almindelige skoler til og med gymnasieniveau, hvis det er, hvad barnets forældre ønsker, og det i øvrigt er i overensstemmelse med barnets behov og ikke hindrer en effektiv undervisning af de øvrige børn og en fornuftig anvendelse af ressourcerne. Tilsvarende ordninger gælder i Nordirland i henhold til undervisningsbekendtgørelsen af 1996 for Nordirland. Forslag om bedre tilbud til børn med særlige undervisningsbehov, herunder handicappede børn, blev lagt ud til høring i oktober 1997, og regeringen vil i november 1998 offentliggøre et handlingsprogram for børn med særlige undervisningsbehov.

Social integration

På omsorgsområdet arbejder de lokale socialforvaltninger sammen med Den Nationale Sundhedsstyrelse og andre instanser om at kunne tilbyde en række ydelser til handicappede for at hjælpe den enkelte til en så selvstændig tilværelse som muligt, helst i eget hjem. Den Kongelige Kommission om Finansiering af

Længerevarende Ældrepleje, som blev nedsat den 4. december 1997 og skal aflægge rapport ved udgangen af 1998, er blevet anmodet om at overveje, hvilke konsekvenser dens anbefalinger vil få for de yngre aldersgrupper. Kommissionen har nedsat fire arbejdsgrupper, der beskæftiger sig med henholdsvis befolkningsudviklingen og de fremtidige behov, omsorgsmodeller, brugerbetaling og gennemførelse af principperne i praksis. Kommissionen har ligeledes nedsat en referencegruppe, som også omfatter velgørende foreninger og andre organisationer, der repræsenterer personer, som kan få behov for længerevarende pleje, den finansielle sektor, Den Nationale Sundhedsstyrelse, lokalforvaltninger og andre organer og instanser, der leverer tjenesteydelser på dette felt, samt repræsentanter for de største trosretninger i Det Forenede Kongerige.

Handicapvenlige omgivelser

Med hensyn til bygningers tilgængelighed bebudede regeringen i marts 1998 at del M i bygningsreglementet skal udvides til at omfatte nyt boligbyggeri. Del M - adgang og faciliteter for handicappede - indeholder i dag bestemmelse om, at der skal tages hensyn til de handicappedes behov ved opførelse af andre bygninger end

boligbyggeri og visse form for tilbygninger. De nye bestemmelser skal omfatte adgang i niveau til hovedindgangen eller en egnet alternativ indgang, en indgangsdør, som er tilstrækkelig bred til, at en kørestol kan passere, toilet i stueetagen eller på første anvendelige etage. Disse bestemmelser vil indebære større bekvemmelighed og lettere adgang og dermed større muligheder for at deltage i socialt samvær for handicappede og ældre og for personer med småbørn i barnevogne og klapvogne.

Handicapdiskriminationsloven bemyndiger regeringen til at fastsætte minimumskrav med henblik på at gøre det lettere for handicappede at benytte offentlig transport. De første regler om tilgængelighed kommer til at gælde for alle nye skinnekøretøjer, der tages i brug efter 1. januar 1999. Der skal også afholdes høring om regeringens forslag vedrørende taxaer og busser, der tilstræbes gennemført fra 2002 til 2012 (taxaer), fra 2000 til 2015 (større enkeltdekkbusser) og fra 2002 til 2017 (dobbeltdækbusser). De pågældende tidspunkter er baseret på køretøjernes økonomiske levetid.

Adgang til stationer og anden transportinfrastruktur er omfattet af del III i handicapdiskriminationsloven.

IV. SAMARBEJDE - HØRINGSORGANER

Regeringen går ind for at høre relevante interessegrupper både formelt og uformelt. Der findes en række forskellige høringsmekanismer: rådgivende organer (se nedenfor), skriftlige høringer, der rækker lige fra omfattende offentlige høringer om grønboøger og hvidboøger om politiske emner og forslag til små begrænsede høringer af specielle grupper om mindre væsentlige eller tekniske spørgsmål; derudover gennemføres der opinionsundersøgelser, og der findes fokusgrupper og brugerpaneler og afholdes regelmæssige møder og ad hoc-møder mellem ministre/embedsmænd og interesserede parter, der omfatter arbejdsgiverorganisationer, fagbevægelse og handicaporganisationer.

Det Nationale Handicapråd

Det Nationale Handicapråd er en uafhængig rådgivende instans, som er oprettet i medfør af handicapdis-kriminationsloven. Rådet er oprettet for Storbritannien, mens der i medfør af samme lov er oprettet et særligt Handicapråd for Nordirland. Det Nationale Handicapråd har vidtrækkende beføjelser til at høre andre institutioner og rådgive på tværs af ministerielle grænser. F.eks. kan rådet på eget initiativ afgive udtalelser om diskriminationsspørgsmål vedrørende beskæftigelse, uddannelse, sundhedsydelse, transport m.m. Før rådet udtaler sig til regeringen, skal det høre andre instanser, der er oprettet af de enkelte ministerier til at rådgive om handicapsspørgsmål, såfremt det er relevant for de pågældende ministeriers ansvarsområder. Medlemmerne af rådet kommer fra handicaporganisationerne og erhvervslivet, og over halvdelen af medlemmerne er selv handicappede.

Personer i beskæftigelse eller under uddannelse

Det Rådgivende Udvalg for Handicappede Personer i Beskæftigelse eller under Uddannelse (ACDET) blev nedsat som erstatning for det tidligere lovfæstede råd, Det Nationale Råd for Handicappedes Beskæftigelse, som havde beskæftiget sig med en bred vifte af emner, hvoraf nogle i dag er overtaget af Det Nationale Handicapråd. Udvalget har 12 medlemmer, der repræsenterer arbejds-givere, erhvervsorganisationer og fagbevægelse, udbydere af beskyttet arbejde samt uddannelsesinstitutioner.

Taskforce for Handicappedes Rettigheder:

se handlingsplanen.

Det Rådgivende Udvalg for Handicappedes Transport

Det Rådgivende Udvalg for Handicappedes Transport (DPTAC) blev nedsat i henhold til transportloven af 1985 for at rådgive transportministeren i spørgsmål vedrørende handicappedes transport- og mobilitetsbehov. Udvalget har 20 medlemmer, hvoraf flertallet i henhold til udvalgets vedtægter selv skal være handicappede. Blandt medlemmerne er der også eksperter inden for forskellige transportformer.

MEDLEMMER AF DEN HØJTSTÅENDE GRUPPE PÅ HANDICAPOMRÅDET

Yves DRUART

Administrateur général adjoint
Agence Wallone pour l'Intégration des
Personnes Handicapées (AWIPH)
Rue de la Rivelaine 21
B-6061 CHARLEROI
Tlf. (32-71) 20 58 20
Fax (32-71) 20 51 60
E-mail: fcispvh@mail.interpac.be

Paul KEMPENEERS

VFSIPH
Sterrekunde laan 30
B-1210 BRUXELLES
Tlf. (32-2) 225 84 66
Fax (32-2) 225 84 05
E-mail: paul.Kempeneers@Vlafo.be

Birgit ELVANG

Kontorchef - Internationalt Kontor
Socialministeriet
Holmens Kanal 22
DK-1060 KØBENHAVN K
Tlf. (45) 33 92 93 13
Fax (45) 33 92 93 33
E. mail: dpbel@sm.dk

Hartmut HAINES

Bundesministerium für Arbeit und
Sozialordnung
Postfach 14 02 80
D-53107 BONN
Tlf. (49-228) 527 27 52
Fax (49-228) 527 11 77
E-mail: ha.haines@bma.bund400.de

Alexandre KONTONIKAS

Directeur Général de la Prévoyance
Direction des Personnes âgées et handicapées
17 rue Aristoteleous
ATHENS 10187
Tlf. (30-1) 523 96 80
Fax (30-1) 523 59 14

Héctor MARAVALL GÓMEZ- ALLENDE

Director General of IMSERSO
Instituto de Migraciones y Servicios Sociales
Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales
C/ Ginzo de Limia 58
E-28071 MADRID
Tlf. (34-91) 347 85 96
Fax (34-91) 347 85 95
E-mail: Hector.Maravall-Gomez-
Allende@DG.IMSERSO.max.es

Patrick SEGAL

Délégué Interministériel aux personnes
handicapées
8 Avenue de Ségur
F-75350 PARIS 07
Tlf. (33) 140 56 48 47
Fax (33) 140 56 59 08

Pat WYLIE

Assistant Principal Officer
Disability Equality Unit
Department of Equality and Law Reform
Dún Aímhírgin
43-49 Mespil Road
IRL- DUBLIN
Tlf. (353-1) 660 56 05
Fax (353-1) 668 99 33
E-mail: Pat-Wylie@eqlaw.irlgov.ie

Palma TERSIGNI

Servizio Disabili
Dipartimento per gli Affari Sociali
Via Veneto 56
00187 ROMA
Tlf. (39-06) 48 16 13 87
Fax (93-06) 48 16 13 97

A. ROOK

Directeur Gehandicapttenbeleid
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en
Sport
Postbus 20350
NL-2500 EJ DEN HAAG
Tlf. (31-70) 340 79 11
Fax (31-70) 340 71 64

Vitorino VIEIRA DIAS

Secretário Nacional de Reabilitação
Ministerio do Trabalho e da Solidariedade
Secretariado Nacional para a Reabilitação e
Integração das Pessoas cum Deficiência
Avenida Conde Valbom 63
P-1050 LISBOA
Tlf. (351-1) 793 65 17
Fax (351-1) 796 51 82
E-mail: reabilit.snr@mail.telepac.pt

Eva LISSKAR-DAHLGREN

Socialdepartementet
Jakobsgatan 26
S-103 33 STOCKHOLM
Tlf. (46-8) 405 37 52
Fax (46-8) 10 36 33
E-mail: eva.lisskar-
dahlgren@social.ministry.se

Joëlle LUDEWIG

Ministère de la Famille
Service pour personnes handicapées et
accidentées de la vie
12/14 Avenue Emile Reuter
L-2919 LUXEMBOURG
Tlf. (352) 478 65 65
Fax (352) 24 18 89

Max RUBISCH

Bundesministerium für Arbeit, Gesundheit
und Soziales,
Abt. IV/1
Stubenring 1,
A-1010 WIEN
Tlf. (43-1) 71100 6262
Fax (43-1) 71100 6591

Riita VITALA

Ministry of Health and Social Affairs
PB 267
SF- 00171 HELSINKI
Tel (358) 9 160 41 33
Fax (358) 9 160 41 89
E-mail: riita.vitala@stm.vn.fi

Deirdre FORDHAM

Department for Education and Employment
Caxton House
6-12 Tothill Street
UK - LONDON SW1H 9NF
Tlf. (44-171) 273 63 23
Fax (44-171) 273 59 29
E-mail: julie.barton@dfee.gov.uk

NATIONALE HANDICAPORGANISATIONER

Belgien

Conseil Supérieur National des Handicapés
Andrée MAES
Rue de la Vierge Noire 3c
B - 1000 BRUXELLES
Tlf. : 32/2/509.82.79
Fax : 32/2/509.85.32

Danmark

De Samvirkende Invalideorganisationer
(DSI)
John MØLLER
Kløverprisvej 10B
DK - 2650 HVIDOVRE
Tlf. : 45/36/75.17.77
Fax : 45/36/75.14.03
E-mail : abj@handicap.dk

Tyskland

V.d.K.
Ulrich LASCHET
Wurzerstr. 4A
D - 53175 BONN
Tlf. : 49/228/82.09.30
Fax : 49/228/82.09.346
E-mail : vdk.deutschland@t-online.de
Website: <http://www.vdk.de>

Grækenland

National Confederation of Disabled People
(NCDP)
Yannis VARDAKASTANIS
1 Myllerou Street
GR - 10432 ATHENS
Tlf. : 30/1/523.89.61
Fax : 30/1/523.89.67
E-mail : esaea@otenet.gr

Spanien

Comité Español de Representantes de
Minusválidos (CERMI)
Alberto ARBIDE
MENDIZABAL(President)
Avda. General Perón, 32 1º
E - 28020 MADRID
Tlf. : 34/91/556.74.13
Fax : 34/91/597.41.05
E-mail : psaucedo@jet.es

Frankrig

Conseil Français des Personnes
Handicapées pour les questions
Européennes (CFHE)
Henri FAIVRE
c/o A.P.F. (Association des Paralysés de
France)
17 Boulevard Auguste Blanqui
F - 75013 PARIS
Tlf. : 33/1/40.78.69.20
Fax : 33/1/40.78.69.33
E-mail : 106147.673@compuserve.com

Irland

Irish Council of People with Disabilities
(ICPD)
Jim CASEY
Park House, 4th Floor
North Circular Road
IRL -DUBLIN 7
Tlf. : 353/1/868.35.02
Fax : 353/1/868.35.26
E-mail : icpd@iol.ie

Italien

Consiglio Nazionale sulla Disabilità
Prof. Aldo PACIFICI
Via di Priscilla 35
I - 00199 ROMA
Tlf. : 39/6/86.20.49.52
Fax : 39/6/86.20.61.57
E-mail : aldo.pacifici@iol.it

Luxembourg

INFO-HANDICAP
François FABER (President)
Centre National d'Information et de
Rencontre du Handicap
BP 33
L – 5801 HESPERANGE
Tlf.:352/36.64.66
Fax:352/36.08.85
E-mail : silvio.sagramola@handiTlf.lu
Website:<http://www.socialnet.lu/org/info-handicap/>

Østrig

Österreichische Arbeitsgemeinschaft für
Rehabilitation (ÖAR)
Dr. Anthony WILLIAMS
Stubenring 2
A - 1010 WIEN
Tlf. : 43/1/513.15.33
Fax : 43/1/513.15.33.150 or –155
E-mail : Williams@oear.or.at
Website: <http://www.oear.or.at/oear/>

Finland

Finnish Disability Forum
Pekka TUOMINEN
c/o Invalidiliitto ry (National Association
of the Disabled in Finland)
Kumpulantie 1 A
SF - 00520 HELSINKI
Tlf. :358/9/61.31.91
Fax : 358/9/146.14.43
E-mail:
sari-maarit.tiukkanen@invalidiliitto.fi
(nadf@invalidiliitto.fi)
Website: <http://www.invalidiliitto.fi>

Det Forenede Kongerige

UK DISABILITY FORUM
Michael A. BARRETT, O.B.E.
87 King Harold's Way
Bexleyheath
UK - KENT DA7 5RE
Tel/Fax : 44/181/310.1284

Nederlandene

Vereniging Gehandicapten Platform
Nederland (VGPN)
B. TREFFERS (Representative for EDF)
Binnendijk 50
NL - 6852 HT HUISSEN
Tel/Fax : 31/26/325.40.23
E-mail : bastr@giro.net.nl

Portugal

Confederação Nacional dos Organismos de
Deficientes (CNOD)
Albertino Flores SANTANA (CNOD's
generalsekretær, leder af Den
Internationale Afdeling)
Av. João Paulo II, Lote 528, 1ºA
Zona J de Chelas
P – 1900 LISBOA
Tlf. : 351/1/859.56.48
Fax : 351/1/859.84.17

Sverige

H.S.O. (De svenske Samvirkende
Invalideforeninger)
Lars LÖÖW (formand)
Box 701
S – 10133 STOCKHOLM
Tlf. : 46/8/613.51.91
Fax : 46/8/22.55.11
E-mail: roger.marklund@hso.se
Website: <http://www.hso.se>

V/5006/99

CE-V/5-99-001-DA-C